

Montreālas Latviešu Biedrības ZIŅOTĀJS

ISSN 0227 - 2423

1999. GADA FEBRUĀRIS

MONTREALA, KVEBEKĀ

50. GADA GĀJUMS

NR. 2. (599.)

SĀPĪGAS LIETAS

Šodien pasaulē notiek visdažādākās lietas, kas uztrauc mūsu prātus: karī, dabas katastrofas, visādas izdarības cilvēku attiecībās, ekonomiskās krīzes, globalizācija un daudz kas vēl cits. Viss tas nāk tik strauji un atnes negaidītas pārmaiņas. Un tādēļ dažkārt varētu likties, ka viss labais būtu it kā nobidēts pie malas, kas, protams, tā nav. Labā ir daudz un katrā ziņā vairāk kā sliktā. Pēdējo izceļam, jo tas ir interesantāk, tas pievērš uzmanību, pievelk dažādu ziņu avotu, kādu mums tagad ir tik daudz, ka visiem nav iespējams pat vairs izsekot, lasītāju. Tā tas, šķiet, būs bijis jau no laika gala. Tomēr notikumus nevaram ignorēt, tie mums jāreģistrē un par tiem mums ir jābūt informētiem - citādi paši varam, negribēdami, nonākt postā.

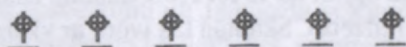
Mūsaprāt, kas dzīvojam ārzemēs, dzīves apstākļi Latvijā ir neparasti grūti, it sevišķi tiem, kas nonākuši trūkumā un kuņģus piemeklējušas slimības. Bet vai tas ir citādi pārējā pasaulē? Ir tik daudz vietu, kur trūkums un slimības valda daudz nežēlīgāk kā Latvijā. Pat mūsu pašu Kanadā, kur gandrīz vai puse bērnu pēc oficiāliem standartiem dzīvo nabadzībā. Tas tā tādēļ, ka viena bērna audzināšana Kanadā izmaksā turpat vai 5 tūkstoši dolāru gadā, un tik daudz naudas ģimenēs, kuņģis ir tikai viens pelnītājs, vienkārši nav. Tādēļ šajās ģimenēs caurmērā esot tikai 1,8 bērnu, kamēr turīgākajās - 2,1! Turklāt 1997. gadā no Kvebekā dzimušajiem 79.600 bērniem abortos bojā gājuši 30 tūkstoši. Pat tāda lielvalsts, kāda ir Kanada, neatjaunojas un piedzīvo savu iedzīvotāju skaita samazināšanos. Tādēļ valsts robežas jāatver vairāk un vairāk visdažādākajiem emigrantiem, kas nāk no visas pasaules, it sevišķi Āzijas. Līdz ar to iedzīvotāju sastāvs gan politiskā, gan kulturālā, gan dzīves uzskatu ziņā mainās tik strauji, ka visam tam izsekot ir grūti. Un parastais cilvēks to pat nevēlas zināt. To skaņā tikai nepieciešamās ikdienas vajadzības. Gluži tāpat, kā tas ir Latvijā un arī trimdas latviešu sabiedrībā.

Drāmatisks sekas izraisījusi smaga zemestrīce Kolumbijā, Dienvidamerikā, kuņģis reģistrēti 6 pilni punkti Richtera skalā un kas it sevišķi skarbi skārusi vairāk kā 200 tūkstošu apdzīvoto Rietumkolumbijas pilsētu Armeniju. Pēc vēl pilnīgi neskaidriem cipariem lēš, ka bojā gājis 0,5%, savainoti vēl 4 procenti tās iedzīvotāju. Materiālie zaudējumi ir tik lieli, ka tos grūti aplēst. Bezpajumtnieku ir lielākā daļa tās iemītnieku un vēl daudzi citi valsti, kopējam skaitam tuvojoties ceturtdaļmiljonam. Nav brīnums, ka šie valda liela neapmierinātība un bezizejas stāvoklis, ko cenšas vieglināt Ziemeļamerikas valstis. Ja ne zemes tricēm, tad vismaz kādam neparastam dabas notikumam savā laikā un vietā var būt lemta jeb kuņģa valsts globālajā ciemā. Gluži tāpat kā cilvēku izsauktajām saimnieciskām, politiskām un sabiedriskām klimām, kas skaņā plašākus iedzīvotāju slāņus. Kanadā viens no šādiem sāpīgiem jautājumiem ir medicīnas aprūpe, ko būs piedziņojis jeb kuņģis, kam tā bijusi vajadzīga. Kā šo sarežģīto mezglu atrisināt patreizējos apstākļos, gudras galvas vēl nav spējušas izdomāt. Vispirms, visur un vienmēr ir jātaupa dolāri, tāpat kā lielajām darba devēju firmām, kuņģu galvenais mērķis ir peļņa, ko izdalīt saviem dalībniekiem, kas tajās ieguldījuši līdzekļus. Esam parādūši pie visa vainot valdību, darba devējus un apstākļus. Reti kad vainojam paši sevi, jo tas nav izdevīgi. Kanadiešu izteika vēsta, ka lielākais labums atlec tam, kas skaļāk kliedz, bet arī tas vairs nelīdz. Vai nebūtu pienācis laiks, kad mēs paši, valsts pilsoņi, mēģinātu palūkoties, ko varam dot, lai dzīves apstākļi uzlabotos. Tiem, kam iet labi, citu nelaimes

nav prātā, vai tie domā, ka nelaimīgais pie tām pats vainīgs, kas, protams, ne vienmēr tā ir. Situācija mainās, kad paši nonāk grūtumos, kādos var nonākt arī miljonāri. Pēdējā gadījumā viens otrs izjūt pat prieku, kas būtībā nav pamatots, jo savā veidā katrs cilvēks par miljonāru vēlētos kļūt, bet parasti to nespēj. Turklāt tagad Ziemeļamerikas valstis tik plašas ir dažādas azarta spēles, kas to sola, ka rodas vēl vairāk trūkumā nonākušo, bet tie, kam laimējas miljonus iegūt, drīz vien tos atkal ir pazaudējuši, jo nav mācījušies, kā sapņoto un pēkšņi iegūto bagātību saglabāt. Un Kanadā viss šo spēļu profīts nonāk valsts vai provinču vispārējās kasēs. Kādēļ tas nevarētu nonākt medicīniskās aprūpes vajadzībām? Ja vairākums valsts iedzīvotāju to prasītu un ja valsts vadības šādam aicinājumam neatsauktos, kādu nedēļu spēļu un cita veida laimestu apgūšanas veidus masveidīgi atsakot, varbūt tomēr kaut kas tiktu darīts. Tomēr, kā cilvēki, mēs no šim iekārēm nespējam atteikties un pietrūkst drosmes plašāk uzstāties, jo - katrs pats ir tikai pie savām nelaimēm vainīgs, tā sakām, arī spēlējot biržā. Protams, ieguvumi ir cita lieta - tie tur ir atjautības un drosmes panākums! Bet kā gan spēles biržā atšķiras no spēlēm, kuņģis tagad uz katra soļa sludina gandrīz vai visas provinces Kanadā un pavalstis ASV. Piecdesmitajos gados ar likumu viss tas bija noziegums. Īru loterijas bija nelikumīgas. Piedalīšanās tajās varēja novest cietumā. Un tagad - pat sabiedriskas organizācijas, arī latviešu, rīko bingo un cita veida spēles, lai iegūtu līdzekļus savu pasākumu budžeta sabalansēšanā. Kā tad isti nu ir? Ja esam biržā pazaudējuši tūkstošus, tad par to nekas, bet, ja esam laimējuši, tad esam godā. Un Ziemeļamerikas kontinentā biržas spēles daudziem ir kļuvušas par dzīves galveno nodarbibu, jo galu galā - mēs visi vēlamies savā vietā un laikā dzīvot tāpat kā Holīvudā, ja nu tas tikai izdotos. Un ja laimējas, tad ir labi, ja nē - jānoraksta zaudējumus. Arī Latvijai azarta spēles nav pagājušas gaŗām un tajās aiziet daudz grūti pelnītas naudas un iztika tuviniekiem. Vaina šķiet lielāka pie tiem, kas to popularizē un pielaiž, nekā tiem, kas to dara cerībā, ka pienāks tā diena, kad arī es būšu miljonārs. Un tad es būšu tikpat sīkstis - ne vienam ne centa! Diemžēl, bez centiem neviens nevar iztikēt.

Par sava veida loteriju, izrādās, izveidojusies arī olimpisko spēļu piešķiršana. Daudzi Olimpisko spēļu piešķirēji par izdevīgu atraduši kukuļu pēšanu, lai nodrošinātu savu dzīvju turpmāko plūdumu. Tas viņiem licies pats par sevi saprotams, par reto izdevību tikt uz zaļā zara, no kuņģa raudzīties ar sava veida lepnumu. Šeit sevišķi izcēlusies kāda pilsēta ASV, kas ar šādu atmaksu nav žēlojusies. Tagad kukuļu pēmejiem jāatsakās no sava administratīvā sēdekļa, bet spēles Amerikā tomēr notiks. Būs tādi, kas teiks, tas ir pilnīgi pareizi, un arī tādi, kas vainos devējus. Kur taisnība? Meklēsim paši pie sevis, arī attiecībā uz Latviju, kur šobrīd sadzīvē nav nekas daudz citādāks kā citās demokrātiskās valstīs pasaulē. Un mēs varam uz turieni pārcelties, varam braukt ciemos, darīt to, kas vajadzīgs un nevajadzīgs. Tikai nežēlosimies par to, ka viņi nezina, ko dara. Varbūt būtu jājautā, ko tad mēs zinām par dzīvi Latvijā? Vai esam šādu jautājumu sev prasījuši? Varbūt tāpēc ka ne, Latvijas latviešiem dažkārt šķiet, ka visas nelaimes no Rietumiem, kas tur nokļuvušas, nāk caur mums? Ka latvieši Latvijā ir zinīgi ļaudis, liecina vairāki vērojumi. Proti, ja sarunā turienietis nedzird akcentu, viņš tomēr var uzminēt, ka sarunu biedrs dzīvo ārzemēs no tā, ka lieto tādus vārdus latviešu mēlē, kādus Latvijā sen izzuduši no pielietojamo vārdu krājuma. Daži no viņiem strauji pielāgojušies brīvā tirgus ekonomijai un tikuši pie turības. Par to viņus dēvē par jaunbagātņiem un piederīgiem mafijai. Īstā mafija jau nu ir pavisam cita veida organizācija, kuņģis saknes arī Latvijā ir izvērkušas. Par to nav ne

mazāko šaubu. Arī kukuļu pemsana - no satiksmes policista arvien vēl var atpirkties! No kā atpirksimies mēs? Vai no savas atbildības? Arī mums šī atpirkšanās tieksme piemīt. Kāda ir mūsu atbildība attiecībā uz Latviju? Varbūt būtu par to jārunā kādā forumā, gluži tāpat, kā nesen tas notika Toronto, kur LNAK ārkārtas padomē runājām par to, kāda ir mūsu atbildība par to, kā uzturēt latviešu sabiedrisko celtni Kanadā. Tur arī atklājās kāds cits nozīmīgs fakts, proti, ka latvieši Kanadā 1998. gada decembrī vien uz Latviju caur vietējo latviešu kreditsabiedrību nosūtījuši veselu miljonu dolāru! Nav vairs jābrīnās, kāpēc dolāri mūsu pašu sabiedrības uzturēšanai pietrūkst (Un tas nemet nekādu ēnu uz to, ka šāda nauda ir nosūtīta un nav nekāds pārmetums par to, ka tāda ir sūtīta.). Kur aiziet un kā tiek iztērēti dolāri, kas aizsūtīti uz Latviju, ir pašam cits jautājums. □

ATZINĪBA KOMPONISTEI UN MŪZIKEI

Jāņa Bierīņa piemiņas fonda balva (JBPF) 1999. gadā piešķirta komponistei un mūziķei **DA-CEI APERĀNEI**, kas dzīvo Ņujorkas pavalstī, ASV, par viņas ilggadējo un sekmīgo darbu latviešu mūzikas jaunradē un veicināšanā vispār. Daces Aperānes sniegums izcili atbilst fonda mērķiem - veicināt kultūras jaunradi, pastāvēšanu un apzināšanu, kas bija Jāņa Bioeriņa mūža darbs, strādājot pie žurnāla "Jaunā Gaita". Šogad balva ir \$ 2000 ASV. Nākamais piešķirums paredzēts 2000. gada 15. janvārī. Tā ziņo fonda valdes priekšsēdis Pāvils Cakuls.

Dace Štauvēre, dzimusi Štauvēre, piedzima Vinipegā, Manitobā, Kanadā. Jau bērnībā interesējās par mūziku un kompozīciju. To ievēro eksaminētāji klavierspēlē un aicina vecākus iesaistīt viņu mūzikas teorijas apgūšanā Manitobas universitātē, ko tie arī dara. Kopā ar vecākiem pārceļas uz dzīvi Montrealā, kur 1976. gadā beidz Makgila (McGill) universitāti un iegūst bakalaura gradu mūzikā ar uzslavu kompozīcijā. Seko tālāka izglītošanās Manes koledžā, Ņujorkā, Fontenablo skolā pie Nadjas Bulanžē Francijā un Huntera koledžā Ņujorkā, ko beidz 1980. gadā, iegūstot maģistra gradu kompozīcijā.

Bijusi mūzikālā vadītāja un virsdiriģente Latviešu jaunatnes dziesmu svētkos, kādi Kanadā notiek 4, bet ASV 2, viņas vecāku - Ilgas un Mārtiņa Štauvēra ierosināti un vadīti. Mākslinieciskā vadītāja trijām latviešu jauno mūziķu nometnēm Orfordā, Kvebekā, Kanadā, un trim mūzikas nometnēm Latvijā (Jaungulbenē un Ogrē); pašreiz plāno un strādā pie ceturtās mūzikas nometnes Latvijā, kas notiks 2000. gada jūlijā, Ogres mūzikas skolā. Mūzikas nometnes izauga no jaunatnes dziesmu svētku programmas. Tajās Kanadā un Latvijā iesaistījušies pāri par 700 jauno latviešu mūziķu no visām pasaules malām. Latvijā jaunie mūziķi un mūzikas skolotāji nākuši no visām 10 mūzikas koledžām.

Strādājusi kā mūzikas un latviešu valodas skolotāja Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudzes pamatskolā un vidusskolā, kā arī Katskiļu bērnu vasaras nometnē. Saņēmusi ALA Atzinības rakstu un ģen. K. Goppera fonda balvu par īpašiem sasniegumiem jaunatnes mūzikālās izglītības veicināšanā. Agrāk vadījusi bijušo Ņujorkas latviešu koncertapvienību un arvien turpina organizēt koncertus un turnejas vairākos latviešu centros. Sniegusi lekcijas par latviešu mūzikas temām; īpaši latviešu komponistiem. Viņas raksti un mūzikas recenzijas publicētas Jaunā Gaitā, MLB Ziņotāja un laikrakstā Laiks.

Dace Aperāne pie Gaujas Latvijā ar baravīku rokā

Foto: M. Štauvērs

Kopā ar Līgu Aldiņu sakārtojusi latviešu tautas dziesmu grāmatu un skaņu lenti bērniem - "Teic dziesmiņu, meža māte", kuŗa 1994. g. saņēma ģen. Goppera fonda balvu.

Daces Aperānes darbu sarakstā ir simfoniķā, koŗa, instrumentālā un vokālā kameramūzika, dziesmu spēles, tautas dziesmu apdares balsim un skaņdarbi bērniem. Viņas kompozīcijas skanējuŗas koncertos Ziemeļamerikā, Eiropā, Austrālijā un Latvijā.

1978. g. notika viņas un Ilzes Akerbergas autorkoncerts Mazajā Karnegi zālē, Ņujorkā, bet 1992. g. Vāgnera zālē un Dailes teātri, Rīgā. 1989. g. maijā, turpat izrāda viņas un Baŗutas Rubesas mūzikālo lugu "Tango Lugāno", kuŗas pirmizrāde 1986. g. notika 6. latvieŗu jaunatnes dziesmu svētkos Šerbrukā, Kvebekā.

1989. g. decembrī Imants Resnis diriģē viņas eļģiju "Raudimis" Lielajā Ģildē, X Latvieŗu komponistu savienības kongresa ietvaros. 1990. g. rudenī Rīgas mūzikāli poētiskais teātris uzved lugu ar D. Aprānes mūziku un Aleksandra Čaka dzejas vārdiem - "Zaļā zvaigzne" Ave Sol zālē, vairākās izrādēs.

Latvijas Nacionālais baletes un Latvijas nacionālais operas orķestris, dir. Jāņa Zirņa vadībā, uzved D. Aperānes baletu "Edite", veltītu balerīnai Zītai Erss, Daces Dindones, ASV, choreografijā 1995. g. Dailes teātri, bet 1996. g. janvārī Latvijas Nacionālā Operā, Rīgā. Indianapolises balets 1988. gadā uzved viņas baletu veltītu vispārējiem latvieŗu dziesmu svētkiem, arī D. Dindones choreografijā.

Latvieŗu mūziķi Latvijā un ārzemēs ierakstījuŗi Daces Aperānes mūziku Latvijas Radio arhīviem: Antra Bigača, Ventis Zilberts, Normunds Šnē, Rasma Lielmane, Linda Aļģe, Vigo Račevskis, Ilona Breģe, Dace Volfarte, Anita Garanča un citi. Pēdējos gados viņas mūzika skanējuŗi

amerikāņu koncertos: Bruno Walter bibliotēkas "Bridge" un "Row Twelve" sērijās. Saņēmusi vairākas prēmijas ("Opera Works", "Prix de La Societe Musique Canadienne", Jāņa Cimzas jaunrades konkursa balvu un Krišjāņa Barona prēmiju), PBLA KF atzinības rakstu par izcilām instrumentālās un vokālās mūzikas darbiem 1992. gadā, kā arī Soros "Artslink" fonda un Ņujorkas valsts padomes pabalstus savam mūziķes darbam.

Dace Aperāne ir Latvijas Komponistu savienības biedre kopš 1990. gada un Kanadas mūzikas centra biedre kopš 1993. g.

Pašreiz D. Aperāne komponē un apmāca bērnu koņus gan Ņujorkas ev.-lut. draudzes Bronksas pamatskolā, gan divās amerikāņu skolās un Bedfordas, Ņujorkā, presbīriņu baznīcā. Vada Ņujorkas latviešu meiteņu ansambli.

Audzina divus bērnus - Annu un Aleksi. Viņas vīrs Gundārs Aperāns ir advokāts. Abi kopā ar vīru un bērniem vairākkārt viesojušies Latvijā. □

M. Štauvers

MLB 51 PASTĀVĒŠANAS GADI

Montrealas Latviešu Biedrība dibināta 1948. gada 4. janvārī. Tā ir otra vecākā latviešu sabiedriskā organizācija Kanadā, kas pastāv visus šos gadus kopš II pasaules kara beigām. Tās dibināšanas laikā biedrības toreizējie darbinieki sevišķi aktīvi piedalījās jauniešu sagatavošanā, palīdzēja izvietot dažādus darbos un dzīves vietās. Tā pat deva aizdevumus iedzīves uzsākšanai. Pirmajos pastāvēšanas gados tajā sastāvēja vairums latviešu, kas nonāca šajā Kanadas lielpilsētā. Gadu tecējumā no pastāvošām kopām un sekcijām pamazām izveidojās citas latviešu vienības un uzsāka savu neatkarīgo gaitu.

Viens no stingrākiem MLB pasākumiem izrādījies tās mēnešraksts - *MLB Zīpotājs* - kas sāk iznākt 1949. gada aprīļa sākumā. Tas ir vecākais latviešu preses izdevums Kanadā, kas vēl pastāv no tiem laikiem, un š. g. martā tas piedzīvos savu 600. numuru. Tā slejās ir plaša Montrealas latviešu sabiedriskās dzīves dokumentācija, kas lieti noderēs tiem, kam tā interesē vai būs vajadzīga socioloģiskiem pētījumiem par mūsu gaitām šajā Kanadas lielpilsētā. Pēdējos gados tajā arī daudz dažādu rakstu par visdažādākām tematikām. To lasa kupla lasītāju saime, it sevišķi arī Latvijā, kur izdevums ir iecienīts. Patreizējais metiens ir 900. Izdevuma redaktors gandrīz jau 24 gadi ir Mārtiņš Štauvers, kas latviešu preses laukā strādā jau kopš 1948. gada (arī uzraksta un iekārto slejas un lappuses). Redakcijā darbojas: Anita Poriete-Bedard, administratore, Velta Ozola, ekspiditore, Imants Freibergs, smadzeņa (datora) speciālists, Konstantīns Čaks, Elmārs Bārdiņš, iespiedējs, Jānis Birze, Aina un Voldemārs Paegles, Vilma Ulmane, Valdis Ozols, Kārlis Timermanis un citi. Diemžēl, pieejami vairs tikai daži pilni šī izdevuma pilni komplekti, kas atrodami lielākajās latviešu bibliotēkās. Tas ierakstīts arī pasaules preses izdevumu ierakstu krātuvē Francijā un atrodams Kanadas un Kvebekas provinces arhīvos. Biedrība arvien bijusi kultūrālo sarīkojumu rīkotāja Montrealā un no tās darbības izauguši dažādi kursi, mākslas izstādes, Jaunatnes dziesmu svētki ar mūzikas nometnēm un daudz kas cits.

Gadskārtēja gada svētku sarīkojumā, kas notika Latviešu sabiedriskajā centrā sestdien, 16. janvārī, isu atklāšanas uzrunu teica priekšnieks M. Štauvers, kas šajā amatā nu jau sabijis 27 gadus un ir arī tās goda biedrs. Programmas daļu izpildīja viņa vecākā meita Dace Aperāne, kas kopā ar savu vīru un bērniem bija mērojusi tālo ceļu no Ņujorkas un kas tieši šajā sarīkojumā saņēma Jaunās

Gaitas Jāņa Bieriņa piemiņas fonda balvu ASV \$ 2,000.- apmērā. Tā viņai piešķirta par ilgdarbošanos mūzikas laukā.

Par to viņa referēja atsevišķā stāstījumā, ilustrējot to gan ar video lentām, gan kompaktdisku atskaņojumiem. Sākumā pastāstīja par Mūzikas nometnēm Kvebekā un Latvijā. Patika viņas gaišais skats un pārliecība, ka mūzikas laukā Latvijā vērojama strauja attīstība un ka tur aug un veidojas daudz veiksmīgu talantu. Viņa arī pakavējās pie vairākiem mūsu šodienas redzamākajiem komponistiem - Tāivalža Ķeniņa, Pēterā Vaska, Pēterā Plakīda, Selgas Mencēs, Maijas Einfeldes, Imanta Kalniņa, Imanta Ramiņa, Imanta Zemzara, Rolanda Kronlaka un citiem, iepazīstinot klausītājus ar viņu darbu ierakstu isiem atskaņojumiem. Noslēgumā izrādīja Dz. Geķes sastādīto un Latvijā izgatavoto filmu, kurā skatījām dažādas kronikas ziņas laika sprīdi no 1940.-1995. gadam. Daudz no tām agrāk nebija redzētas. Skatītāji tās tvēra ar visdziļāko interesi.

Referentes plašās zināšanas un sniegums tā bija saistījis klausītāju saimi, ka tie vēl ilgu laiku kavējās plašās pārrunās un devās mājās bagātāki. Tas bija īpašs ieguvums.

Vakara saimnieces - Anita Poriete-Bedard, Katrine Kraule un Maira Kaniņa, visur čakli un uzmanīgi piepalīdzot Robertam Klaišem, bija gatavojušas garšīgas vakariņas, uz kurām nebija jāstāv rindā. Tās izdalīja katram pie galdiņiem. Nobaidīti no izziņotiem sliktiem laika apstākļiem, kas gan izrādījās maldinoši un nepiepildījās, jo bija silts un auto mašīnu novietošanai vietu netrūka, ieradusies bija tikai 23 nebailīgi un atsaucīgi apmeklētāji, Ņujorkas tālos viesus ieskaitot (pieteikušies bija daudz vairāk!), un tie jutās kā vienas lielākas ģimenes ļaudis, ar patiesu gandarījumu svinēja Montrealas latviešu biedrības ilgo pastāvēšanu, tādējādi vēlot tai pastāvēt arī turpmāk. □

M. Štauvers

JAUNU DARBA GADU UZSĀKOT

Uz pirmo sēdi 1999. gadā DV Centrālās valdes prezidijs sanāca 12. janvārī. Atklājot to, DV priekšnieks V. Plūdons pieminēja nesen aizvadītos ziemas saulgriežus. Kristīgā pasaulē Ziemsvētkus atzīmē kā Kristus bērniņa dzimšanas dienu - kā miera svētkus.

Pilnīgi pretējus, svētkiem naidīgus uzskatus, pauda kādreizējās Padomju Savienības bezdievji un tās aizstāvji - Sarkanā armija. Cerēdami pārsteigt 19. divīzijas cīnītājus Kurzemes cietokšņa Annenieku un Džūkstes rajonos, sarkanie uzsāka trešo Kurzemes lielkauju 1944. g. 23. decembrī un tā ilga vairāk kā nedēļu - līdz 31. decembrim.

Tāpat kā divās iepriekšējās lielkaujās, sarkano zaudējumi bija milzīgi, bet teritoriālie ieguvumi nenozīmīgi, niecīgi. Latviešu kaņavīrs atkal bija pierādījis, ka tas nelokās pat milzīga pārspēka priekšā. Tomēr šīs kaujas prasīja arī latviešu leģionāru upurus. DV organizācijas biedri noliec savas galvas, pieminot šos varoņus, kas atdusās zināmās un nezināmās kapenēs.

Atgriežoties pie patreizējiem notikumiem, priekšnieks izteica paldies DV Kanadā valdei par piešķirtiem \$ 5,000.- Lestenes Brāļu kapu izveidošanai un \$ 10,000.- Melnās grāmatas izdošanas vajadzībām. Grāmatas sagatavošana veicas sekmīgi. Redaktors T. Puisāns ir jau saņēmis daudz vēsturisku rakstu. Daži ir jau sagatavoti, lai tos liktu smadzenī (datorā), bet pie daudziem vēl jāstrādā, lai tos saīsinātu, jo oriģinālajā grāmatas izveidošanas plānā paredzētas 20 nodaļas un ne vairāk kā 500 lappušu.

DVCV prezidijs pilnā sastāvā 28. decembrī piedalījās DV Toronto nodaļas labi izkārtotajā atceres pēcpusdienā,

atzīmējot DV organizācijas 53. dibināšanas atceri. Pirms dažiem gadiem pieņēma lēmumu, kas aicinā nodaļas, apvienības un kopas atzīmēt organizācijas jubilejas dienu, ja vien iespējams, katru gadu tieši 28. decembrī. Vanāgiem 28. decembris ir tas pats, kas mums, vanāgiem, kopā ar visu latviešu tautu ir 18. novembris.

Pirms Ziemsvētkiem DV priekšnieks nosūtīja Latvijas ministru prezidentam V. Krištopānam un Aizsardzības ministram G. Kristovskim apsveikumu un labu seknju vēlēšanu, uzsākot atbildīgos amatus ministru kabinetā. Vēstulēs arī norādīt uz laikrakstu ziņām, ka budžets 1999. g. būšot jāpārstrādā, jo paredzētie valsts ienākumi būs par vairākiem desmitiem miljoniem mazāki un līdz ar to radušās bažas, ka aizsardzības budžetam paredzētais 1% varētu tikt samazināts, lūdzot darīt visu, lai tas tā nenotiktu.

DV priekšnieks norāda, ka saņemti daudzi desmiti Ziemsvēku apsveikumi un Jaungada vēlēšumi. Nav iespējams katram atsevišķi atbildēt, bet, izmantojot šo sēdes atreferējumu, izsaka katram apsveicējam un apsveicējai lielu paldies un tos pieņem kā sveicienus DV organizācijai.

Prezidijs pārrunāja DVCV pārstāvniecības Rīgā darbību un izteica lielu paldies līdzšinējam vadītājam Fricim Kursietim, kas ar 31. decembri aizgāja ar uzviām izpelnītā pensijā. Fricis bija tas, kas izveidoja pārstāvniecību ne tikai par plaši atzītu aprūpes centru un rietumzemju vanāgu reprezentācijas iestādi, bet arī ieguva draudzību un cieņu plašās valdības, Zemessardzes un bijušo cīnītāju rindās. Vēlam viņam patikamus, saulainus pensijas gadus un neliegt gūto pieredzi un padomu pārstāvniecības jaunajam vadītājam Valdim Kursietim.

Pārrunājot abu DV Latvijā novirzienu sadarbības jautājumu, prezidijs norāda, ka, vadoties no DVCV sēdes Melburnā, 1998. g. aicinājuma, prezidija viedoklis publicēts 1998. g. 15. dec. vēstulē DV Centrālajai valdei, organizācijas biedriem un presei.

Saņemta vēstule no Latvijas Nacionālo Kaņavīru Biedrības Dobeles nodaļas ar lūgumu atbalstīt Virkū Brāļu kapu iekārtošanu. Tā kā DV organizācija aktīvi atbalsta Lesenes Brāļu kapu iekārtošanu un pieminekļa un apkārtnes izveidošanu, tad, par nožēlu, Virkū Brāļu kapu projektu atbalstīt neesam spējīgi.

Iepazīstoties ar DV jaunatnes nozares vadītāja Imanta Baloža vēstuli, prezidijs saskata, ka šis nozares darbs bijis ļoti sekmīgs un koncentrēts, galvenā kārtā, Latvijā. Lai būtu vairāk koordinācijas un no rietumu zemēm sūtītā finansiālā palīdzība vanadzēniem tiktu taisnīgi sadalīta, prezidijs atkārtoti aicina līdzekļus sūtīt uz DVCV pārstāvniecību Rīgā. Jaunatnes nozares vadītājs sadarbībā ar pārstāvniecības vadītāju rūpēsies lai viss tiktu sadalīts, vadoties no ziedotāju norādījumiem un vanadzēnu vajadzībām.

Reti un maz dzird par vienu latviešu cīnītāju saimi - gaisa spēku izpalīgiem. Lai viņu darbi, panākumi un upuri tiktu iemūžināti Latvijas vēsturē, par to Latvijā rūpējas viens no viņu vidus - Oskars Vizulis. Viņš jau ir sakopojis plašu dokumentāciju un intervijas ar bijušajiem gaisa spēku izpalīgiem. Daudz no viņa darbiem, ar lielu paldies, saņemis Okupācijas muzeja Fonds. Nav šaubu, ka viņa darbs ir vienreizējs un ka visa vēstures faktu vākšana prasīs līdzekļus. Prezidijs nolēma atbalstīt Visuļa darbu ar Ls 100,00.

Prezidijs nolēma griezties pie DVCV locekļiem, lai varētu izvest lēmumu par finansiāla atbalsta lūgumu, kuŗš ir militāras izglītības paplašināšanai. Vienam no Latvijas Bruņoto spēku augstākiem virsniekiem ir piedāvāta iespēja pusotrus gadus papildināties Čehijas Brno Kaņā akadēmijā. Jāpiezīmē, ka šini akadēmija kādreiz arī mācījās DV organizācijas pirmais priekšnieks plkv. V. Janums. Par nožēlu aizsardzības ministrija nevarot atļauties atbalstīt LBS

virsnieku visā pilnībā. Prezidijs ir uzskats, ka atbalsts būtu nepieciešams, jo tā ir Latvijas goda lieta, lai tās virsnieki, vismaz ārzemēs, uzturinaudās ziņā būtu līdzīgi citu rietumzemju virsniekiem.

Mēs visi zinām par 1962. g., toreizējā Padomju Latvijā, izdoto dezinformācijas publikāciju "Kas ir Daugavas Vanāgi?" Tajā sarakstītie meli vēl šodien no ārzemju diplomātiem, birokrātiem, advokātiem un preses tiek citēti kā patiesība, līdz ar to ļoti negatīvi nostādot katru latvieti. Prezidijs ir saņēmis piedāvājumu no Baltijas Institūta vadības Vašingtonā, DC, ka tam esot zināmi vēsturnieki Latvijā un ASV, kas būtu ieinteresēti atspēkot grāmatā "Kas ir Daugavas Vanāgi?" publicētās nepatiesības. Grāmatai būtu, apm., 150 lpp, un tās izdevējs būtu Baltijas Institūts, bet financēšanas lielākā daļa būtu jāveic DV. Prezidijs ir uzskats, ka tāda grāmata ir sen jau bijusi vajadzīga, bet, tā kā izdošana saistīta ar prāvām summām, prezidijs nolēma to virzīt tālākai izlemšanai uz DVCV sēdi maija beigās Vācijā.

Sekretārs prezidiju iepazīstināja ar DVCV sēdes, kas paredzēta š. g. 22.-24. maijam Bērzainē, Vācijā, dienas kārtības projektu. To nodos ģenerāls sekretāram pievienošanai citiem ar sēdi saistītiem dokumentiem un laicīgi izsūtīs visiem valdes locekļiem. Prezidijs apstiprināja 2000. gada DVCV un pārstāvniecības Rīgā kopējo budžeta projektu. Kasieris to izsūtīs nākamās nedēļās visām zemju valdēm apstiprināšanai.

Latviešu literatūras klasiķu konkursā šoreiz par Kārli Skalbi piedalījušies 13 jaunieši, visi no Latvijas. Ar darbiem patreiz vēl iepazīstas izvērtēšanas komisija. Šo konkursu financēja DV Anglijā, Austrālijā un Kanadā. Prezidijs cer, ka nākošā kontesta atbalstišanā līdzdalību ņems visu zemju Daugavas vanāgu saimes. Tas varētu būt 2000. vai 2001. gadā, kad Rīgai būs 800 gadu jubileja.

Vēstures doktorantes kand. Mirdzas Baltais grāmata "Latvian Legion Selected Documents" ir gatava iespiešanai. Tā satur daudz vēl nepublicētu dokumentu un atspēko nepatiesību, ka latvieši ir stājušies brīvprātīgi leģiona rindās. Grāmata domāta, lai latvieši to iegādātos un dāvātu angļiski runājošiem politiķiem, diplomātiem, birokrātiem un katram, kas līdz šim ir saņēmis nepatiesu informāciju par latviešu leģionāriem. □

Varimants Plūdons

☒ ☒ ☒ ☒ ☒

NDV LA 1998. GADĀ

Aprūpes jomā sastādījām palīdzības pretendentu sarakstus un iesniedzām DV pārstāvniecībai. Kaut DV CV noteikusi, ka pabalsta jautājumi jākārtoti tikai pārstāvniecības 3 algotajiem darbiniekiem, tomēr vairāki ziedotāji joprojām lūdza šo pienākumu veikt arī NDV sabiedriskajiem darbiniekiem. Ar viņu gādību 24 vecie leģionāri NDV LA CV saņēma pabalstus ASV 500 un Kan. \$ 739. Arī vairākas nodaļas, kas tieši saņēma ziedojumus aprūpes vajadzībām, godprātīgi izpildīja šo darbu.

DV Dienvidkalifornijas apvienība šobrīd vienīgā no Rietumu apvienībām rūpējusies, lai cilvēciski tiktu apbedīti maznodrošinātie vecie leģionāri, kas beiguši šīs zemes gaitas. No bērnu fondam ziedotajiem ASV \$ 1000.- pabalsti \$ 50 apmērā izmaksāti 20 trūcīgo leģionāru apglabāšanai.

Esam pateicīgi DV Manitobas nodaļai, kas mūsu biedriem sarūpēja daudz lietotu aceņu, drānas un apavus. Tāpat katru gadu daudz saiņu ar humāno palīdzību mūsu nodaļām, un atsevišķiem biedriem atsūtīja Edmontonas latviešu biedrība "Imanta", Melburnas Daugavas vanāgi, Kanadas-Latvijas palīdzības asociācija Toronto un atsevišķi labvēļi.

Vanadzēnu kustības izvēšanu un stiprināšanu Latvijā veicinājušas vairākas DV apvienības un nodaļas Austrālijā, ASV un Kanadā, gan arī atsevišķi vanagi un vanadzēnes. Tieši pateicoties viņu finansiālajam atbalstam, 1998. gada jūnijā varējām mūsu saimniecībā sarīkot 7 dienu ilgu darbu un atpūtas nometni 115 vanadzēniem no dažādam vienībām. Tās vajadzībām izlietojām Ls 1071 ziedoto līdzekļu. 1998. g. novembra beigās NDV saņēma no Pertas nodaļas Austrālijā Ls 1011 ziedojumu vanadzēnu vajadzībām. CV prezidijs ieteica šo ziedojumu izlietot 1999. g. kārtējās vanadzēnu darbu un atpūtas nometnes sarīkošanai "Apneros".

Aizvadītajā gadā visvairāk atbalstu saņēma Gulbenes rajona vanadzēni. Tagad šis nodaļas bijušais priekšsēdis A. Spulis rajona vanadzēnus pārmānījis citas organizācijas paspārnē.

Pateicoties Kanadas tautiešu A. Selgas, Z. Akota un V. Ciņa ziedojumam un rūpēm, turpat 500 mūsu vanadzēnu (arī daudz gulbeniešu) tika ietērpti vanadzēnu formas cepurītēs un krekliņos. DV Dienvidkalifornijas un Ziemeļkalifornijas apvienības parūpējās, lai viņi saņemtu arī DV krūšu emblēmas. 1998. gadā mēs izveidojām vairākas jaunas vanadzēnu vienības, bet esošajās iestājās kupls skaits jaunu dalībnieku. Mūsu vanadzēni bija aktīvi līdzdalībnieki visos pasākumos, kur vien piedalījās NDV vanagi un vanadzēnes. Viņi veica sabiedriski derīgu darbu savās skolās, pilsētās un pagastos. Gada sākumā bijušā Gulbenes nod. priekšsēža nekorektās rīcības dēļ no Latvijas vanadzēnu vadītājas pienākumiem atteicās lieliskā jaunās paaudzes vadītāja gulbeniete Mārite Ellere. Palielot bez vadītāja, kustības aktivitātes manāmi saplaka. Pateicoties NDV vanadzēnu priekšnieces D. Purvēnas pūlēm, tagad vanadzēnu kustības tālākā izvēšanā gaidāms Izglītības ministrijas atbalsts.

ūsū žurnāls un grāmatas. Turpina iznākt NDV žurnāls "DV Vēstnesis". Pašreiz top tā 44. numurs. Ekonomiskās krīzes apstākļos meklējam iespējas kā samazināt izdevumus. Žurnāls kļuvis par 16 lpp. plānāks. Taču vienlaikus esam ievērojami palielinājuši katras lappuses apdrukāto laukumu. Tādējādi ietaupam uz papīru un vienlaikus palielinām iespējamo materiāla apjomu. Saimnieciskā krīze smagi skārusi daudzus "Vēstneša" lasītājus Latvijā. Darīsim visu iespējamo, lai tā tīrāza nesamazinātos.

Šogad īpaši nozīmīgs notikums NDV darbībā bija 2 ļoti vajadzīgu grāmatu sagatavošana un izdošana. Ar A. Eglīša "Grenadieņu grāmatu" mākslas darba skatījumā runājām par latviešu leģiona lomu tautas vēsturē. Savukārt, V. Lāča "Vai vēlreiz zem krievu zābaka?" pamodināja no apātijas un vienaldzības daudz latviešu, liekot viņiem izslīdēt nacionālajā pašapziņā. Šis 1998. gadā, neapšaubāmi, vispopulārākās grāmatas izdošana Latvijā bija iespējama vienīgi, pateicoties lielam Kanadā un ASV dzīvojošo tautiešu atbalstam, kurī šim mērķim mums nodeva 2310 Kanadas un 5000 ASV Dolārus. Īpašs paldies par šo ziedojumu organizēšanu V. Antiņam, G. Indāram, A. Jerumanim un D. Vikam ASV un A. Selgai Kanadā! NDV LA 922 grāmatas eksemplārus, pateicoties saņemtajiem ziedojumiem, varēja uzdāvināt visiem 6. Saeimas deputātiem, valdības locekļiem, atbildīgiem ministriju darbiniekiem, zemessargiem, skolotājiem, skolu bibliotēkām, DV un citu organizāciju sabiedriskajiem darbiniekiem un pašvaldību pārstāvjiem, arī līdzekļu ziedotājiem ārzemēs.

Pateicoties grāmatas negaidīti lielajai popularitātei, bija iespējami atkārtoti izdevumi. Tie, savukārt, NDV organizācijai palīdzēja gēūt peļņu. Iegūtie līdzekļi izlietoti pērn "Apneru" vajadzībām ņemtā kredita atmaksai un

saimniecības atbalstam šai gadā, tāpat organizācijas darbības nodrošināšanai: telpu ierei, sakaru un transporta izdevumu apmaksai. Augšminētā peļņa sedza arī mūsu zaudējumus, kas radās izdodot "Grenadieņu grāmatu". Mēs pat varējām atļauties vairākus simtus eksemplārus uzdāvināt skolu bibliotēkām.

NDV lauku īpašums "Apneri". Turpinājām saimniecības ēku atjaunošanu, strādājām tīrumos un mežā. Ārkārtīgi slapjā vasara neļāva izaudzēt cerētās graudaugu un kartupeļu ražas. Un tomēr šoruden ar kartupeļiem palīdzējām 32 mūsu organizācijas biedriem. Savukārt, 5, 5 tonnām rudzu joprojām nav izdevies atrast pircēju. Pateicoties DV Britu Kolumbijas nodaļas atbalstam rudenī, "Apneros" varējām uzart 20 ha tīrumu. Vienai saimniecības ēkai mēs uzlikām jaunu jumtu, bet noliktavai, ko būvējam virs lielā pagraba, jau pienākuši spēru svētki.

Saeimas un valdību realizētās prettautiskās lauksaimniecības politikas dēļ, tuvākajos gados šī nozare Latvijā neuzplauks. Tāpēc NDV LA prezidijs "Apneros" galveno uzmanību veltīs palīdzībai - maksas un bezmaksas (tikai vanadzēniem) darbu un atpūtas nometņu organizēšanai. 1998. gadu "Apneros" esam beiguši bez parādiem un zaudējumiem.

Daudz dažādu pasākumu 1998. g. rīkoja mūsu organizācijas nodaļas un kopas. □

A. Kalvāns

MEKLĒ ATBILDES

Latviešu Nacionālās Apvienības Kanadā (LNAK) padome, atsaucoties uz tās prezidija aicinājumu, pulcējās ārkārtas sesijā 23. janvārī, Latviešu sabiedriskajā centrā, Toronto, lai iztirzātu sevišķi plašu tematu: "Latviešu sabiedrības nākotne Kanadā". Pēc mandātu komisijas ziņojuma, sesijā reģistrējušies bija 27 vēlētie un 16 deleģētie padomes locekļi, kopā 43. Pietiekams skaits, lai būtu kvorums, ievērojot blakus faktu, ka bija pavisam īss laiks šādai sanāksmei sagatavoties, jo paziņojums par to daudzus bija sasniedzis gandrīz vai pēdējā brīdī - tikai dažas dienas vairāk kā pēc minimālā noteikuma - 2 nedēļām un citus - nemaz. Sevišķi plaša šoreiz bija publikas līdzdalība, sasniedzot vairākus desmitus, kuŗu vidū, galvenokārt, bija Toronto latviešu organizāciju vadītāji. Tā kā daudzi no tiem bija oficiāli aicināti viesi, tie varēja izteikties bez īpašas nobalsošanas, kā tas parasti ir regulārajās sesijās. Vairāki šo izdevību sekmīgi izmantoja.

Ārkārtas sesiju atklāja padomes prezidija priekšsēdis Al. Budrēvics. Sekoja prāv. F. Kristberga vadītais svētbriģis un LNAK valdes priekšsēža T. Kronberga uzruna. Sesiju vadīja padomes prezidija priekšsēdis Al. Budrēvics, piepalīdzot vicepriekšsēžiem V. Plūdonam un prāv. F. Kristbergam. Protokolēja Jānis Briedis un Kornēlija Zariņa. Par balsu skaitītājiem darbojās I. Balodis, J. Lūsis, V. Turķis, Butkēvics un Pulciņš. Viņiem šoreiz skaitīšanas daudz neiznāca, jo nedaudzajos gadījumos, kur bija jāpaceļ balsošanas zīmes, valdīja liela vienprātība.

Pārrunu degpunktā bija Toronto latviešu laikraksta "Latvija-Amerikā" nākotne. Par laikraksta stāvokli, atskatoties arī uz tā sākumiem, plašāk referēja DV priekšnieks Varimants Plūdots. Viņš atklāja, ka līdz šim galvenā saimniecības atbalstītāja bijusi DV organizācija; ka laikraksts ar savām 100 slejām nedēļā esot nepieciešamība Toronto un Kanadas latviešu saimei, bet, diemžēl, DV vairs viena nespējot segt \$ 360 nedēļā iztrūkumu, kāds tagad jāsedz izdevējiem. Tādēļ esot jāmeklē jauns atrisinājums, kā laikrakstu noturēt "virs ūdens". Ja tas būtu jāslēdz, sabiedrība zaudējumu "izjutīs". "Amber" apgāda un spiestu-

ves vadītājs Imants Magons konspektīvi pastāstīja par izdevniecības administratīvo pusi, lai gan kā akciju sabiedrības pasākuma darbinieks viņš nevarēja visā pilnībā atklāt sīkākus datus. Sesijas dalībnieki gan uzzināja, ka laikraksta metiens nokritis zem 2 tūkstošiem (1800), ka akciju skaits ir 463 un ka sabiedrībai esot 4 direktori. LNAK iepirktās 100 dalības zīmes par \$10.000.- varētu tai dot vienu direktora posteni. Laikraksts gadā izmaksājis nepilnus 200 tūkstošus dolārus. Informācijas devējiem nebija īpaša plāna, kā situāciju uzlabot. Sesijas dalībnieki lielāko tiesu runāja skaistās mēlēs, citi prasīja paskaidrojumus, līdz beidzot nonāca pie atziņas, ka jāizveido īpaša komiteja, kas jautājumu iztirzātu un nāktu ar saviem ieteikumiem apgāda vadībai laikraksta nākotnes nodrošināšanai. Komitejā izraudzīja sekojošus 5 dalībniekus - Imantu Magonu, Aleksandu Budrēvicu, Imantu Jenti, Mārtiņu Štauveru un Valdi Vāgneru. Visus apstiprinot ar aklamāciju. Tai būs grūts uzdevums: būs jāiepazīstas ar faktuālo laikraksta saimniecību; jāveic tālākas izziņas, kā to uzlabot un jāieteic pārkārtojumi, iespējams, vairākos laikraksta izdošanas laukos. Gala slēdzieni būs jāveic apgāda vadībai un DV organizācijai, kuņai apgāds pieder. LNAK valdci, savkārt, būs jāizrauga savs direktors apgāda pārvaldē. Kā viss šis darbs komitejai paveiksies, šobrīd grūti pateikt, jo tas, katrā ziņā, ir ļoti grūts uzdevums, kad pasākumam jau ir tik daudz pastāvēšanas problēmu. Jācer, ka komiteja atradis risinājumus, kas ir pieņemami un kas nodrošinās laikraksta turpmāko pastāvēšanu.

Garīgās aprūpes jautājumā plašāku pārskatu deva LELBA Kanadas apgabala prāvests F. Kristbergs, vēl izteicās māc. I. Gaide un I. Kuplēna-Ewart. Viņu uztverē problēma, kas izveidojusies ar demogrāfiskām izmaiņām sabiedrībā, esot skaidri redzama, bet trūkstot pietiekama atrisinājuma atslēgu. "Ar runām vien nepietiek!" Ari šeit būtu nepieciešama "nākotnes darba komiteja". "Mēs visi esam garīdznieki! Līdz ar to mums ir savi pienākumi". Un tas nu tad arī bija viss, jo būtībā garīgās aprūpes laukā LNAK jau ir tikai sekundāra nozīme. Tā var to atbalstīt un arī tā dara, bet tiešais darbības lauks piekrit dažādajām ticīgo dominācijām un viņu baznīcu vadībām.

Sevišķi rūpīgu ziņojumu bija sagatavojis LNAK Izglītības nozares vadītājs Mārtiņš Sausiņš. Uzzinājām, ka viņa vadībā notiek ievērojamas pārgrozības un meklējumi skolu darbības uzturēšanā. Pozitīvais - skolās mainījies skolotāju sastāvs, kas esot attālinājies no konservatīviem ieska- tiem un risinājis problēmas, meklējot kompromisu. Dažas atziņas: jāpagarina skolas periods, bērni jāiesaista citās organizācijās, it sevišķi ģimeņu svētkos, jāatsakoties no atzimju dāvināšanas (tās varot tikai nopelnīt nopietnā darbā!). Skolām un it sevišķi bērniem, kas latviešu skolā mācās, vajadzīga sabiedrības atzinība, kāda šobrīd maz jūtama. Bieži vien vecāki neņemot skolu nopietni. Risinājamo jautājumu vidū: kā saskaņot bērnu zināšanu līmeņus, kur ņemt jaunus skolotājus (no Latvijas?). Varbūt viena no vislabākajām iespējām, kā nodrošināt latviešu valodas nostiprināšanu un skolu pastāvēšanu - bērniem pavadīt vairākus mēnešus Latvijā! Jāizmanto būtu kursu sistēma internetā. Aicināt uz skolām bērnus no Latvijas. Jācer, ka enerģiskā M. Sausiņa vadībā nākotnes risināšana latviešu skolās Kanadā iegūs vajadzīgo redzamību un panākumi neizpaliks. Ši bija gaiša sesijas daļa.

Nākamie sesijas dienas kārtības punkti izrādījās it kā piekabināti iepriekšējiem, jo tiem nebija referentu. Debatēs risinājās sava veida pašplūsmā, pieteicoties atsevišķiem runātājiem, kuņiem bija kaut kas ko teikt.

Skautu vad. Al. Budrēvics un gaidu vad. Inta Briede pieminēja pārmaiņas skautu un gaidu organizācijā. Bēden-Paula ideja tīkot ievērojami pārveidota. Tas viss izraisot

jaunas situācijas, kuņam ne vienmēr esot gaidītie panākumi.

Jānis Lūsis pastāstīja par Kristus Dārzu, kuņam šobrīd esot 70 darbinieku un \$ 3,5 milj. budžets. Dzidra Bērziņa ziņoja, ka augstoša vienība esot Toronto pensionāru apvienība, kuņai jau pāri par 800 dalībnieku. 1999. gads esot veltīts starptautiskai vecākai paaudzei. Nācēju netrūkstot, bet darbinieku gan.

H. Jansons piezīmēja, ka Latvešu sabiedriskais centrs Toronto palīdzību neprasot, bet gan tādu dodot. Tas cenšoties darīt tik daudz, cik tam esot iespējams.

M. Štauers pastāstīja par Pasaules latviešu biedrību sadarbības komisiju pie Rīgas latviešu biedrības, kas izveidojusies pagājušā gadā un aicināja katru latviešu organizāciju kļūt par tās dalībnieci un piedalīties informācijas plūsmas izmaiņā, ko šī jaunā komisija veic, bet kas nav "jauna jumta organizācija". Tās uzdevumos esot izkārtot 3. latviešu biedrību konferenci 2001. g. augusta vidū un vispasaules latviešu saietu tajā pašā laikā Rīgas 800 gadu pastāvēšanas svētku ietvaros.

Hamiltonas latviešu biedrības priekšnieks Arnolds Smiltņieks ziņoja, ka tās valde esot samērā gados jauna un ka tā rīkojot bingo un azarta spēļu vakarus, kuņu ienākumi ievērojami palīdzot biedrības saimniecībā un esot pietiekami lieli, lai šo projektu turpinātu. Vai citās mūsu vienībās notiek kaut kas līdzīgs, šobrīd nav zināms, lai gan vienā otrā par to ir runāts.

Jānis Briedis, prezidija sekretārs, norādīja, ka nākamajā sesijā, kas notiks 10. un 11. aprīlī, Toronto, jāizraugot LNAK nākamās padomes (18.) vēlēšanu komitejas priekšsēdis. Jau tagad jāsakot domāt par kandidātiem šim vēlēšanām. To iznākums iekrāsos mūsu pastāvēšanas nākotni.

Latvijas vēstnieks Jānis Lūsis savā apsveikumā (ierādās sesijā pēcpusdienā) izteicās, ka brīnuma risinājuma Latvijas lietu kārtošanā neesot. Vēstniecības darbs esot un būšot vieglāks sadarbībā ar latviešu organizācijām Kanadā. Viņš uzsvēra attālumu nozīmi. Latvijā neviens nevēloties brīvprātīgi strādāt. Tur arvien vēl jādefinēnot problēmas, kuņam būs vajadzīgi jauni risinājumi. Sabiedrībā bieži vien esot jāpieņem nepatīkami lēmumi. Vēlēja veiksmi apsveņamo nākotnes jautājumu risināšanā.

Jānis Bārs un T. Kronbergs iztirzāja testamentu jautājumu. Būtu vēlami, lai šē katrs apsvērtu arī atvēlējumus sabiedrības uzturēšanai, kā to jau darijuši daudzi citi agrāk.

Viesturs Zariņš vēlējās plašāku jauniebraucēju no Latvijas iesaistišanu sabiedriskos darbos, kamēr Uldim Zommeram bija rūpe par to, kā iesaistīs tos, kas šobrīd nav nevienā latviešu pasākumā. Elma Miniāte rosināja atsevišķu semināru sarīkošanu vidējai un jaunākai paaudzei.

Interesanti atzīmēt, ka 1988. gada decembrī caur Toronto latviešu kredītsabiedrību uz Latviju nosūtīti vesels miljons dolāru. Caur to līdzekļus sūta latvieši no visas Kanadas. Daži vērotāji šajā ziņā saskatīja iemeslu, kāpēc samazinājies devums mūsu pašu sabiedrībai. Tomēr mūsu sabiedrībai ir jādzīvo, tādēļ arī tai vajadzīgi līdzekļi. Un tos nu mums tai ir jātvēl un jāatrod. Tādēļ meklējamas jaunas iespējas, kā pie tiem tikt. Visi apzinājās šī fakta nozīmi.

Noslēgumā prezidija priekšsēdis Aleksandrs Budrēvics konstatēja, ka mums esot nākotne, un izteicās, ka šāda veida sanāksmes būšot arī turpmāk. Ja tā, tad gan tās būtu sasaučamas laicīgāk, dodot iespēju tām plašāk sagatavoties, kā to bija atgādinājuši vairāki padomes locekļi, kas bija palikuši mājās, savos rakstiskos ieteikumos. Viens no ieteikumiem mudināja līdzīgu sesiju rīkot šī gada rudenī. Gala iznākums bija labāks, kā sākumā varēja paredzēt. □

M. Štauers

KĀDAS APTAUJAS REZULTĀTI

Kā jau iepriekšējā reportāžā lasām, nākotnes jautājumi šobrīd prātā ir gandrīz vai visām mūsu sabiedrības ārzemēs garīgām un laicīgām vienībām. Dzīvojot strauju dzīves apstākļu pārmaiņu laikmetā un izjutot demogrāfiskā sabiedrības sastāva maiņu, tas ir nenovēršami. Un ir jāapsveic katrs mēģinājums noskaidrot sabiedrisko domu šajā laukā, jo citādi vadības bieži vien nonāk vientulības kalnā un it kā jūt, ka tās itin neko grūtajos apstākļos nevar grozīt. Turklāt šī neziņa veicina dažādu aizmugurisku iebildumu plūsmu, kas izvēršas gandrīz vai par draudiem mūsu pastāvēšanai. Un pie reizes jāpiezīmē, ka to pašu izjūt arī mūsu mitņu zemju vietējās sabiedrības. Pasaules globalizācijas ietekmē, vairs nav iespējams darboties tā, kā to bijām ieraduši no gada uz gadu, balstoties uz agrāk uzticāmām teorijām un pieņēmumiem. Vērā arvien ir ņemama pieredze, kas palīdz izvērtēt un izšķirties.

Šādā sakarībā silti jāapsveic Montrealas latviešu ev.-lut. Trisvienības draudzes vadības izvestā aptauja draudzes locekļu saimē, lūdzot atbildes uz vairākiem vispārējiem garīgās un laicīgās sadzīves jautājumiem, kas ir sevišķi nozīmīgi dzīvas un aktīvas draudzes uzturēšanai. Turklāt sabiedrībā, kuņas gandrīz trīs ceturtdaļas ir pensjonāri. Un tieši tādēļ draudzes vajadzības nav mazinājušas, bet gan palielinājušas, kamēr tās locekļu devums gan materiāli, gan darba ziņā vairs ne tuvu nav tik liels kā iepriekšējos 50 pastāvēšanas gados. Jānod pozitīva piebilde, ka draudzē darbojas prāvs skaits vidējās paaudzes locekļu, kas uzskatāms par patreizējās mācītājas R. Caunes prasmīgu panākumu. Jeb kuņas izziņas rezultātus var tulkot dažādi. Bieži tulkojums ir atkarīgs no tulkotāja un no tā, cik dziļi ir izprasti saņemtie rezultāti. Absolūta slēdziena neviena aptauja nevar dot (dod tikai ieskatu), kā tas ir arī ar politiskām izziņām pirms jeb kuņām vēlēšanām, kuņās galveno izziņu pasniedz vēlēšanu saime vēlēšanu dienā. Un pēdējās rezultāti var būt tādi, kas pārsteidz un nesakrīt ar iepriekš tabulētiem datiem.

Ka tas tā, to piedzīvojām mūsu ev.-lut. Trisvienības draudzes informācijas sanāsmē 24. janvārī, kur aptaujas rezultāti tika publicēti. Iztirzājums rādīja, ka domas šur tur dalās, bet reizē arī to, ka pulcējušies ir apmierināti ar iegūto. Pie reizes jāpiezīmē, ka tie ir tikai norāde, ko draudzei vajadzētu apsvērt turpmākā darba kārtošana, ka lēmumus uz valdes ieteikuma pamata var dot tikai draudzes pilnsapulce. Pie tam ar drastisku vai cita veida lēmumu pieņemšanu nebūtu jāsteidzas. Ja nepieciešamas citas izziņas un apsvērumi, tie ir jāapgūst, lai gala slēdziens būtu derīgs un nozīmīgs.

Un nu pie aptaujas rezultātiem.

Vispirms, jāatzīmē tas, ka tajā piedalījies ievērojams draudzes locekļu skaits: no izsūtītām un uz rokas izdalītajām 196 aptaujām atpakaļ saņemtas 95 (48,47%). Reti kad pamatbāze ir tik plaša. Cik draudzes locekļu no 101 neatgrieztām aptaujām procentuāli domā tāpat, kā no atgrieztām, varam tikai zīlēt. Varam pieņemt, ka daļa domā tāpat, ja atbildējis ir tikai viens no ģimenes locekļiem, bet ne vienmēr tā, jo arī ģimenē var būt dažādi ieskati - pat pretēji.

Sagadījies tā, ka pilna laika mācītāju vēlas 48,42% un daļēja laika - gluži tikpat daudz - 48,42 (46), nav izteikušies 3 (3,36%). Iespējams, ka šis rezultāts ir tāds tādēļ, ka draudze vairākus gadus pēc kārtas ir darbojusies ar ievērojamiem iztrūkumiem kasē un ka šiem draudzes locekļiem tas licies atrisinājums šai nopietnai problēmai, kas nodarbinājusi draudzes darbinieku un draudzes locekļu prātus. Jājautā, vai tas būtu pareizs atrisinājums un vai tas ir iespējams, jo, kā zinām, kad mums mācītāja

nebija, izdevumi bija tikpat lieli un draudzes garīgā aprūpē bija daudz trūkumu.

Dievkalpojumu reizi mēnesī vēlas 40 (42,11%), 2 reizi - 47 (49,47%), 3 reizi - 7 (7,37%), 4 reizi - 2 (2,11). Šie cipari gandrīz vai pilnīgi sakrīt ar situāciju, kāda draudzē valdījuši nu jau daudzus gadus - arvien ir bijuši dievkalpojumi ar ļoti mazu (7) dievlūdēju skaitu, ar pietiekamu (20), vidēju (50) un lielu (līdz 200). Apstiprināta dzīves realitāte. Tā varētu mūs neapmierināt, bet tā nu tas ir. Mēs gribam iet baznīcā tad, kad jūtamies, kad mums tas nepieciešams. Dažkārt savu lomu spēlē arī laika apstākļi un notikumi sabiedrībā un noteikti - arī attālumi, jo ievērojams ir to draudzes locekļu skaits, kas no baznīcas dzīvo līdz 50 km tālu!

Turpmākajos jautājumos bieži vien bija dotas vairākas atbildes, līdz ar to summējums vai nu pārsniedz 100%, un dažos citos piedalījušies mazāk atbildētāju, kādēļ šis procents ir zemāks. Un tas ir pats par sevi saprotams. Šis aptaujas iztirzātājs nav speciālists, tādēļ nepretendē uz pilnīgi pareizu tulkojumu, un jāšaubās par to, vai kāds no mums šē spēš izdarīt visiem pa prātam. Tas varētu būt šādas aptaujas klupšanas akmens, kas gan nenozīmē to, ka tādu nevajadzēja izvest. Gluži pretējo!

Vairākums vēlas dievvārdus igauņu baznīcā - 59 (62,1%), bet draudzes namā - 16 (16,84%), kur tie notiek arī šobrīd. Varbūt sava veida pārsteigumu rada fakts, ka 39 (41,05%) tos vēlētos latviešu sabiedriskajā centrā, neskatoties uz attālumu, kas uz to mērojams (sevišķi tiem, kas lieto publisko transportu). Līdz šim dievkalpojumi centrā notikuši retāk - parasti Ziemsvētku eglītes laikā. Ļoti reti citās reizēs. Ir gan bijušas nopietnas pārrunas un pat līdzekļu atvēršanas pieteikumi, lai tas tā būtu. Vadoties no šiem cipariem, draudzes vadībai varbūt šo ieteikumu derētu ņemt vērā un izmēģināt, ja draudzes mācītāja tam piekristu. Mēģināts nav zaudēts un ja tas stiprinātu draudzi, būtu ieguvums.

Bcz dievgalda dievkalpojumu vēlas 59 (62,11%), ar dievgaldu 56 (58,95%). Tas liecina, ka mūsu mācītājas ievestie dievkalpojumi ar dievgaldu ir guvuši atsauksmi, kas ir pagodinājums viņas centieniem. Ģimenes dievkalpojumus vēlas 34 (35,79%), ka ir pavisam patikami. Laju vadītus - 7 (7,37%) - tas taču nozīmē, ka mācītāja mums vairāk kā vajadzīga! Laju vadītus dievkalpojumus pieņemu 7 (7,37%), tajos izpalīdzēt gatavi ir 3 (3,16%). Citiem vārdiem draudze ir prasīga.

Dievkalpojumus latviešu valodā vēlas visi (94), izņemot vienu vai 98,95%. Tā tad gribam palikt izteikta latviešu draudze. Angļu valodā - 30 (31,58%), bet franču - 5 (5,26%). Jādodomā, ka svešvalodu jautājumā domāta ir daļēja to pielietošana, ko piekopi draudzes mācītāju dažos baznīcas gada nozīmīgajos dievkalpojumos.

Bībeles stundas vēlas 33 (34,74%), kas ir ievērojams cipars, nē - 44 (46,32%), nav izteikušies 18 (18,94%). Atsaucība varētu pieaugt, ja šajos saietos veidotos saistošas reliģiskas pārdomas, kādas mūsu vidū netrūkst. Maz ticams, ka lielajās draudzēs ir lielāka procentuālā vēlme. Maza starpība ir attiecībā uz teoloģiskām pārdomām/pārrunām. Tādas vēlas 29 (30,53%), nē - 50 (52,63%), nav izteikušies 16 (16,84%).

Apciemošanu mājās vēlas 61 (64,21%), slimnīcās 81 (85,26%). Šie cipari apliecina, ka, lai tos īstenotu, vajadzīga ne tikai pilna laika mācītāja, bet šajā ziņā vēl citi draudzes darbinieki, kas nāk viņai talkā! Jo šie apciemojumi vecākiem ļaudīm gada tecējumā ir jāatkārto.

Pozitīva ir atziņa, ka jāizveido īpašas aprūpes grupas, par ko izteikušies 52 (54,7%), nav izteikušies 43 (45,3%) un ka tādās gatavi darboties 22 (23,16%), nav izteikušies 73 (76,84%). Te nu ir darbinieku potenciāls, kas varētu ievērojami grozīt vienu otru apstākli draudzes turpmākajā

darbā. Jo, plašāka darbinieku saime, jo bagātāka informācijas plūsma un priekšstats par pašu draudzi.

Bērēs latviešu mācītāju vēlas 92 (96,84%). Ar angļu māc. apmierinātos 13 (13,68%), bet franču - 5 (5,26%). Vēl viens apliecinājums tam, ka draudzei nepieciešama pilna laika mācītāja/s. Vismaz tas tā būs vēl itin daudzus gadus, jo katru gadu aizsaulē aiziet ap 20 montrealiešu. Bēres varētu vadīt laju pārstāvji - 17 (17,89%). Iemācīties to darīt gatavi 2 (2,11%); ar lasījumiem tajās gatavi piedalīties 6 (6,32%). Atkal izteikta prasība pēc latviešu draudzes!

Savā būtībā šis atbildes liecina to, ka draudze vēlas itin visu, kas tajā šobrīd notiek un ka tādēļ tai ir vajadzīga pilna laika mācītāja/s. Ja nu tādas ir draudzes garīgās vajadzības, tad ir skaidrs, ka noteicošais faktors to īstenošanai ir un būs tās saimniecība un vai būs gatavi to izveidot tādu, kāda tā nepieciešama, lai to panāktu. Un atbildes uz saimniecības jautājumiem jau ir daudz grūtāk tulkojamas, jo tās ir ļoti atšķirīgas. Parastā atbilde šie vienmēr bijusi, ka ja garīgās aprūpes vajadzībām līdzekļi nepieciešami, avoti tiem jārod un jāizveido. Tas, protams, ir grūts uzdevums un atkarīgs no tā, cik katrs ir gatavs dot, lai garīgās vajadzības būtu nodrošinātas. Protams, te noteiktu lomu spēlē draudzes iesvētīto locekļu skaits. Tam sarūkot, apstākļi griežas uz negatīvo pusi. Un šajā ziņā izredzes ir, ka patreizējais virziens turpināsies. To varētu grozīt tikai, ja izdotos iesaistīt jaunus draudzes locekļus. Šajā ziņā līdz šim darīts pavisam maz. Neatbildētais jautājums - vai ir iespējams ko darīt vairāk un kas to darīs?

Attiecībā uz draudzes ipašumiem atgriezenisko aizdevumu pret draudzes namu, lai segtu draudzes tekošos izdevumus pieņemt 16 (16,84%), bet nē - 49 (51,58%), nav izteikušies 30 (31,58%). Pārdot draudzes namu atbalstītu 56 (58,95%), bet nē - 21 (22,11%); 18 (18,94%) nav izteikušies. Šis jautājums ir "viskarstākais" mūsu draudzes nākotnes risināšanā. Par to prāti iekaist un pārrunas ir dzīvas. Tam tomēr būtu jāpieiet ar lielāko uzmanību, jo draudze namā notiek tik daudz aktivitāšu, kas veicina un atvieglo mācītājas darbu, ka tā zaudēšana varētu nopietni ietekmēt viņas turpmāko darbošanos mūsu draudzē. Par dzīvokļa un kancelejas iri izteikušies 34 (35,79%), bet pret 41 (43,16); nav - 20 (21,05%). Vai pēdējais risinājums saimnieciski atmaksātos, šobrīd vēl nav zināms.

Tērvetes ipašums svarīgs un tai galavi ziedot ir 44 (46,32%), nē 31 (32,63%), nav izteikušies 20 (21,05%). Tērveti dāvināt tās ipašnieku apvienībai ieteic tikai 11 (11,58%), pret 53 (55,79%), nav izteikušies 31 (32,63%). Īpašumu varētu pārdot Tērvetes ipašnieku apvienībai vai kādai citai latviešu organizācijai - 53 (55,79%), nē 19 (20,00%), nav izteikušies - 23 (24,21%). Pilnīgi pret pārdošanu cittautiešiem ir 62 (65,26%), nē - 21 (22,11%), nav izteikušies - 12 (12,63%). Atslēgās jautājums: vai Tērvetes ipašnieku apvienība vēlētos un varētu atļauties ipašumu nopirkt? Kāda cita latviešu organizācija to varbūt varētu, ja tai būtu interese un pietiekoši līdzekļu. Vai tas attiektos arī uz akciju sabiedrībām (kā "Bebriem"?). Kuŗa būtu ieinteresēta?

Gleznas pārdot ieteic 62 (65,26%), nē - 21 (22,11%), nav izteikušies 12 (12,63%). Maz ticams, ka par šīm kultūras vērtībām varētu iegūt ievērojamus un lietderīgus līdzekļus. Tikpat debatējams ir jautājums, vai tie būtu lielāki gleznu izlozē. Varbūt, ka varētu notikt izsole. Draudzes nama A. Kalniņas altāra glezna varētu interesēt kādu citu latviešu draudzi.

Interesants ir aptaujas dalībnieku vairākuma atziņums, ka draudzes vajadzībām drīkstētu izlietot palīdzības fondā uzkrātos līdzekļus, kas ir paprāvi. Par to ir 62 (65,26%), pret 27 (28,42%), nav izteikušies 7 (6,32%). Tas

ir saprotams, jo šos līdzekļus savā laikā ir devuši draudzes vecākie locekļi, kam draudze šobrīd ir visvairāk vajadzīga. Jāpiezīmē, ka dzīvai draudzei ir vajadzīgas visas paudzes. Šajā ziņā mēs varētu daudz ko vēlēties.

Par vietējā sabiedrībā pieņemtiem atbalsta veidiem atsaucme izrādījusies vāja: kā varētu dot vienreizēju ziedojumu ieinteresēti tikai 15 (15,79%), nē 64 (67,37%), nav izteikušies 17 (16,85%), Testamentāros ziedojumus gatavi dot 7 (7,37%), nē 72 (75,79%), nav izteikušies 16 (16,84%). Annuities - 5 jā (5,26%), nē - 66 (69,47%), nav izteikušies 24 (25,27%). Par dzīvības apdrošināšanu polišu nodošanu interesi izteikuši 2 (2,11%), nē 73 (76,84%), nav izteikušies 20 (21,05%); par speciāliem ziedojumiem 10 (10,53%), nē 64 (67,37%), nav izteikušies 21 (22,10%). Šķiet, ka tas tā tāpēc, ka draudzes locekļiem nav skaidrības par šiem dažādajiem atbalsta veidiem, kādi tiek pieņemti vietējā sabiedrībā, ar kuŗu mūsu draudzes locekļiem nav nekādas saskarsmes (un to vairums šobrīd pat nevēlas). Tomēr, kam šī interese ir, tiem pietiekamu informāciju vajadzētu sniegt. Tās apgūšana varētu dot rezultātus, gan praktiski, gan tālākai informācijas izklātnai.

Visi draudzes sadzīves pasākumi ieguvuši vairākuma atbalstu: par draudzes bazāra turpināšanu ir 84 (88,42%), nē 7 (7,37%); par Draudzes ziņu izdošanu patreizējā apdarē 71 (74,74%), nē 16 (16,84%), nav izteikušies 8 (8,42%); par kopīgu eglītes sarīkojuma rīkošanu ar Montrealas latviešu skolu ir 85 (89,47%), nē 6 (6,32%), nav izteikušies 4 (4,21%); par garīgu koncertu sarīkošanu ir 45 (47,37%), nē 31 (32,63%), nav izteikušies 19 (20,00%). Atkal apliecinājums tam, ka draudze vēlas visas līdzšinējās aktivitātes. Pat 45 koncerta apmeklētāju varētu būt pietiekami, lai šāda aktivitāte baznīcā notiktu. To apliecina ansambļu priekšnesumi, kas izpelnījušies atzinību, lielajos svētku dievvārdos. Turklāt jāpiezīmē, ka šo pasākumu organizēšana iesaista draudzes darbā cilvēkus, kam citādi būtu tikai jāapmierinās ar piedališanos dievkalpojumos.

Īpašu draudzes 50 gadu pastāvēšanu vēlas 79 (83,16%), nē 7 (7,37%), nav izteikušies 4 (4,21%). Šajā sakarībā īpašu Atmiņu albūmu vēlētos 32 (33,68%), nē 43 (45,26%), nav izteikušies 20 (21,06%). Atmiņas suvenīru vēlētos 16 (16,84%), nē 63 (66,32%), nav izteikušies 16 (16,84%). Cik zināms, tad atceres sarīkojums notiks 20. martā ar archibiskapa E. Roziša piedališanos. Tā tad šī vēlme tiks īstenota. Kāds būs tās ietērs to uzzināsim itin drīz, droši vien, nākamajā Draudzes Ziņu numurā.

Turpināt sastāvēšanu Kanadas Luterāņu sinodē (ELCC) vēlas 80 (84,21%), nē 11 (11,58%), nav izteikušies 4 (4,21%); sastāvēt LELBA vēlas 64 (67,37%), nē 25 (26,32%), nav izteikušies 6 (6,31%). Tas liecina, ka lielākais vairums vēlas, lai draudze sastāvētu abās baznīcās. Tas ir labs nākotnes nodrošinājums visādā ziņā, kas ir saistīts ar minimāliem maksājumiem no draudzes locekļu puses.

Caurmēra paredzētais draudzes pastāvēšanas laiks - 15 gadi. Ja nu tā, tad nekavējoties būtu jāstrādā pie projekta, kā to nodrošināt. Un šādu projektu attīstot varētu gādīties, ka rodas atbildes vēl ilgākam pastāvēšanas laikam.

Kā ziņo draudzes priekšnieks Andris Spura savā pavadvēstulē, kurai pievienots aptaujas materiāla sakopojums un ko pārskatījuši un tabulējuši 5 valdes locekļi un draudzes mācītāja, aptaujas rezultāti devuši labu ieskatu draudzes locekļu vēlmēs, kuŗas iespēju robežās centīsies īstenot draudzes valde.

Noslēgumā viņš saka: "Draudzes valdes vārdā, es vēleiz izsaku lielu pateicību visiem, kas piedalījās mūsu 1998. gada Aptaujas izpildīšanā. Tāpat arī liels paldies tiem draudzes locekļiem, kas izteica savu piekrišanu darbo-

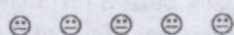
ties Aprūpes grupā (22 personas) un piedalīties bērēs ar lasījumiem (6 personas), kā arī bēru vadīšanā (2 personas). Tikai ar jūsu piedalīšanos un palīdzēšanu mūsu draudze var un varēs pastāvēt šodien un rīt. Tiesām, ja draudzes locekļi palīdzēs, mūsu draudze varēs "dzīvot" vienu simts gadu nākotnē, kā kāds no mūsu draudzes locekļiem izteicās. Saprotams, neviens no mums tad vairs nebūs aktīvs draudzes dalībnieks, bet mūsu pēcnācēji tad varēs priecāties par mūsu šodienas darbu, kas viņiem nākotnē dos garīgo un kristīgo palīdzību."

Āmen! To pašu varam teikt par tiem bijušajiem draudzes veidotājiem un cēlējiem, kas 50 gadu tecējumā aizgājuši Dieva valstībā un kas arvien vēlējas lai draudze pastāvētu. Viņi mums uzticējuši darbu, ko nedrīkstam uzdot. Un mūsu draudze vēl nav tik maza, lai tā nevarētu pastāvēt.

Jācer, ka šis pārskats un iztirzājums ievadis draudzes locekļus dziļākās pārdomās un plašākā atsaucībā, lai draudze pastāvētu kā dzīva un aktīva vienība.

Šim pārskatam izmantota informācija, kas tika izdalīta publiskajā draudzes locekļu sanāksmē, kas notika igauņu baznīcā 24. janvārī. □

M. Štauers

FORUMS: vērojumi, piezīmes, pārdomas

PARTIJAS 7. SAEIMĀ UZSĀK DARBU AR SLĒPTĀM MANIPULĀCIJĀM

Ka liela vēlētāju daļa pamatoti bija neapmierināta ar Latvijas Republikas 5. un 6. Saeimas un tās apstiprināto valdību darbu, ir neapstrīdams fakts. Tā ir nevēlama parādība, bet līdzīgi notiek arī daudzās citās valstīs.

Satraucoši ir tas, ka pie mums par katras nākošās Saeimas darbību neapmierinātība kļūst arvien lielāka un tagad, kad 7. Seima vēl pat pa istam praktisko darbību tikpat kā nav iesākusi - neapmierinātība kļuvusi gandrīz visaptveroša. Tas jau ir ne tikai nožēlojami, bet pat bīstami, draudoši. Pamats tai ir skaidri skatāmās negodīgās manipulācijas jau 7. Saeimas vēlēšanu un tautas referendumu laikā un vēl jo redzamāk - tūlīt pēc vēlēšanām, kad sākās sarunas par koalīcijas veidošanu valdības izraudzīšanai.

Kā tas iepaudās?

Vispirms, kad apvienībai "Latvijas ceļš", pēc pašas apvienības vadības cilvēku izteikumiem, draudēja nespēja pārvarēt 5% barjēru un neiekļūšana 7. Saeimā - vadība nolēma atmest maskošanos, kļāji nostāties kā flagmanim visreakcionārāko, prettautisko spēku pusē. Kopā ar Jurkāna-Rubika apvienību, valsts prezidentu, ārlietu ministru, visiem "lidztiesībniekiem" un citiem prokrieviskajiem un prokomunistiskajiem spēkiem, pielietojot iebiedēšanu un demagoģiju, panāca, ka referendumā netika atcelti latviešu apdraudošie grozījumi pilsonības likumā, tā iztopot Krievijas, ES vadītājiem un ASV prezidentam.

Otrkārt, lai iegūtu lielāku rīcības spēju 7. Saeimā, nolēma apmānīt pilsoņus - vēlēšanās iziet ar diviem deputātu kandidātu sarakstiem, steidzīgo radot "Jauno partiju", iekārdinot tautā iecienīto komponistu Raimonu Paulu nostāties tās priekšgalā. Ka tas tā, to pēc vēlēšanām neoficiāli atzina "L. C." vadītāji, paužot uzskatu, ka valsts prezidentam vadību veidot ir jāuzdod "L. C.", jo tam esot vislielākais deputātu skaits 7. Saeimā - 29 ("L.C." - 21; "JP" - 8), bet tautas partijai tikai - 24.

Un "L.C." panāca vēlamo: valdību veidot uzdeva Krištopāna kungam. Pat vēl pirms valsts prezidents bija pateicis, ka valdību sastādīt uzdod Krištopānam, "L.C.", izmantojot savu noteicošo stāvokli valsts TV, ekrānos jau vairākkārt tika rādīts, ka Krištopānu, gan viņa kollēgas no

"L.C." un "J.P.", gan daži no citām partijām apsvaic kā premjēru, sniedz viņam ziedus, spiež roku, un Krištopāns laimīgi smaida. Un tā turpinājās vairākas dienas.

Kas notika pēc oficiālā valsts prezidenta paziņojuma, ka valdību sastādīt uzdod "L.C." rekomendētajam Krištopāna kungam?

Atšķirībā no agrāk teiktā, tagad jau vairs nesaka, ka "L.C." 29 deputāti, bet paziņo, ka Krištopāns jau ir izveidojis 3 partiju koalīciju: "L.C." + "TB/LNNK" + "J.P." = 46 deputāti un ka ir jau panākta vienošanās ar "Sociāldemokrātu apvienību", ka viņa atbalstīs tādu koalīciju, ja viņiem piešķirs 3 ministru vietas valdībā, un Krištopāns tādas iespējas redz. Es jau iepriekš atvainojos, ja neesmu minējis prezīsus vārdus, jo man nav ne stenogrammu, ne diktafona ierakstu, bet teikto līdzīgi man sapratuši daudzi.

Ilgu laiku pilnīgi ignorēta tiek Šķēles kunga izveidotā "Tautas partija", kas vēlēšanās ieguva visvairāk vietu 7. Saeimā - 24. Satversme paredz tiesības valsts prezidentam uzdot valdību sastādīt jeb kuŗai partijai, kas iekļuvusi Saeimā, jebkuŗam deputātam un pat "Cilvēkam no malas", kā prezidents rīkojās savlaik, izraugot Šķēles kungu. Bet vai tad tagad valsts prezidents nesaskatīja "L.C." nesolīdo rīcību?

Kā rīkojās apvienība "TB/LNNK"?

Pēc 7. Saeimas vēlēšanām apvienības Dome nolēma:

1) par optimālo variantu uzskatīt 7. Saeimā veidot koalīciju no 3 partijām, kas vēlēšanās ieguvušas visvairāk balsu - "T.P." (24) + "L.C." (21) un "TB/LNNK" (17) - kopā 62. 2) nepiedalīties koalīcijā, ja tani tiktu ietvertas Latvijas sociāldemokrātu apvienība vai "Saskaņa", jo to mērķi ir TB/LNNK nepieņemami. Arī manuprāt, esošos apstākļos tāds lēmums bija pareizs.

Kas vainīgs, ka tā viss noticis un notiek?

Vispirms, valsts prezidents, kas valdību sastādīt neaicināja "Tautas partiju", par kuŗu balsoja visvairāk vēlētāju.

Otrkārt, "Tautas partijai" un TB/LNNK vadītājiem nevajadzēja iniciatīvu atdot "L.C.", bet uzsākt nopietnas sarunas, lai panāktu vienošanos par pamatnostādņēm kopējai rīcībai un par veidojamās koalīcijas platformu. Tāda iespēja bija, jo partiju programmās daudz kas bija līdzīgs.

Treškārt, "T.P.", TB/LNNK kopēji un nekavējoši vajadzēja nelokami pastāvēt, ka visām koalīciju veidot gribošām partijām vispirms jāvienojas par jaunās valdības galvenajiem uzdevumiem, rīcības virzienu un tikai pēc tam runāt par personālijām. To ieteica "T.P." un arī TB/LNNK, bet negribēja "L.C." un "J.P."

Ceturtkārt, TB/LNNK nevajadzēja piekrist iet koalīcijā, kuŗā ir tikai 46 balsis un ka pārējās balsis "piepirks" par ministru krēsliem no izteikti prokrieviskajām un prokomunistiskajām partijām. Ieejot tajā koalīcijā TB/LNNK nespēs panākt neko latviešu tautas labā, bet zaudēs uzticību vēlētājos, tautas atbalstu.

Ko valsts prezidenta izraudzītais premjērs Krištopāns uzskata par valdības galvenajiem uzdevumiem? Nosaukti trīs: 1) jānormalizē attiecības ar austrumu kaimiņiem (!!!); 2) jāsauglabā konsekvents kurss uz ātru integrāciju Eiropas Savienībā; 3) jāstrādā tā, lai mūsu valsts iedzīvotāji pēc iespējas mazāk izjustu Krievijas un globālās ekonomiskās krīzes iespaidu. Tātad orientācija vecā - kapitulācija kā austrumiem, tā rietumiem. Kur te mūsu valsts, latviešu pašcieņa?

Arī partiju programmās nav konkrētu pasākumu, rīcības okupācijas un sekojošās kolonizācijas seku likvidēšanai. Vai tad valdību veidojošās partijas okupācijas un kolonizācijas seku likvidēšanu vairs neuzskata par savu galveno uzdevumu?! Cienijamais mūsu dzejnieks Andrejs Egļitis saka: "Svešais cirvis cērt un cērt... Latviešu tauta mirst - divreiz vairāk mirst nekā dzimst." Uzdevumos nav konk-

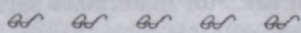
rētu pasākumu, lai uzlabotu draudīgo demogrāfisko situāciju. Nav pasākumu, rīcības, lai iedarbinātu okupācijas laikā Latvijā no Krievijas un Baltkrievijas iepludināto kolonistu nevardarbīgu repatriāciju uz austrumiem un rietumiem. Nav konkrētu pasākumu Krievijas melu lavīnes pasaulē atmakošanai, apturēšanai, nav pat nodoma steidzīgi sagatavot konkrētu faktu materiālus, lai valdības līmeni iesniegtu ES, ANO, noteicošo valstu valdībām. Nav uzdevumu valdībai nodrošināt nacionāli patriotiskās audzināšanas darba uzsākšanu visu līmeņu un veidu mācību iestādēs un militāros formējumos, bez kā apdraudēta ir nācības nākotne. Nav arī uzdevuma par valsts pārvaldes aparāta radikālu vienkāršošanu, palētināšanu, birokratijas un korumpētības ierobežošanu.

Vai tad drīkst klusēt, ka Rīgā vien komunālo parādu dēļ no dzīvokļiem izlikta vairāk par 1500 mazturīgās ģimenes un izlikšana draud vēl ap 9000 ģimenēm? Vai var neredzēt un nesaprast, pie kā novedis visu Latvijas tautsaimniecību tas, ka jau tagad produkcijas eksports no Latvijas daudzkārt mazāks par preču importu? No vairākām pusēm atskan prasība devalvēt lata kursu, kas būtu vēl viena mazturīgo aplaupīšana.

Ne tikai man aizdomas radīja, ka notikušas kādas tumšas, npublicētas norunas, pirms 7. Saeima sanāca uz pirmo plenārsēdi. Es, protams, priecājos, ka Jāni Straumi ievēlēja par 7. Saeimas priekšsēdētāju; nav pārsteigums, ka par vienu no priekšsēdētāja vietniekiem ievēlēja Induli Bērziņu no "L.C.", bet kā varēja notikt, ka par otru priekšsēdētāja vietnieku izbalsoja "T.P." pārstāvi, bet ievēlēja Jura Bojāra dēlu no "Sociāldemokrātu apvienības", ka par sekretāra biedru ievēlēja Jurkāna-Rubika "Saskaņas" cilvēku Aleksandru Bartuševiču, kas pat demonstratīvi savu biogrāfiju Saeimā bija iesniedzis krievu valodā?! Acīmredzot, bija panākta vienošanās slēptās sarunās.

Žēl un apkaunojoši, ka tā savu darbu sāka 7. Saeima. Tas nevarēja neradīt sašutumu daudzos vēlētājos un arī 7. Saeimā pārstāvēto nacionāli un godīgam darbam tautas interesēs orientēto partiju biedros. □

Eduards Berklavs

VILLERSHAUZENA

Toreiz bijām jauni. Visi četri. Mēs ar Robi vēl nebijām sasnieguši pilngadību. Fricis ar Antonu gan pāris gadus vecāki, un abi jau izkaņojušies pa Krieviju. Mums ar Robi bija jāpietiek ar Pomerāniju. Pietika arī. Visi bijām veselu gadu izbaudījuši gūsta bada maizīti un drebināšanos Flandrijas mitrajā vējā.

Dzīvojām Harca kalnu rietumu piekājē, ciemā, ko sauca par Villershauzenu. Katru ritu braucām, kilometrus divdesmit, kalnos cirst egles. Egles, un egles vien.

Nemanīdami savas tēvzemes atbrīvošanas dienu, izklidām pasaulē. Antons jau toreiz apņēma sievu vācieti un palika Vācijā. Fricis ar Robi, laikam, mūžu būs nodzīvojuši angļu zemē, un man, Mazajam, gadijās aizklist tālāk - pāri okeānam. Mani bija iesaukuši par Mazo, kaut augumā Robis nebija lielāks, un pat pāris mēnešus jaunāks. Sen jau nav zināms, kā kuņģam klājas. Domās jau es tomēr varu sarunāties un atcerēties laikus, kad bijām tik jauni un raudzījām mācīties dzīvot mums svešā un saltā pasaulē.

Tā es domās uzrunāju vienu vai otru no viņiem. Atbildes jau nav. Atbild tikai manas atmiņas. Vai tu atceries, vai atceries?...

Vai atceraties, puīši, kā mēs četri mitinājāmies mazā, mazā istabiņā blakus nometnītes virtuvei? Bija tur savs labums. Nevajadzēja tālu iet pēc kukurūzas putras, un katru ritu mums pavāra palīgs, vecais Johans deva agro koncertu. Pat ļoti agro. Viņš nāca kurināt plīti un vārit to kār-

tējo, parasti kukurūzas, putru. Uz virtuves klona kļaudzēja viņa koka tupeles. Tur beigtam būtu jābūt, lai mēs, turpat aiz sienas, to nedzirdētu un nepamostos. Pie viņa tupeļu kļaudzēšanas mēs pieradām, bet pie viņa trūcīgā dziesmu repertuāra gan nē. Skaļā un tricošā balsi viņš vilka: "Atmiņā vienmēr tu-ūū, mīļā Annulit, bez tevis dzīvē viss ir izgaisis." No sākuma uzjautrinājāmies, bet vēlāk bija dusmas par iztraucēto agrā rita miegu. Tu, Anton, tad allaž ar dūri piedauzīji pie sienas un apsauci: "Vai tu, Johan, paliksi klusu, vai nē, ļauj tak mums gulēt!" Uz brīdi tas lidzēja, bet pēc minūtēm piecām, Johans atsāka atkal to pašu, un tā katru ritu. Ļaunu prātu uz Johanu neturējām. Viņš kaņā bija zaudējis aci un savu Annuliti, bez sekmēm, mēģināja atrast daudzajās bēgļu nometnēs.

Vai jūs, puīši, atminat mūsu meža cirsmas? Tur mēs katru ritu braucām cauri Osterodes pilsētiņai. Veda mūs lielajās amerikāņu kravas mašīnās. Vasarā - tad jau bija jauki. Varējām pasauli apskatīt un, pa ceļam sveicinot, uzsaucēt vācu meitenēm. Liekas, tām patika tāda ievēriba. Ziemā, kad mašīnu režģi bija pārvilkti ar brezenta jumtu, taču salām neēdīgi. Nekādu ziemas apģērbu jau mums nebija. Šādas tādas panckas. Atceraties, kādus apavus mums izdeva? Nu, ādas virsa gan, bet apakša - koka. Koka tupeles, vairāk nekā. No sākuma likās, ka nolauzīsim kaklu, tajās staigājot. Iemanījamies. Un tas lielākais labums ziemā, ka bija siltāk kājām.

Un vai atceraties cirsmas gravas un nogāzes? Harca kalni gan vasarā, gan ziemā bija skaisti. Ja nebūtu vienmēr prātā dzimtene un toreizējā Vācijas nabadzība, gandrīz gribētos vienmēr palikt tur. Bet ne jau vienmēr gribējās un varēja vērot un sapņot. Bija arī jāstrādā, lai uz katru cilvēku izpildītu trīs ciešmetru normu dienā. Vasarā baļķi bija arī jāmizo. Cirsmas bija arī stāvās nogāzēs. Bija jāstrādā uzmanīgi, lai nenotiktu nelaime. Cik reižu negadījās, ka koks nevis krita, kur gribējām, bet pietika galotnē ieķerties vējiņam, un koks pārmetās otrādi pār ķīli. Gāja rūkdams ar visiem zariem pāri jau nomizotiem, glumiem baļķiem. Mēs, puīši, toreiz bijām jauni. Sarāvām, sarāvām un tad ziemā sildījāmies pie ugunsкура, vasarā gājām peldēties ūdens aizsprosta ezerā un sauļojāmies. Vai atceraties, mazais Arvis, kuņģis nez' kāpēc bija iesaukts par Lordu, bija nosauļojies melns kā nēģeris? Bet tas tā vasarā. Vai atceraties, ka arī ziemā mēs strādājām plīkām rokām? Reiz firma izdeva tādus skaistus, biezus krāsainus cimdu. Nu, domājām, tā tik ir lieta! Bet nekā. Pusstundas laikā krāsainas lupatas vien pašķīda. Izrādījās, ka tie bijuši virtuves cimdi, ar kuņģiem saimnieces ņem pannas no cepeškrāsns. Smējāmies un lādejamies, bet citus cimdu tā ir nedabūjām.

Bet puīši, vai atminaties, kāda mums bija alga? Nu, par divām nedēļām tieši 76 markas. Tā nu gluži nav, ka nevarēja ar to summu neko darīt. Varēja gan. Varējām aiziet uz ballītēm. Varēja diezgan braukāt ar mazo bāniti no Osterodes līdz Kreisenei. Varēja krietni arī slāpes dzesēt ar gaužam vājo pēckaņa alu. Varēja arī sakrāt pāri par simts markām un nopirkt paciņu smēķus, vai Ehtes poļu lāģeri paštaisito šņabi.

Vai atceraties ballītes, gan mūsu pašu, gan citos apkārtējos ciemos? Gan sestdienas, gan svētdienas vakaros. Nebija mūsu ciemā - bija Kalefeldē, Oldershausenē, vai citur. Arī retumis pāri kalnam esošā Villensenē, ko nezin kāpēc bija iesaukuši par mazo Parizi. Un ar ko gan citu vācu meitenes būtu dancojušas, ka ne ar mums? Jaunie vācieši bija kaņā izkauti, vai vēl smaka kaut kur gūstā. Vai tu, Anton, atceries, kad gadu maiņā Kalegeldē, kad spēlēja Villija Šņūtes kapela, mēs pusnaktī viens otram vēlējām: "Nākošo gadu Rīgā!" Mēs toreiz bijām jauni un vēl cerību

pilni. Bet aizgāja gadi, aizgāja mūzs svešumā, un mēs Rīgā netikām.

Vai tu, Frici, atgādā, ka tu biji mūsu alus meistars? Atnesām no ciema krogus mučeli vājo alu un tad tu to pārbrūvēji. Un kad izdzērām pāris glāzes, tad aizmirsās nekad neapmierinātā ēstgriba, zaudētās dzimtenes sāpes un viss kas cits.

Un vai jūs atceraties, kā mums komandants, divdesmit virus, atstāja bez vakariņām? Redz, mūsu grupai cirsmā vēl nebija ierādīta, un mēs dzīvojām dikā. Atveda no metnītes vajadzībām nesastrādātu malku. Mums tā bija jā-sazāgē un jā-saskalda. Komandants bija noteicis, ka līdz vakaram tas mums jāveic. Nu, labi. Bet tikko atvestie zāģi bez ceļa un Kanadas mežnieku cirvji neasi, un tā to darbu nepaveicām. Par sodu mums atrāva vakariņu putru, kāda nu tā bija. Kad mēs pārsteigti un sašutuši protestējām, komandants mums draudēja ar militāro policiju. Pie izsal-kuma jau bijām pieraduši, bet varmācība paliek varmāci-ba. Jā, puisī, to neaizmirstam visu mūžu. Un šis koman-dants taču bija tāpat latvietis. Piebaldzēns, Ērgļu Vilis, drūmi noteica: "Darīt jau to viņš var, bet nu lops, paliek lops." Aizmirst neaizmirsām, bet jaunu prātu arī neturē-jām un, kad kādreiz svinējām kādu jubileju ar iedzeršanu, ieaicinājām arī šo. Neatteicās.

Bet vai jūs, Frici un Robi, atceraties Antona kāzas Ehtē? Tas bija jau vēlu rudenī. Saposāmies, cik nu glauni varējām ar tiem trūcīgiem apģērba gabaliem, kas mums bija. Un kas nebija, aizpēmāmies no citiem. Līdz Echtei pa lauku ceļu bija četri kilometri. Pa ceļu, lai uztaisītu dūšu un nebūtu auksti, pa trijiem iztukšojām pudeli šņabja. Nu jau bija siltāk gan miesīgi, gan garīgi. Tūlīt bija jau jāiet uz ciema baznīcu, kur notika laulības. Baznīca pilna. Tak lie-la interese redzēt, ka pašu ciema meitu laulās ar "auslen-deri". Luterāņu baznīca, luterāņu dziesmas. Ērģeles spēlē mums pazīstamu melnīņu: "Pie rokas ņem un vadi..." Nu, tas mūsu iedzertais šņabis tikai tagad sāk isti iedarboties. Mums ir tik mīlīgi ap dūšu, un mūsu draugu tak laulā. Mēs ar Frici raujam to korāli sirsnīgi līdzī. Zināms, ka lat-viski. Vēlāk dzirdējām vāciešus runājam, ka Antona draugi gan esot kristīgi cilvēki un vareni dziedātāji. Nu, kā tad nebūsim, kad katram iekšā trešdaļa pudeles smirdīgā šņabja!

Glūži nekultūrāli jau nu nedzīvojām. Reiz atbrauca Beļģijas gūstā sastādītais viru koris "Dziedonis". Citu rei-zi koncertēja tādi spēki, kā dziedātāja Ludmila Sepe un komponists Jānis Mediņš. Bijām noirējuši ciema sarikoju-ma zāli. Saprotams, mīļi uzlūgti tika arī ciema vācieši un aicināti bija no netālās Osterodes tautieši, kuŗi tur esot bi-juši nepilns simts. Tie gan ar mums draugos nemetās, bet pēc koncerta tūlīt devās prom. Varbūt bijām viņiem par prastiem, vai arī baidījās, ka mūsu zēni nenokantē viņu dažas jaunās kundzītes.

Varbūt atminaties, ka četrdesmit septītā gada vasara bija itin karsta. Ciemā sāka trūkt ūdens. Atbraukuši no darba, netīri un sveķaini, gribējām nomazgāties. Kaut vai aukstā ūdenī, jo ūdeni dušām sildīja tikai sestdienās. Bet ne vienu reizi vien atradām, ka ciems ūdeni noslēdzis. Saprotams, birģermeistara vaina. Tā to nevar atstāt. Tā nu bariņš mūsējo, ar Žani priekšgalā, svētdienas rīta agrumā pēc ballītes un paņēmuši pudeli dzeņamā, iet pie birģer-meistara skaidroties. Mandolina līdzī. Spēlē un dzied serenādes. Iznāk saniknots birģermeistars. Ieraudzījis bari-ņu auslenderus, kļūst pavisam pikts. Bet zēni ir mīlīgi. Ie-dod pa glāzītei birģermeistaram, iedzeļ paši. Jā, ko tad šie tā svētdienas rīta agrumā šo un madamu traucējot. Nu, lieta tāda, ka mums nepamatoti noslēdz ūdeni. Birģer-meistars apsolas, ka tas vairs nenotikšot. Jā, un vēl tāda lieta: it kā "letiņu" brūtēm ciema pārvalde nepiešķīrot

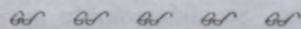
drēbju atļauju kuponus. Ari tas tikšot nokārtots. Uz šo jau-ko vienošanos, vēl tiek iedzerts. Nu jau birģermeistars pa-visam jau trā dūšā. Pat sāk teikt, ka tie "letiņi" viņam pa-tiesi patīkot. Bet nu pudele tukša, un zēni vēl lūdz pasveici-nāt madamu un, atvainodamies par agru traucēšanu, dodas uz savām trijām barakām.

Ziniet, puisī, kaut kas jau nebija ar mums kā vajadzē-tu. Ne lāgā paēduši, ne apģērbusies... Dzīvojām jau tik ilgi gandrīz pilnīgi izolēti no pārējiem tautiešiem. Bija jau pavi-sam aizmirsies, kā skan latviešu valoda no latviešu mei-tenes mutes.

Kā tas varēja gadīties, ka no sākotnējiem mūsu no-metnītes simts un divdesmit cilvēkiem divdesmit deviņi aizbrauca uz okupēto Latviju pie krieviem?! Gan ne reizē, bet tā pa bariņam. Nebija neviens, kas mums saka, kā būtu, vai nebūtu vajadzējis darīt. Taču bez komandanta bija dažī citi drusku vecāki, kas varēja pamācīt, vai bri-dināt. Pat viens kapteinis un leitnants. Bet neviens neko neiebildā un neteica. Varbūt nebūtu klausījuši arī. Bet -kas zin, varbūt labi vien bija. Varbūt viņi kaut kā izdzīvoja un varēja rūpēties par saviem piederīgiem, veidot jaunas ģimenes. Turpretim mēs citi izklidām pasaulē. Un tikai retajam laimējās svešuma mūžu dzīvot latviskas ģimenes lokā.

Tā, puisī, nu es esmu ar jums atkal izrunājies. Mūsu kādreizējās cirsmās jau sen zaļo jauns mežs Harca kalni tāpat zilgo vasaras tveicē un zaigo ziemas sniega baltumā. Bet mūsu pēdas tur jau būs izdzēstas. □

Ilmārs Zelmenis

PĀRIS STUNDU PASTAIGA RĪGAS VĒSTURĒ

Plašākas Latvijas galvas pilsētas 800 gadu jubilejas svinības notīks tikai pāris gadiem, bet St. Pētersburgā, Floridā, lielo notikumu atzīmēja jau š. g. 23. janvārī, Lat-viešu biedrības namā. Kultūras dienu ietvaros, literārās pēcpusdienas programma bija veltīta tikai Rīgas seno, vi-dus un jauno laiku vēsturisko notikumu izvērtēšanai un apskatei.

Sagādāt un sakārtot materiālus sarikojumam bija uz-ņēmusies dzejniece/rakstniece Tonija Krūka, kas jau li-dzīgas literārās pēcpusdienas šeit vadījusi 14 gadus. Sari-kojuma programmu pasniedza īpatnējā veidā, kur tās izpil-dītāji, sēžot skatuvē pie galda, lasīja savas "lomas". Te gan jāpiezīmē, ka šāds izpildījums nebūt negarlaikvoja publiku, jo programmu pasniedza skatos, rakstos, dzejās, dzies-mās un ziņgēs. Lasītais vārds mijās ar dziesmām kokles, jeb klavieru mūzikas pavadījumā, gan dažbrīd aicinot pub-liku dziedāt līdzī populārās seno laiku ziņgēs. Rādīja slidi-tes ar Rīgas skatiem no dažādiem laika posmiem.

Programmas izpildīšanā piedalījās Rīta Blūmentāle, Tonija Krūka, Vilma Laure, Ariāna Liepiņa (kokle un dziesmas), Andris Rītums, Māra Rītuma, klavieres, un Gunārs Liepiņš, kas arī vadīja sarikojuma norisi.

Materiālus T. Krūka bija sākusi vākt savlaicīgi, uzskat-ot to, kā rakstniece pati atzinās, par savu aizvadītās va-saras darbiņu. Lielākā vēsturisko materiālu daļa iegūta no Latvijas, kur sūtītāji bijuši dzejnieki, bibliotekāre, senlaiku grāmatu vācēji, žurnālisti, fotogrāfi, skolotāji un redaktori. Melodijas ziņgēm nācies nodziedāt Ariānai Liepiņai, kas tad uzrakstījusi notis, lai Māra Rītuma varētu uz klavie-rēm piespēlēt. T. Krūka pastāsta, ka ziņģu melodijas viņa bērņības gados noklausījusies no kaimiņienes, gados ve-cākas Reņģītes jaunkundzes. Šāda pieeja materiālu vākša-nai un sakārtošanai panāca, ka 800 gadu jubilejas sariko-jums St. Pētersburgā nebija sauss, tikai faktiem piesāti-nāts vairāku cilvēku kopreferāts, bet apskatīja publikā arī mazāk zināmus vēsturiskus notikumus. Nedaudz ilgāk kā

divi stundās bagātīgais materiālu klāsts interesantā izpildījumā publikai ļāva iepazīties ar mūsu galvas pilsētas gaitām no tās pirmajām dienām līdz pat brīvības atgūšanai. Sarīkojuma laikā biedrībā bija izstādīti okupācijas un stagnācijas laika uzņēmumi un laikrakstu apraksti.

Jau sarīkojuma pašā sākumā jautājumam, kur radies latviešiem spēks izturēt un beigās uzvarēt gadsimteņu grūtības, sniedza lasījums no vēsturnieka Ulza Ģērmaņa grāmatas "Latvijas tautas piedzīvojumi". Tas nav bijis tikai latviešu roku un muskuļu spēks, bet lielā mērā viņu spēcīgais gars un gaišais prāts.

Ziņas par Rīgas dibināšanu esot dažādas, tāpat arī par tās augšanu un veidošanos. Lai klausītājus negarlaikotu ar gaŗām skaitļu rindām, lasīja vairākas teikas un nostāstus, par šo ziņu patiesīgumu ļaujot izšķirties klausītājiem pašiem. Laiku pa laikam, lasījumus par attiecīgā laika notikumiem papildināja ar šīm posmām piemērotām Ariānas Liepiņas dziedātām dziesmām kokles pavadījumā. Vairāki programmas izpildītāji deklamēja mūsu dzejnieku vēlākos laikos radušos dzejoļus. Atmiņā palika Andŗa Rītuma deklamētā V. Plūdona Dies Irea, Māras Rītumas klavieru pavadījumā.

Vairāki lasījumi pieskārās daudzajiem kaŗošanas posmiem, kad mūsu bālēļņiem nācās cīnīties par savas dzimtas zemes novadiem. Tā ilgajos krusta kaŗos senajā Latvijā trīs paaudzes - tēvi, dēļi un dēļu dēļi ir dzīvojuši, cīnījušies un miruši kaŗa ugunīs. Bet pēc laika Māras zemei sāk draudēt arvien lielākas briesmas no austrumiem, no kā vēl neesam tikuši brīvi līdz šodienai. Šie notikumi veicināja latviešu ieplūšanu pilsētās, it sevišķi Rīgā, kur latvieši tāpat kā vācieši nodarbojās ar tirdzniecību, kļuva ļabi amatnieki, izveidojot savas amatu brālības un draudzes. Tikai vēlāk vācieši mēģināja izspiest latviešus no ienesīgākajiem darbiem.

Viduslaikos valdīja doma, ka pilsētas gaiss dara brīvu un tā tas ir bijis arī Rīgā. Smagajās muižas klaušās zemiņeks savas bēdas izdziedāja tautas dziesmās, brīvie Rīgas latvieši pilsētas dzīves notikumus apdziedāja ziņģēs. Satura un valodas ziņā ziņģes bija vājas, bet valdzināja melodijas. Daudzi latvieši pārvācojās un vācisko garu veicināja arī ziņģes, kuŗas dažkārt sauca par "tingeltangeļiem", dažkārt ar vācu valodas piesārņojumiem. Tā nu arī St. Pētersburgas latvieši kopā ar programmas izpildītājiem garīgi pārcēlās uz tā laika Rīgu un "rāva vaļā" Tingeltangeļus. "Rīga! Rīga! tā dažs saukā, Tur tie lepnie kungi braukā (Vai nav gandrīz kā šodien Rīgā?)."

Par savām tiesībām latviešiem vienmēr Rīgā bija jācīnās, ieskaitot arī sievietēm, kam vajadzēja turēties modes lietās. Tur tad, protams, virsroku parasti paturēja sievas. - Sikāk apskatīja arī slavenākās celtnes - Melngalvju namu un Pēterļa baznīcu, kas pirms pārdesmit gadiem tika pie sava piektā torņa.

No pārvācošanas briesmām latvieši gadu gaitā tomēr atbrīvojās, veidojās nacionāls noskaņojums, lepnums būt latviešiem. Jau 1870. gadā latviešu Rīgā uzcēla savu biedrības namu, bet 1973. gadā Rīgas latviešu biedrība sarīko Pirmos Vispārējos Dziesmu svētkus, kur rīkotāji un kātibnieki izgreznoti sarkanbaltām lentām. Svētkos piedalās ap 1000 dziedāju, pirmo reizi atskan arī komponista Kārļa Baumaņa dziesma "Dievs, svēti Baltiju", jo Latvijas vārdu nebija atļauts lietot. Dziedātāji vēl nezina, ka viņi dzied savas nākamās valsts himnu. Kāds ievērojams vēsturnieks, šo laiku raksturodams, saka: Cilvēkam jāmeklē, kaut viņš tikai daļēji atrod: viņam jāceļ, kaut arī celto iznīcinātu: viņam jādzīvo, kaut viņam jāmirst: viņam jācīnās par piemiņu atstāšanu, kaut viņu aizmirstu...

Pēc kaŗa ugunīm un izcīnītās neatkarības Rīgā 1920. gadā iestājas miers. Daudz jaunu ļaužu jūsmot vairs ne-

prata, jo savus ziedus bija iemetuši kauju asinīs un jaunajā laikmetā nonīka. Citi viņu vietā steidzās dzīvot un uzdzīvot. Rīga bija brīva, tā piebīra ar nakts krogiem. Rīgā nekās nebija aizliegts. Taču Rīgā pamodās arī studēšanas psīchoze. Mums bija sava augstskola. Kauns bija jaunam būt un nestudēt. Divdesmitie gadi tuvojās beigām. Rīga bija pieaugusi. Bija iestājušies atplūdi lielajai sajūsmā, bet ne atplūdi jauniem darbiem. Uzcēla Brīvības piemiņekli un izveidoja Brāļu kapus. Pēc uzplaukuma gadiem austrumos atkal samīlza tumši mākoņi. 1940. gada 17. jūnija pēcpusdienā krievu tanki jau iebrauca Rīgā. Pagāja vairāki gadu desmiti nebrīvībā un ciešanās līdz tauta atkal atguva brīvību.

Kaut arī brīvības laikmets nav bez savām kļūdām un maldiem, tas ir spožākais latviešu vēstures posms. Šo lielo vēsturisko sasniegumu neviens vairs nespēj ne atņemt, nedz iznīcināt. Nekāda vara to nespēj izdzēst no vēstures lapas pusēm un latviešu sirdīm. Tas nav bijis pa spēkam arī bijušajiem austrumu vergu valsts viltīgajiem valdniekiem, ko atkārtoti pierādīja Rīgas aizstāvji tikai pirms nedaudz gadiem. Ne čekisti, nedz omonieši nespēja pārraut cieši saslēgtās rokas un sirdis uz barikādēm mūsu mīļās, vecās, sirmās Rīgas ielās. Un Rīga atkal dimd!

Ar šo kopdziesmu noslēdzās ļabi pārdomātais, lielais darbs, ko dzejniece Tonija Krūka ar saviem uzticīgajiem palīgiem bija sagatavojusi, sveicinot Rīgu 800 gadu jubilejā, paši būdami tālu projām no dzimtas zemes krastiem. □

Jānis Poņemeckis

ADVENTA KONCERTS ŅUJORKĀ

Savā 16. gadskārtējā koncertā 1998. gada 6. decembrī, Jonkeru baznīcā, Ņujorkas latviešu koris diriģenta Andreja Jansona vadībā, sniedza krāšņu un saistošu programmu kopā ar Ņudžersijas amerikāņu kori "Bergen Chorale". Desmit Bronksas kamerorķestŗa mūziķi un pianiste Ingrida Stīle (Steele) izcīli pavadīja koncertā atskaņotās 3 kantātes un dziedājumus no G. F. Hendeļa oratorijas "Mesija". Koncerta sākumā un noslēgumā komponiste Ilze Akerberga pavadīja 2 kopīgi nodziedātus korāļus uz ērģelēm un pa koncerta laiku mācītāja Ilze Grendze vadīja Adventa liturģiju.

"Mesija" dziedājumus un amerikāņu komponistes Alises (Alice) Parkeras kantāti "Dziedam mūžīgi" pārlicinot, atskaņoja "Bergen Chorale" koris, 26 dziedātāju sastāvā. A. Jansona interpretācijā izcēlās četrdaļīgās kantātes 18. g. s. Jaunanglijas baznīcu dziesmu nosvērtais un svīnīgais raksturs. Bija interesanti saklausīt vairākas līdzības ar šīm dziesmu meldijām un Hendeļa mūziku, kuŗa tika arī sacerēta 18. g. s.

Ilzes Akerbergas kantāti "Jēzum - bērniņam" pirmataskaņojumā dziedāja Ņujorkas latviešu koris, 45 koristu sastāvā; pati komponiste piedalījās Bronksas kamerorķestrī, veikli spēlējama sitāmos instrumentus un ģitāri. Tāpat kā savā iepriekšējā Ziemassvētku kantātē "Ziemassvētki Latgalē", tā arī šajā I. Akerberga izveidojusi mūzikālas ainavas, kuŗās smalkjūtīgi apvienoti diezgan atšķirīgi elementi. "Ziemassvētki Latgalē" komponistes uzmanība vērsta uz latviešu tautas dziesmu un latgaliešu katoļu liturģijas meldijām, bet kantātē "Jēzum - bērniņam" uz kādas libiešu tautas dziesmas un viena tradicionāla korāļa motīviem.

Tieši kantātes pirmā daļā, sieviešu korā gaisā izpildījumā, izmainījās, ar mistisku solo dziedājumu, kuŗu liriski un dzidri nodziedāja soprāns Sirje Viise un meco-soprāns Laura Padega-Zāmure. Smalki izstrādātie instrumentālie pavadījumi palīdzēja veidot šīs daļas sapņaino gaisotni. Ot-

rā kantātes daļā "Libiešu šūpuļdziesmā", koristi klusināti un viegli dziedāja raitu libiešu meldiju libiešu un latviešu valodās, reizēm to akcentējot ar plaukstu piesitieniem. Ļoti efektīgs bija šīs daļas beigu posms, kurā koristi čukstus skandināva dažādus iemidzināšanas vārdus ("Kušu", "ei-a", "žūžū", "dilda", u. t. t.) līdz nelielam dinamikas kāpinājumam.

Trešā daļa iesākās ar izjustu un melodisku temu, kurā eventuāli skanēja kontrapunktā ar agrāk dzirdēto libiešu šūpuļdziesmas meldiju. Rezultātā Kristus piedzimšanas brīnums ieguva jaunu un aizkustinošu perspektīvi vai kontekstu: "Kuš, kuš, bērniņš dus" (t. dz. vārdi) / Āllelujā, Kristus dzimis. Viņš ir skaists un viņš ir jauks, mūsu dvēseļu draugs. Vai Tu dzirdi, allelujā, Viņš ir dzimis" (I. Akerbergas vārdi). Dziedādami šīs dzejas rindas diriģenta A. Jansona vadībā, koris veica košu un plašu kulmināciju I. Akerbergas ļoti oriģinālai un skaistai kantātei.

Koncerta noslēgumā abi kori apvienojās, lai sniegtu pirmatskaņojumu Helēnas Tobias-Duesbergas "Ziemsvētku kantātei", A. Jansona vadībā un Bronksas kamerorķestra pavadijumā. H. Tobias-Duesberga pieder pie igauņu komponistu vecākās paaudzes un kopš 1951. g. dzīvo Ņujorkā. Viņa komponējusi kamerģimeļi un it sevišķi pēdējos gados - garīgus skaņdarbus korim, ar un bez pavadijuma, kā piem., "Missa brevis" un divus rekviemus. Viņas mūzika atskaņota vairākās lielpilsētās Ziemeļamerikā, kā arī "Spoleto" un "Wolf Trap" festivalos.

Savā "Ziemsvētku kantātē", tāpat kā daudzus savos citos opusos, H. Tobias-Duesberga ievijusi igauņu tautas dziesmu un korāļu melodijas, bieži izveidojot no tām kanoniskus dziedājumus. Tautas melodiju iespaids īpaši manāms kantātes pirmajā daļā "Advents" un tās trešā un pēdējā daļā - "Ziemsvētku dziesmas". Otrai daļai, ar nosaukumu "Magnificat", komponiste rakstījusi izteikti lirisku mūziku tekstam, kas ņemts no Lūka evaņģēlija. Šajā posmā Svētās Marijas solo dziedājumu izjusti nodziedāja jaunā soprānu soliste S. Viise.

Apvienoties kori dziedāja H. Tobias-Duesbergas plašo un grezno kantāti pilniskanīgi un pacilāti. Varēja tikai apbrīnot koristu uzņēmību iestudēt šo kantāti igauņu valodā, un tad vēl to atskaņot ar skaidru dikciju! Apvienotā kora un kamerorķestra izpildījumā, kantātes desmitā un pēdējā daļā dubultfuga "Hosanna in excelsis" sniedza spožu noslēgumu Adventa koncertam, pēc kura kuplais apmeklētāju pulks ilgi aplaudēja gan koristi, instrumentālistiem, gan abām komponistēm un diriģentam Andrejam Jansonom. □

Dace Apeirāne

~ ~ ~ ~ ~

PALĪDZĪBA LATVIJAS DIEVNAMIEM

Saruna ar Latvijas Mākslas zinātnieku, bijušo LR Kultūras ministru, tagad Mākslas Akadēmijas Doktorantūras daļas vadītāju Ojāru Spārīti.

V. Volgemute: Kā jūs kā mākslas zinātnieks palīdzat baznīcai?

O. Spārītis: Darbi liecina paši par sevi. Esmu kā starpnieks sadarbojies ar ikvienu, kas ir vēlējis palīdzēt darīt daļas Latvijas baznīcas. Tādā kārtā esmu virzījis Kurzemes bruņniecības organizācijas naudu Iģenes un Vārmes baznīcu atjaunošanai, esmu atradis privātu sponsoru Vācijā, kurš financē vienu talantīgu gleznotāju - Katrinu Taivani, kas ik gadu darina vienu jaunu altārgleznu kādai baznīcai. Šogad taps jau trešā glezna, un tā nonāks Pūres luterāņu baznīcā. Divas pirmās jau atradušas vietu Priekules un Struteles baznīcās. Ar man zināmiem amatniekiem un meistariem un ar manu starpniecību ar baltvā-

cu ziedoto naudu palīdz atjaunot Grivaišu un Struteles baznīcas. Bet mans lielākais organizatoriskais darbs noslēdzās 1998. g. 6. jūnijā ar kaŗā nopostītās Priekules baznīcas pilnīgu atjaunošanu. Vispirms, es atradu naudu jaunam jumtam, tad torņa galā tika uzstādīts gailis, vēl nesošam altārim darināta jauna glezna un visbeidzot - vadot diplomdarbu Rīgas amatniecības vidusskolas studentiem, tapa visa no koka darinātā Priekules baznīcas iekārta: soli, ērģeļu luktas, kancele, altāris, ķesteņa pulsts un pat no koka darinātas lustras. Materiālu ziedoja dažas atsaucīgas firmas, bet darbu šoreiz "ziedoja" skola, liekot audzēkņiem visu veikt kā eksāmena darbu diploma iegūšanai.

V. V.: Vai Latvijas dievnamu atjaunošanā un aprūpē ir daudz darāmā?

O. S.: Ļoti daudz, jo remontu prasa Latvijas vērtīgās vēsturiskās baznīcas, kuru torņi, jumti, pamati un grīdas laiku pa laikam ir jāatjauno. Šobrīd katastrofa draud Apriķu baznīcas jumtam, Straupes baznīcas jumtam, Āraišu dievnama tornim un tā bez gala.

V. V.: Vai ir tādi dievnami, kur Atmosdas laikā jau daudz kas paveikts, bet pietrūkst līdzekļu un spēka darbu pabeikt?

O. S.: Jā. Liepājas baznīcai, kuru atjaunoja ar Amerikas latviešu pūlēm, joprojām vēl nav iekārtots un izgata-vots nepieciešamais iekārtas priekšmetu komplekts. Vārmes un Annenieku baznīcas ir tikko izremontētas, taču pavisam tukšas. Tur vajaga gan jaunu solu, gan kanceles, gan altārus. Tieši tāpat šiem dievnamiem trūkst gleznu, skulptūru un vitrāžu. Vietalvā par trimdā dzīvojošo draudzes locekļu sarūpēto naudu ir atjaunots kaŗā izpostītais baznīcas jumts, taču remonts ir jāturpina, jāliek grīdas, apkure, jālabo sienas, un pēc tam jāgādā viss pārējais.

V. V.: Kur tiek celtas jaunas baznīcas?

O. S.: Pagājušā gadā tika ielikti jauni pamati baznīcai Liezerē, bet Gaujienā dievnama pamati jau vairākus gadus gaida darba turpinājumu. Draudze Org-Salienā pie Aizputes uzsāka baznīcas remontu, bet iespēju trūkums neļauj šo darbu novest galā. Jāsaka, ka vairāk par jaunu baznīcu celtniecību tieši luterāņu konfesijai nepieciešamas kaŗā un padomju laikā sapostītos dievnamus atjaunojot. Vērtīgi un skaisti dievnami ir Rubā, Ilē, Remtē, Vānē, un ar šodienas draudžu un pašvaldību rīcībā esošiem līdzekļiem tas nav izdarāms.

V. V.: Kā šodien var lēti un kvalitatīvi šos darbus paveikt?

O. S.: Tā kā esmu saistīts ar studentiem, kuri iet izglītības iegūšanas ceļu, tad redzu iespēju viņu diplomprojektus virzīt sakrālās mākslas, baznīcu interjeru veidošanā, izgatavošanā. Tā mēs iegūstam pieredzējušu pedagogu konsultācijas, vadību un uzraudzību, turklāt students savu darbu veic gandrīz vai par velti. Jāapmaksā vien materiālu un konsultāciju izmaksas. Tas tad arī ir valsts pu-ses ieguldījums. Savukārt, celtniecībai un remontam man ir uzticami un kvalificēti amatnieki, kas var strādāt visā Latvijā un par zemām cenām korekti veikt paredzēto darbu. Kopš šī gada sākuma mani partneri - amatnieki un celtnieki ir izveidojuši "Baznīcu atjaunošanas fondu". Tā ir celtniecības organizācija, kas ir gatava palīdzēt ikvienai konfesijai atjaunot tās svētnīcu.

V. V.: Bet kā ar augsti kvalificētajiem restaurācijas darbiem? Kas var veikt tos?

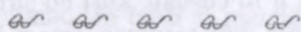
O. S.: Arī restaurācija nav šķērslis. Altārgleznu restaurācijā vislielākā pieredze un arī uzticēšanās ir Rundāles

pils mūzeja māksliniecēm. Patlaban viņas izpilda Vācijas valdības pasūtījumu un atjauno Rīgas Jāņa baznīcas ērģeļu luktu gleznu, kas ir vērtīgs 18. g. s. sākuma vācu kultūras piemineklis. Metāla priekšmetus un zvanus restaurēt man palīdz kalējs G. Andersons, bet vitrāžu restaurācijai Latvijā ir daudz mākslinieku un dziļas tradīcijas. Arī mūsu izglītības iestādes patlaban attīstās tādā virzienā, lai spētu sagatavot kokgriezumu, koka skulptūru restauratorus un kopiju izgatavotājus. Nedaudz grūtāk ir ar akmeņu konservāciju, bet ar Rīgas Tehniskās Universitātes mācībspēku palīdzību arī šis uzdevums ir veicams.

V. V.: Kas vēl nepieciešams Latvijas sakrālās kultūras vērtību saglabāšanai?

O. S.: Labas grāmatas, kurās būtu attēlos un vēsturiski-analitiskos komentāros fiksētas mūsu dievnamu vērtības. Tās jātulko vismaz divās valodās un jāiespiež kā tūristu, tā arī mākslas mīļotāju un novadpētnieku interesēs. Mums pieder milzu bagātības un ar tām vajaga lepoties visā pasaulē. □

Vera Volgumute,
Latvijas ev.-lut. Baznīcas ārpus Latvijas
pārstāvēniecības Latvijā vadītāja vietniece

VĒRTĪGA IESTĀDE

Tāda ir Valsts ieņēmumu dienests (VID), kas ir atbildīga par naudas gādāšanu Latvijas valsts kasei, ievācot nodokļus un uzmanot muitas darbu. Šī iestāde dibināta 1993. g. 11. decembrī un tās pirmais priekšnieks bija tagadējais ministru prezidents Vilis Krištopāns, reizē arī Ieņēmumu valsts ministrs Valža Birkava valdībā. Viņš šajā postenī bija līdz 1994. g. 27. jūnijam. Viņu aizstāja Jurijs Pupčenko, kas iestādi vadīja līdz 1995. g. 20. aprīlim, kā vietā nāca Imants Zaķis (līdz 1996. g. 20. augustam), tad Andrejs Sončiks, kas ieguvis valdības uzticību un 1998. g. parakstīja jaunu līgumu uz 2 gadiem. Sončiks ir bijis VID kopš tā sākumiem, strādājot par Cēsu nodaļas priekšnieku.

Valsts ieņēmumu dienests ir atbildīgs par muitas punktu ierīkošanu. Tādi atbilstoši mūsdienu (vai, kā tauta to bez mitas nostāda Eiropas) limeni ir Grenctālā, Terehovā, Veclaicēnē, Ainažos un Meitenē. Tas ir bijis liels, ārvalstu investīciju (PHARE) atbalstīts darbs. Sončiks arī saka, ka ievērojami pieaugušie nodokļu ieņēmumi ir godprātīgai nodokļu maksāšanai un cilvēku morāles un atbildības pieaugumam. Plānus sastāda 5 gadiem uz priekšu, lai varētu attīstīties un veikt vēl vairāk. Jāpiebilst, ka tikko parakstīts līgums par Pasaules bankas aizdevumu VID modernizācijai, kas vilksies līdz 2002. gadam. Paredzēts likvidēt rindas, dažkārt stundām ilgas, pie muitas punktiem un ierīkot birojus nodokļu maksātāju uzklāšanai. Problēma visā Austrumeiropā - arī Latvijā - ir kukuļdošana. Šī iemesla dēļ ik 2 nedēļas rotē muitniekus, bet ik pēc pusgada - nodokļu inspektoros. VID visas iestādes savā pakļautībā regulāri pārbauda (audītē). Muitnieku algas nav tik lielas, lai nevarētu iekārdināt.

Tagad kopš 1993. g. notikušas sarunas ar Lietuvas un Igaunijas ierēdņiem par kopīgu muitas punktu atvēršanu uz robežām, un tas nozīmē, ka mašīnai jāapstājas tikai vienreiz. Pirmais tāds bija uz Latvijas - Lietuvas robežas, Grenctālei - Saločai. Nākošais bija Latvijas un Igaunijas punkts Veclaicēnē - Muratos, un drīz pēc tam Ainažos - Iklā.

Liela problēma ir kontrabanda, ko muitnieki ne vienmēr atklāj. Tāpēc tagad Latvijas muiža ir noslēgusi līgumus ar vairākām Eiropas valstīm, lai samazinātu kontrabandas preču ieplūšanu. Kā stāsta Muižas pārvaldes direk-

tors Normunds Niedols: "Tajā dienā bija auksts un drēgns. Muižas punktā uz Latvijas-Krievijas robežas pārmaiņus dežurēja muitnieki. Vēl nestabilās Latvijas valsts muitas darbinieki gulēt gāja pa maiņām, jo kuŗu katru brīdi varēja sākties omoniešu uzbrukums. Mēs to laiku saucam par Latvijas muitas izveidošanas pašu sākumu. Tas ir, kad ar vēsu prātu varam atcerēties omoniešu pazeļojumus, kuŗus nācās paciest muitniekiem, muitnieku bailes, vai vispār kādreiz redzēs savu ģimeni - jā, bailes par savu dzīvību." Muižas ienāk jauni un izglītoti cilvēki. Tā uzskatāma par muitas lielāko bagātību.

VID pakļautībā darbojas ne tikai Muižas pārvalde, bet arī Nodokļu pārvalde un Finanču policija.

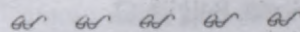
Nodokļu pārvaldei jāklūst par iestādi, kas iekasē nodokļus no tiem, kas tos maksā, un nesaudzīgi vērsas pret tiem, kas nodokļus nemaksā, tā, lai ierobežotu ēnu ekonomiju. Vaira Gromule ir šīs pārvaldes direktore un sava darba uzlabošanai labprāt izmanto ārzemju padomdevējus (konsultantus). Tas, protams, ir grūts pienākums, jo nekur visā pasaulē ēnu ekonomija nav izskausta. Jau, dzīvojot Amerikā, amatnieki bieži lūdza samaksāt skaidrā naudā, un te, Latvijā, tā ir parasta parādība. Cik vienā vai otrā valstī no tādas naudas nonāk nodokļu pārvaldē, tas ir saprotams jautājums.

Finanču policija, kuŗu vada direktors Gunārs Kūtris, stāsta, ka nepaieš nedēļa, ka pie tās negriezto Interpola kolēģus un sūdzas, ka valsts varētu apturēt fiktīvu firmu rašanos, jo paieš bezgalīgi ilgs laiks tās atrast. Kūtrā kungs, acīmredzot, ir bijis Itālijā, kur finanču gvardei ir helikopteri un kuteŗi jūras operācijām. Latvijas finanču policija vēlētos saviem puīšiem un meitenēm dienesta auto katriem 3-4, kas aprīkoti ar normāliem saziņas līdzekļiem, un šo to no īpašās tehnikas bagāznīkā.

VID 1997. g. iekasējis 119,9 miljonus latu par akcīzes nodokli, 22 miljonus latu par muitas nodokļiem, 78,6 miljonus latu no ienākumu nodokļu summām. No visiem ienākumiem 1998. gadā bija plānots ieņemt 592,3 miljonus latu.

Tas ir nopietns atspaidis valsts darbam. Šogad, lai sabalansētu bezdeficīta budžetu, valdība lēma palielināt akcīzes nodokli jaunām, importētām auto mašīnām un atsākt nesen pārtraukto nodokli degvielai mazutam. Visiem valsts un pašvaldību darbiniekiem ir ik gadu jāizsniedz sīks pārskats par naudu un īpašumiem, kas ir viņu piederība. Cilvēki, kas to neizdara, nonāk lielās grūtībās. □

Laimonis Streips,
Rīgā

JŪDAIKAS CENTRS RĪGĀ

Lai latviešu un ebreju attiecības veidotos, balstoties uz savstarpēju cieņu un uzticēšanos, nodibinājies Latvijas Universitātes (LU) Jūdaikas studiju centrs.

Ministru prezidenta biedrs Eiropas savienības jautājumos Guntars Krasts centra atklāšanas ceremonijā puda cerību, ka Jūdaikas studiju centrs varētu kļūt par vienu no līdzekļiem veiksmīgu abu tautu attiecību veidošanai. Jūdaikas centru LU izveidoja jau 1998. gada jūlijā ar mērķi realizēt jūdaikas jautājumu izglītības programmās, veikt zinātniskus pētījumus Latvijā, arī atbalstīt universitātes mācībspēku un studentu darbību jūdaikas studiju sfērā.

LU rektors Juris Zaķis uzsvēra, ka šis ir augstskolas 80. jubilejas gads, tādēļ Jūdaikas centra atklāšana uzskatāma par lielu dāvanu, kuŗa attaisno universitātes sūtību sniegt studentiem iespēju iegūt visplašākās un dziļākās zināšanas jebkuŗā jomā, šajā gadījumā ebreju vēsturē, filozofijā un reliģijā.

Savukārt, dāvanas jaunatklātajam centram bija sarūpējis viens no tā galvenajiem atbalstītājiem - Rīgas un Latvijas virsrabins Natans Barkans, pasniedzot 500 grāmatas.

Centram atbalstu un finansiālu palīdzību sniegušas arī Izraēlas un Holandes (Nīderlandes) vēstniecības Latvijā, Sorosa fonds - Latvija, politiķis Andris Šķēle un citi labvēļi.

Šobrīd sagatavoti 2 akadēmiski kursi - "Ebreji Latvijā: 16 g. s. - 20. g. s. beigās" un "Ievads rabinistiskajā literatūrā". Otrajā semestrī teoloģijas bakalaura programmā studējošiem plānots nolasīt kursus "Ievads jūdēismā" un "Ebreju tautas vēsture (vissenākais posms)", arī kursus filozofijas maģistriem "Ebreju tradīcija un 20. g. s. filozofija".

Jūdaikas studiju centra piedāvātās lekcijas klausās vairāk nekā 50 studentu. □

Indra Strautiņa,
Rīgā

~ ~ ~ ~ ~

EDUARDS BRUNO DEKSNIS - EIROPAS CILVĒKS LATVIJĀ

Eiropas Kustība Latvijā (EKL), kas dibināta 1998. gada maijā un kas apvieno vairākus simtus biedru, savā vidū iekļāvusi vairākas sabiedriskas organizācijas, uzņēmumus un 5 politiskās partijas - "Latvijas Ceļš", TB/LNNK, LSDSP, KDS un Tautas partiju. EKL nav valstiska organizācija un tās galvenais uzdevums ir atbalstīt Latvijas iestāšanos Eiropas Savienībā. Tās darbības joma ir sabiedrības informēšana, veicināt pārrunas par Latvijas iespējām ES un ES attīstību vispār. Tā pārstāv starptautisko Eiropas kustību Latvijā.

EKL nesen izdarīja aptauju, lai izraudzītu to personu, kuŗas darbi un idejas visvairāk tuvinājušas Latviju Eiropas Savienībai (ES). Aptaujas sarakstā bija 17 kandidāti, to vidū arī Valsts prezidents Guntis Ulmanis, ārlietu ministrs Valdis Birkavs, žurnālists Ainārs Dimants un citi.

EKL valde par 1998. gada Eiropas cilvēku Latvijā atzina Vācijā dzimušo, kādreizējo montrealieti un vairāku grāmatu, kas rakstītas par ES, autoru **Eduardu Bruno Deksnī**. Goda tituls piešķirts par intelektuālo ieguldījumu Latvijas virzībā uz ES. Laureāts juties pārsteigts, jo, viņaprāt, katrs no kandidātiem bijis cienīgs tituli saņemt.

E. B. Deksnis dzimis 1947. gadā Vācijā. Beidzis Makgila universitāti Montrealā, Prinstonas universitāti ASV un Eksasas universitāti Lielbritānijā. Pēdējā viņš ieguvis filozofijas doktora gradu lietišķajā matemātikā. Patlaban strādā ES komisijā Briselē, Beļģijā. □

Ziņas sakopotas no vairākiem ziņu avotiem. K. D.

~ ~ ~ ~ ~

RĪGAS 1. KRISTĪGĀ SKOLA IZAUGUSI PAR ĢIMNAZIJU

Sis ir pirmais gads, kad skolā mācās ģimnazijas audzēkņi. Pateicoties Vācijas baznīcas un Rīgas Domes atbalstam, vasarā pabeidzām izbūvēt skolas bērniņu telpas, lai iekārtotu papildus klašu telpas ģimnazijas vajadzībām.

Pārsteidzoši, ka 20 bērni no 23, kas beidza pamatskolu, gribēja turpināt mācības mūsu skolā (3 aizgāja mācīties uz profesionāli orientētām skolām). Konkursa kārtībā ģimnazijas klasē uzņēmām vēl dažus jauniešus, kuŗi bija izteikuši vēlēšanos mācīties kristīgā ģimnazijā. Mūsu skola ir viena no pirmajām valstī, kur skolēni apgūst reliģijas vēsturi.

Iepriekšējos gados uzkrātā pieredze kristīgā mācībā un ikdienas dzīvē praktizētais Bībeles skaidrojuma darbs, lūgšanas un labvēlīgas attieksmes veicināšana pret saviem skolas biedriem un pieaugušajiem devis "pirmos

augļus". Mēs redzam bērnus, kuŗis ar sirdsprātu izvērtē ikdienas dzīves problēmas, cenšas labi mācīties un neno-darbojas ar smēķēšanu, alkohola lietošanu vai narkotikām.

Skolā bērni uzturas no plkst. 08:00 līdz 18:00. Bez pamatmācības kursa skola piedāvā dažādas pēcpusdienas nodarbības: kori, ansambli, dažādu pulciņu nodarbības.

Ja kādai no latviešu ģimenēm, kas dzīvo ārpus Latvijas, rodas interese vai vēlēšanās savu bērnu sūtīt mācīties uz mēnesi, semestri, gadu vai ilgāk mūsu ģimnazijā, lūdzu, rakstiet!

Mēs varam piedāvāt dzīvošanu mācību laikā kādā no skolas bērnu ģimenēm. Nebūtu jābaidās par sadzīves apstākļiem. Manuprāt, šāda savstarpēja pieredzes apmaiņa varētu nest svētību visai bērna turpmākai dzīvei. □

Mag. Paed. Vera Volgemute,
Kristīgās ģimnazijas direktore

Mēs, Rīgas Kristīgās ģimnazijas ansamblis, kopā būsim jau 3 gadus. Tas ir ilgs laiks, kuŗā ir izdziedātas gan jaunā, gan skumjās dziesmas, pabūts dažādās vietās, iepriecināti daudzi cilvēki. Šo gadu laikā esam braukuši uz koncertiem pie cilvēkiem, kuŗi gan slaucīja aizkustinājuma asaras, gan arī atnāca un aizgāja tikpat saskābuši un īgni. Taču vairāk ir to cilvēku, kuŗi no sirds priecājas par mūsu dziesmām un mūs vienmēr uzņem ļoti laipni. Taču vairāk ir to cilvēku, kas no sirds priecājas par mūsu dziesmām arī tad, ja kaut kas neiet, kā vajadzētu. Lielākoties, cilvēki ir atsaucīgi. Esam piedalījušies arī dažos konkursos. Ne vienmēr ir veicies tā, kā gribētos, taču ir arī pirmās vietas. Pagājušo vasaru, pateicoties labiem un atsaucīgiem cilvēkiem gan šeit, Latvijā, gan arī Zviedrijā, mēs varējām tur pabūt, sniegt koncertus. Cilvēki bija tik priecīgi, ka saziņoja lielu naudas summu. Par šo naudu mēs varējām tuvāk apskatīt salu, uz kuŗas dzīvojam un Kalmāru. Taču tas, ko mēs iztērējām, bija tikai neliela nauda summa, jo pārējā nauda tika pārsūtīta Latvijas bērnu namiem un bāreņu patversmēm. Tā bija skaista atpūta un arī grūts darbs, tādēļ, kad atgriezāmies, bijām atpūtušies, nedaudz noguruši, bet laimīgi pēc labi padarīta darba. Pienāca gada skaistākie svētki - Ziemassvētki. Arī tiem mēs bijām pienācīgi sagatavojušies. Iestudējām ludziņu, pēc kuŗas sekoja koncerts. Uzvedums notika vienā no lielākajām Rīgas koncertzālēm. Pēc tam sekoja mazi koncertiņi, ar kuŗiem mēs centāmies iepriecināt cilvēkus, kuŗi dažādu iemeslu dēļ nevar apmeklēt gandrīz nekādus pasākumus. Mēs jutāmies ļoti priecīgi, jo ir tik skaisti kaut ko dāvināt un par to saņemt draudzīgus smaidus un pateicības vārdus.

Mūsu adrese: Rīgas Kristīgā ģimnazija, A. Deglava iela 3, Rīga LV 1009.

Agne, Anda, Ildze un Antra,
8. klases skolnieces

~ ~ ~ ~ ~

KO DARĪT KAMĒR VĒL ESAM PIE PILNA PRĀTA?

Pēc manas filozofijas, cilvēka mūžā ir 5 posmi. Es nesaku cilvēka dzīvē, jo pēdējais posms ir ārpus šīs pasaules, bet tomēr cilvēka mūžīgā mūžā:

1. Pirmais posms ir no bērna dzimšanas līdz viņa pilngadībai. Tajā par viņu gādā vai nu bioloģiskie, vai adoptētie, vai audžu vecāki, vai aizbildņi un pēdīgi arī valsts.

2. Otrais posms ietver cilvēka mūža daļu, kad viņš ir pilnā fiziskā un garīgā spēkā un atbildībā. Tajā cilvēks gādā pats par sevi, lai gan dažreiz tā ir sieva, kas gādā par abiem.

3. Trešais posms iestājas, kad cilvēks kļūst fiziski nespejīgs un nevar par sevi pilnīgi rūpēties, lai gan viņa ga-

rigās spējas nav ierobežotas. Tas var notikt slimības vai nelaimes gadījuma dēļ un to nekad nevar paredzēt.

4. Ceturtā posmā cilvēka garīgās spējas ir ierobežotas. Tas neizslēdz iespēju, ka cilvēks var būt fiziski vesels, bet viņš nespēj domāt un spriest, lai par sevi gādātu. Ceturtais posms var iestāties arī pirms trešā vai otrādi.

5. Pēdējais posms iestājas ar cilvēka nāvi, ar viņa aiziešanu mūžībā.

Nav mans nolūks pakavēties pie pirmajiem divi posmiem. Gribu apskatīt veidus, kā sagatavoties uz pēdējiem trim posmiem.

Vislabākais veids, kā gādāt par to, lai fiziska nespēka gadījumā dzīve ritētu kaut cik normāli, ir pilnvarot kādu citu rīkoties nespējnieka vārdā un kārtot viņa materiālās vajadzības. Pilnvaras var būt: vispārējās vai speciālās ar noteiktu laika termiņu vai beztermiņa. Viens, kas pilnvaras devējam un saņēmējam jāatceras, ir tas, ka pilnvaras tiesības izbeidzas ar pilnvarotāja nāvi.

Visvienkāršākā pilnvara ir kopējs bankas konts. Ar šī konta atvēršanu viena persona pilnvaro otru noguldīt vai izņemt naudu no kopējā bankas konta. Jāatceras, ka līdz ar vienas personas nāvi šis konts tiek iesaldēts un tas kļūst par daļu no atstātā mantojuma. Daudzi maldīgi domā, ka pēc viena partnera nāves otrs partners var ar naudu kontā rīkoties pēc patikas. Un bieži šī maldīgā doma ir par iemeslu kopēja konta atvēršanai. Kā jau minēju, tas tā nav, un es zinu pāris gadījumus, kad palicēji, kopēja fonda turētāji, ir piedzīvojuši vilšanos.

Pēc manām domām nav nekāda labuma atvērt kopēju kontu. Ja nu tomēr romantisku iemeslu dēļ, lai parādītu, ka vīrs uzticas sievai vai otrādi, tādu kontu atveļ, tad tur vajadzētu turēt tikai minimālu summu ikdienas vajadzībām.

Otrs vienkāršas speciālās pilnvaras veids ir bankas ierēdņa klātbūtnē parakstīta pilnvara, dodot pilnvarotai personai tiesības noguldīt vai izņemt naudu no noteikta konta. Tas nav tas pats, kas kopējs konts. Šeit pilnvarotā persona izņem naudu pilnvarotāja vajadzībām, kamēr kopēja konta ipašnieki izņem naudu savām vajadzībām. Arī šī pilnvara izbeidzas ar pilnvarotāja nāvi.

Speciālās pilnvaras var tikt izdotas arī dažādos citos gadījumos. Piemēram, ja cilvēks uz kādu laiku izbrauc, viņš var atstāt pilnvaru kārtot maksājumus, vai atprasot zemi, vai pieprasot sertifikātus.

Pilnvara varbūt arī vispārēja, kas dod pilnvaras saņēmējam tiesības rīkoties ar visu pilnvaras devējam piederošo mantu. Šāda veida pilnvara ir ļoti riskanta un pilnvaras devējam ir jābūt drošam, ka pilnvarotā persona ir uzticama.

Kvebekas provincē ieteicams pilnvaru parakstīt pie notāra. Šāda pilnvara tiek reģistrēta un to atzīst visas finansiālās un valsts iestādes.

Tagad pāriesim pie sagatavošanās posma, kad cilvēks kļūst garīgi nespējīgs domāt un lemt.

Kopš 1990. gada Kvebekas civillikums dod iespēju cilvēkam, kas ir pie pilna prāta un saprašanas, izgatavot **MANDĀTU** gadījumā, ja viņš kļūtu garīgi nespējīgs.

Kāda ir starpība starp mandātu un pilnvaru?

Pilnvara dod tiesības pārvaldīt pilnvarotāja mantu, maksāt rēķinus, izņemt naudu no bankas un t. t. Tā var tikt atsaukta katrā laikā.

Mandāts dod tā saņēmējam tiesības noteikt par mandāta devēja personu, rūpēties par viņa labklājību, veselību, dzīves apstākļiem un t. t. Mandāts kā tāds neatceļ pilnvaru, izņemot, ja tas ir mandātā specifiski minēts. Tāpēc pilnvara var tikt izdota vienai personai un mandāts citai personai. Tas gan nav ieteicams, jo tas var radīt domstarpības šo personu starpā.

Šeit jūs varbūt jautāsi, kāpēc tad izdot pilnvaru? Vai nevar izdot mandātu ar pilnvaras tiesībām pārvaldīt mandāta devēja mantu un personu?

Atbilde uz to ir tāda, ka mandāts nāk spēkā tikai pēc tā apstiprināšanas tiesā un tas notiek tikai tad, kad tiesa ir atzinusi, ka mandāta devējs ir garīgi nespējīgs un nevar pats par sevi rūpēties. Turpretim pilnvara stājas spēkā tūlīt pēc tās notarizēšanas un pilnvarotais var pārvaldīt pilnvarotāja mantu bez tiesas lēmuma.

Mandāts var tikt izdots ar lieciniekiem vai arī pie notāra. Liecinieki var būt tikai tādi, kam nav nekādas intereses mandāta izpildīšanā.

Mans ieteikums jums katram būtu: izdot pilnvaru un mandātu pie notāra un izdot abus vienai vai vairākām tām pašām personām. Bez galvenā pilnvaras vai mandāta saņēmēja var tikt nozīmēts arī atvītotājs, gadījumā, ja pilnvarotā persona nevar izpildīt viņai dotās tiesības un pienākumus.

Ja jūs neesat parūpējies par mandāta izdošanu, tad nespējas gadījumā tiesības par jūsu mantas pārvaldīšanu un personas labklājību pārņem valdība, jeb pareizāk sakot - "Public Curator".

Ar pilnvaru un mandātu cilvēks būtu aprūpēts, kamēr viņš ir dzīvs, viņa manta pārvaldīta, viņa labklājība nodrošināta, bez šaubām, ja viņš ir izdevis pilnvaru un mandātu uzticamai personai.

Līdz ar cilvēka nāvi izdotās pilnvaras un mandāti zaudē savu spēku un tiesības. Spēkā stājas **TESTAMENTS**.

Kas ir testaments? Testaments ir legāls dokuments, ar kuŗu testamenta devējs nosaka, kādā veidā sadalāma viņa atstātā manta.

Kas notiek, ja cilvēks nomirst neatstājis testamentu?

Tādā gadījumā par viņa mantas sadalīšanu rūpējas valsts, mūsu gadījumā - Kvebekas valdība.

Ja mirušajam ir piederīgie, tad tie var pieteikt savas prasības un nominēt no sava vidus personu, kas rūpētos par mantojuma sadalīšanu. Tam jāiet caur tiesu un parasti valdība neceļ iebildumus, izņemot, ja ir domstarpības mantotāju vidū.

Bez testamenta gadījumā mantotāji tiek noteikti pēc likuma. Piemēram, ja vīram nomirstot paliek sieva un bērni, tad sieva manto vienu trešdaļu un bērni divi trešdaļas, sadalot vienlīdzīgi savā starpā. Kvebekas civillikumā ir pilnas 2 lappuses ar mantotāju variācijām.

Ja mirušajam nav nekādu radnieku, vai tie nepietiekas, tad valdība ieskaita visu mirušā mantu valsts īpašumā.

Tā nesen Toronto miris kāds latvietis, kas esot bijis sabiedrīks darbinieks un kas esot solījis atstāt savu mantu latviešu organizācijām, bet nav uzrakstījis testamentu. Visa viņa manta \$ 300,000.- vērtībā pārgājusi Ontario provinces kasē.

Tāpēc es ieteicu un atkātoju, nekavējaties ar testamenta sagatavošanu. Aizbīdināšanās, ka es jau vēl nemiršu, ir muļķīga. Testamenta sastādīšana taču nenozīmē, ka personai ir tūlīt jāmirst. Bet ir pilnīgi drošs, ka katrs no mums reiz mirst. Tā tad nav jēgas kavēties.

Ir trīs testamentu veidi.

1. Rokraksta testaments.

To testamenta sastādītājs uzraksta pats savā rokrakstā, paraksta un uzraksta datumu. To nevar rakstīt uz raktām mašīnas vai datora. Tas ir pilnīgi legāls dokuments, bet lai tas stātos spēkā, tad tas ir jāapstiprina "probate" tiesā, pierādot, ka tas ir mirušā rokraksts. Dažreiz tas var būt sarežģīts process, sevišķi, ja daži mantotāji nav apmierināti un ceļ iebildumus.

2. Testaments parakstīts liecinieku klātbūtnē var būt arī mašīnrakstā. Diviem lieciniekiem abiem jābūt klāt tes-

tamenta parakstīšanas brīdī. Tie nevar būt radnieki ne savā starpā, ne ar testamenta devēju, un tie nedrīkst būt mantotāji. Ari šī veida testaments ir jāapstiprina un šī procedūra nav par velti.

Daži domā, ka pie advokāta parakstīts un apliecināts testaments ir pilntiesīgs bez apstiprināšanas, bet tas tā nav. Šeit jūs dabūjat maksāt divi reizes, vienu reizi advokātam un otru reizi par apstiprināšanu. Advokāti parasti ar gudru ziņu to jums neizskaidro, jo tad viņi zaudētu savu honorāru.

3. Testaments sastādīts, parakstīts un apliecināts pie notāra dod daudz priekšrocību.

a) Šis testaments nav jāapstiprina tiesā. Tas ir pilntiesīgs un nāves gadījumā testamenta izpildītājs var kārtot visas legālās lietas bez kavēšanās.

b) Notarizētais testaments tiek automātiski reģistrēts centrālā testamentu reģistrā un eventuāli mantinieki var ievākt tur izziņu, ja gadījumā viņi nezina, kas ir bijis notārs vai testamenta izpildītājs.

c) Testamenta oriģināls paliek pie notāra uzglabāšanai. Nav jābaidās par testamenta zaudēšanu, un no viņa var dabūt katrā laikā apstiprinātu kopiju.

d) Jūs iegūstat no notāra zināšanām un pieredzes testamenta sastādīšanā un līdz ar to testaments ir bez legālām kļūdām un tas ir grūtāk apstrīdams.

Jāsaka gan, ka par šī testamenta sastādīšanu ir jāmaksā. Cena atkarājas no testamentu saturu. Par vienkāršu testamentu, man liekas, pašreizējā cena ir ap 150 dolāri. Ja testamentu noteikumi ir sarežģīti, tad, bez šaubām, tas maksās vairāk. Cena arī var grozīties no viena notāra, vai otra.

Katrā testamentā, vai tas būtu rokkrakstā vai apliecināts, vai pie notāra, ieteicams nozīmēt testamentu izpildītāju un tā atvītotāju.

Ja tas nav izdarīts, tad mantinieki savā starpā vienojas par testamentu izpildītāju. Tas var novest pie strīdiem un nesaskaņām. Testamentu izpildītājs var būt finansiāla iestāde, kā, piemēram, trasts, vai arī privāta persona, radnieks vai uzticams draugs. Tas var būt un bieži vien ir galvenais mantotājs, piemēram, palicēja vīrs vai sieva.

Testamentu izpildītājs var atteikties pieņemt šo pienākumu, bet, ja viņš to ir pieņēmis, tad viņš var atteikties tikai ar tiesas lēmumu. Tāpēc ir ieteicams iepriekš dabūt piekrišanu, pirms nozīmēt kādu par sava testamentu izpildītāju.

Nepakavēšos tuvāk pie testamentu izpildītāja atbildības un veida, kā izpildīt testamentu, jo tas ir cits temats, un šī atbildība sākās ar testatora nāvi. Šī referāta nolūks bija apskatīt to, ko darīt, kamēr cilvēks ir dzīvs un pie pilna prāta.

Kopsavilkumā vēlos atkārtot, kas būtu ideāli jādara:

1. Uzrakstīt notarizētu pilnvaru administratīvo un finanšu lietu kārtošanai, ja pats kļūst fiziski nevarīgs to darīt.

2. Uzrakstīt notarizētu mandātu, ieteicams tai pašai personai, kuŗai ir izdota pilnvara, gadījumā, ja pats kļūtu garīgi nespējīgs par sevi lemt.

3. Un pēdīgi, kas ir vissvarīgākais, uzrakstīt notarizētu testamentu, lai mantojums tiktu sadalīts pēc paša vēlēšanās un lai mantiniekiem nebūtu savā starpā jāstrīdās vai jāsanāc naidā. □

*) Referāts nolasīts Montreālas Latviešu Pensionāru sanāksmē 1998. gadā.

Alberts Caune

~ ~ ~ ~ ~

Laipni lūdzam līdzstrādniekus iesūtīt rakstus šai nodaļai. Par atsevišķo rakstu ievietošanu tajā izšķiras redakcija.

1998. GADS LATVIJAS SPORTĀ

Ar sportu zināmā mērā ir kā ar kuģi vētrā: brīžiem augšā, brīžiem lejā. To pilnībā var teikt arī par Latvijas sportu. Sportisti ir ļaudis, kas cenšas domāt par sasniegumiem, bet nevis zaudējumiem. Tādēļ šajā apskatā aplūkosim Latvijas sportistu panākumus 1998. gadā.

Gada nogalē notika laikraksta "Sports" aptauja, kuŗā piedalījās gan sporta žurnālisti un speciālisti, gan sporta draugi. Vispirms tika noteikti labākie sportisti un sportistes.

Vīriem praktiski vienbalsīgi par uzvarētājiem tika nosaukti motosportisti Kristers Serģis (pilots) ar Artī Rasmāni (kantētājs) Tagad jau divkārtējiem pasaules čempioniem uzvara nenāca viegli. Jau sezonas sākumā sāka nestrādāt Vācijā iegādātie motori. Un tā, kamēr konkurenti krāja punktus, mūsu duets laboja un pārveidoja motorus, tādējādi dodot krietnu priekšroku (handikapu) saviem pretiniekiem. Tomēr šiem atlētiem drosmes un uzņēmības netrūka un, neraugoties uz visu, viņi tomēr uzvarēja. Lai gan pēdējos divus posmus Kristeram nācās braukt ar traumētu roku, sacensības godam tika absolvētas.

Par otru labāko kļuva Aigars Fadejevs, izcīnīdams otro vietu soļošanā Eiropas čempionātā. Šis gads Aigaram bija veiksmīgs sportiskajos sasniegumos, bet neveiksmīgs personīgajā dzīvē - laikā, kad viņš noorganizēja soļošanas olimpiādi Latvijā, viņam apzaga dzīvokli un mašīnu, bet gada beigās viņš cieta auto katastrofā, laužot potīti un divās vietās rokas.

Trešo vietu ieguva biatlonists Sandis Prūsis par startiem Nagano olimpiskajās spēlēs, kur viņš izcīnīja 5. un 6. vietu.

Dāmu konkurencē par labāko atzina Jolantu Dukuri - mūsu labāko soļotāju.

Otrā vieta tika mūsu tenisa vecmeistarei Larisai Neilānei, kuŗas sportisko ilggadību var tikai apbrīnot.

Un beidzot, trešajā vietā tika minēta Ilūta Gaile, kas nepilnu mēnesi pēc pēdas lūzuma jau startēja olimpiādē un izcīnīja augstāko vietu no mūsu kamanībraucējiem.

Vienlaicīgi ar sportistiem tika noteikti gada veiksmīgākie treneri - Leonīds Berešņevs hokejā, Vitālijs Urbanovičs - biatlonā un Jānis Zeltiņš - basketbolā. Tieši viņi ir tie, kas sagatavo un audzina sportistus un ceļ Latvijas sporta slavu visā pasaulē.

Populārākais sporta veids arī šogad izrādījies hokejs. Tam seko futbols un basketbols. Hokejistu lielākais panākums ir uzvara par ASV komandu, kas ļauj tiem saglabāt vietu pasaules A grupā. Latvijas futbola izlases dalībnieki pēc uzvaras pār Norvēģiju tiek dēvēti par nemiera cēlējiem un patreiz ieņem pirmo vietu Eiropas čempionāta otrajā apakšgrupā.

Kā pa viņiem spēlē mūsu basketbolisti: pēc uzvaras par Eiropas vicečempionu Itāliju sekoja sāpīgs zaudējums Čehijai. Labi šajā gadā startējuši jaunie sportisti.

Sajā gadā vēl neredzētā tempā - 6 mēnešos - uzcēla ledus pili Liepājā, bet Jaunmārupē pirmo reizi izveidots starptautiskām prasībām atbilstošs golfa laukums.

Kā redzams, 1998. gads visumā Latvijas sportam bijis veiksmīgs. □

Imants Liepiņš,
profesors

ATKLĀTA VĒSTULE Krištopāna un Birkava kungam

Godājamais Krištopāna kungs, Jūs jau vairākas reizes esat paziņojis, ka par vienu no saviem vissvarīgākajiem uzdevumiem uzskatāt Latvijas attiecību normalizēšanu un uzlabošanu ar Krieviju.

SVĒTA MANTOJUMA TĀLĀK DOŠANA

Leonīds Breikšs. Dzīve un darbi. I sējums. Sastādītāji: Mārtiņš Bisters un Ilgonis Bērsons. Rīgā: Enigma, 1998. 387 lpp. Māksliniece Māra Muskare.

Leonīda Breikša dzejolis "Svēts mantojums", kas pazīstams arī kā "Himna" vai "Vakarjunda", Jāņa Norviļa komponēts, 1930-to gadu otrajā pusē kļuva par latviešu karavīru oficiālo vakarjundu, kuŗu sevišķi bija iemīļojis pulkvedis Kārlis Lobe. Šo Breikša tekstu komponējis arī Valdemārs Ozoliņš. Bēgļu nometņu skoliņās pēc Otrā Pasaules kara latviešu bērni Breikša/Norviļa dziesmu mācījās dziedāt ar tādu pašu svinīgu pacilājumu, kā "Dievs, svēti Latviju!" Tolaik plašākai sabiedrībai vēl nebija zināms, ka pašu dzejnieku jau 1941. gada 17. aprīlī apcietināja čekisti un ka viņš ir miris precīzi nenoskaidrotos apstākļos, domājams ar tifu vai dizentēriju, Saratovas pārsūtīšanas nometnē 1942. gada rudenī.

Padomju okupācijas gados Leonīda Breikša vārdu, līdzīgi daudziem citiem, Latvijā nedrīkstēja pieminēt. Taču viņa dzejas mantojums slepeni gruzdēja zemdegās, un atklātībā izlauzās 1988. g. 19. aprīlī, kad "Svēts mantojums" tika dziedāts Gunāra Astras bērēs. 1988. gada nogalē Latvijas Tautas frontes biļetēna "Atmoda" pirmajā lappusē bija iespiests Breikša dzejolis "Lūgšana". Latvijas komponists Imants Kalniņš šo tekstu esot klusībā apcerējis jau kādus desmit gadus. Kad 1989. g. janvārī latviešu centros ASV viesojās Ieva Akurātere, viņa kā ciemkukuli tautiešiem svešumā dziedāja Rīgā tikai dienu pirms izbraukšanas no komponista saņemto dziesmu: "Kungs, kas zāles čukstus dzirdi..." Ar neziņas un šaubu pilnajām Trešās atmodas sākuma noskaņojumam tik brīnišķīgi atbilstīgo tekstu, šī dziesma dziļi aizkustināja klausītājus. Latvijā Leonīds Breikšs kļuva par vienu no Trešās atmodas simboliem.

Breikša literārā mantojuma apguve un viņa piemiņas saglabāšana Latvijā turpinās. Ar literatūras zinātnieka Ilgoņa Bērsona un vairāku citu uzņēmīgu entuziastu gādību un līdzdalību notiek tautas iepazīstināšana ar dzejnieka dzīvi un darbiem īpašos sarīkojumos dažādās Latvijas pilsētās, kā arī ar preses, radio un televīzijas starpniecību. 1998. g. 30. maijā Rīgas pili atklāja Leonīdam Breikšam veltītu piemiņas izstādi. Atklāšanas svinību norise uzņemta video lentā. Breikša piemiņai veltītos pasākumus, ieskaitot grāmatu izdošanu, finansiāli atbalstījusi Pasaules Brīvo Latviešu Apvienība, Amerikas Latviešu Apvienība, DV organizācijas Ņujorkas kopa, Studenšu Prezidija Konvents ārpus Latvijas, Gaujmalietes korporācija, kuŗas biedre nelaiķe Tamāra Čauris bija Leonīda Breikša māsa, un individuāli labvēļi. 1998. g., atzīmējot L. Breikša 90-to dzimšanas dienu, Latvijā izdotas 3 dzejnieka piemiņai veltītas grāmatas: dzejas izlase "Vēlreiz nākšu" (domāta skolu jaunatnei), "Mūsu svētais mantojums" (jau izpārdota) un augšā minētais I sējums no iecerētiem pieciem - "Leonīds Breikšs. Dzīve un darbi."

"Dzīve un darbi" iesākas ar Modrā Zihmaņa ievadvārdiem, kuŗos izsūtījumu pārcietušais dzejnieks atzīst, ka Leonīdam Breikšam būtu paliekama vieta Latvijas vēsturē un kultūrā arī tad, ja viņš nebūtu uzrakstījis neko vairāk, kā tikai 3 dzejoļus: "Svēts mantojums", "Latvieša ticība" un "Lūgšana". Tālāk Mārtiņš Bisters, apgāda "Enigma" redaktore Beatris Cimermanes literārā versijā, stāsta par Leonīda Breikša - dzejnieka un patriota - mūžu un darbiem. Vēstījumu kuplina vairāki foto attēli no Breikšu ģimenes archīva. Jāpaskaidro, ka Mārtiņu Bisteru, tolaik sešpadsmitgadīgu zēnu, arī apcietināja čekisti par līdzdali-

Godājamais Birkava kungs, Jūs pēdējās nedēļās šo uzdevumu speciāli gan neesat akcentējis, bet arī Jūs par to esat runājis ne reizi vien. Par to nevajadētu brīnīties, jo tas ir Jūsu kā ārlietu ministra pienākums. Jūs abi un arī Valsts prezidents Ulmaņa kungs esat izteikuši cerību un pārliecību, ka panāksiet pieminētā nodoma izpildi. Mani un daudzus interesē, uz kā rēķina tas varētu notikt? Šaubos, vai ir kāds Latvijas pilsonis, kas nesaprastu, ka to var panākt tikai ar vēl jaunu un jaunu piekāpšanos Krievijas bezgalīgajam un netaisnīgajam prasībām. Taču tādu jau līdz šim ir bijis pārāk daudz un Latvijas pārstāvji pārāk bieži ir piekāpušies, padevīgi centušies tās izpildīt.

Ne reizi vien ir bijuši gadījumi, kad Krievijas oficiālās valsts amatpersonas klaji un nekautrīgi ir iejaukušās Latvijā kā natkarīgas valsts iekšējās lietās, un Latvijas valdība uz to nav pienācīgi reaģējusi. Piemēram, Krievijas vēstnieks Latvijā Udaļcovs ir norādījis Latvijas valsts pārstāvjiem, kādu notikumu vai personu pieminēkļi Latvijas teritorijā būtu atjaunojami (Krievijas cāram Pēterim I) un kādus atjaunot nebūtu vēlams vai tie pat jānojauc; kādi svētki Latvijā būtu svināmi, kādi ne; kādas grāmatas izdodamas, kādas ne; kādas mācību grāmatas ir piemērotas Latvijas skolās, kādas ne.

Pagaidām pēdējais no tādiem gadījumiem ir Maskavas pilsētas galvas Luškova kunga prasība atļaut glābt apcietinājumā esošā Vasilija Kononova veselību ārstiem no Krievijas. Runa ir par cilvēku, kas apsūdzēts vismaz par 9 nevainīgu cilvēku noslepkavošanu un kuŗa veselības stāvokli vairāki Latvijas augsti kvalificēti ārsti - speciālisti ir atzinuši par apmierinošu.

Teiktā sakarā manī jautājumi Jums, Krištopāna un Birkava kungs:

1. Vai sarunās ar Krievijas valsts vadītājiem, kuŗas, acimredzot, notiks, Jūs prasīsiet okupācijas fakta atzišanu 1940. g. jūnijā, kas taču pierādīts?

2. Vai Jūs piekritīsiet slēgt valsts robežligumu ar Krieviju, neprasot no Krievijas 1920. g. 11. augustā parakstītā "Miera līguma starp Latviju un Krieviju" atzišanu par spēkā esošu, kuŗa 2. pantā ir nepārprotami ierakstīts, ka "Krievija bez ierunām atzīst Latvijas valsts neatkarību, patstāvību un suverēnitāti un labprātīgi un uz mūžīgiem laikiem atsakās no visām suverēnām tiesībām... uz Latvijas tautu un zemi" un 3. pantā jau precīzi noteiktām "valsts robežām starp Latviju un Krieviju"? Jeb Jūs piekritīsiet "uzdāvināt" kādu Latvijas valsts teritorijas daļu Krievijai?

3. Vai tiekoties Jūs iesniegsiet Krievijai, kā bijušās PSRS faktiskai mantiniecei, pamatotas prasības apmaksāt nepamatoti politiski represētajiem par nodarīto morālo kaitējumu, par nolaupītajiem īpašumiem un spaidu nometnēs veikto darbu?

4. Vai tiekoties Jūs iesniegsiet pamatotās prasības par Latvijas valstij, respektīvi, tautai nodarītajiem zaudējumiem visā okupācijas varas periodā (1940. - 1991. g.)?

5. Vai sarunās Jūs prasīsiet saukt pie kriminālas atbildības cilvēkus, kādu Krievijā ir desmitiem tūkstoši, kas piedalījušies Latvijas Republikas pilsoņu spīdzināšanā un noslepkavošanā?

Gaidīšu presē Jūsu atbildes uz šiem jautājumiem. Latvijas pilsoņiem taču ir tiesības zināt, par ko Jūs runāsit Maskavā un kādu viedokli paudīsiet pieminētajos tautai liktenīgajos jautājumos.

*

Cienījamie politiski represētie! Palīdziet Krievijas varas iestādēm atrast Jūsu spīdzinātājus, rakstot Krievijas valdībai, uzrādot konkrētus faktus un vaininieku vārdus un uzvārdus, lai tos sodītu. Par tiem Jums vajadzētu rakstīt arī Latvijā iznākošajos laikrakstos. □

1999. 21. 01

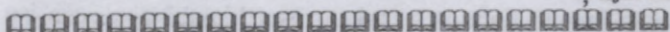
E. Berklavs, Rīgā

bu nacionālajā pretestības kustībā. Izsūtījuma gaitās viņš satikās un sadraudzējās ar Leonīdu Breikšu, kas par zēnu iespēju robežās rūpējās ar tēva sirsni. Atgriezies no izsūtījuma 1955. gadā, Bisters sāka rūpīgi vākt kopā materiālus par Leonīda Breikša dzīvi un darbiem, tiem pēdas dzidams gan Latvijā, gan ārpus tās. Viņa atmiņas par personīgo tikšanos ar L. Breikšu aizkustinoši atklāj dzejnieka spēcīgo ticību Dievam, dzimtenei un gaišākai nākotnei. Kā raksta Anšlavs Eglītis 1942. gadā iznākušā krājuma "Dziesmas zemei un debesīm" ievadvārdos: "Atziņa, ka labais un gaišais mūžīgs, bet jaunais pārejošs, caurstrāvo visu Leonīda Breikša dzeju".

Sējuma lielāko pusi aizņem L. Breikša dzeja no agrāk izdotajiem krājumiem "Skanošie ūdeņi" (1931. g.) un "Manā sapņu zeme" (1935. g.). Tur atrodam gan romantisku dabas, mīlestības, pārdomu un jūtu liriku gan arī dziļi izjustu dzimtenes mīlestību un nemaldīgu ticību Dieva gādībai un visu varenībai. Breikša dzejas vēstījums ir tiešs, patiesi izjūsts un viegli uztverams. Tas īpaši iet pie sirds tādām lasītājam, kuŗu mulsina modernistu meklējumi dzejas mākslā.

Grāmata izdota ar Rīgas Domes finānciālu atbalstu. ASV to par pasūtītāt no Laimdotas Sausais, 85-05 148 Street, Jamaica, N. Y., 11435, USA. Cena, ieskaitot piesūtīšanu, ir ASV \$ 22.00. □

Biruta Sūrmane,
Nujorkā

ČEKISTI

Varbūt, ka tomēr vajadzēja
viņus nosist un aprakt.
Varbūt, ka turpat kāda ceļa malā,
kā supus
vai citā nomaļā vietā,
kāda aizauguša lauka galā,
tādā mikstākā zemē - ne pārāk cietā -
lai rakšana nebūtu tik ļoti grūta.

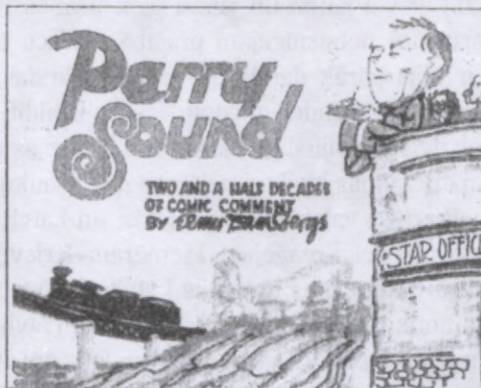
Tomēr, laikam, vajadzēja
viņus visus nošaut vai pakārt.
Vai tad neviens toreiz neredzēja
kā viņi kādreiz priecāsies
un dejos mums apkārt un apkārt?

Laikam, tomēr vajadzēja...
tad beidzot būtu tikuši galā,
to vēstures lapaspusi aizvēruši ciet
un tagad varētu droši,
ar lepni paceltām galvām
savā nākotnē iekšā iet.

Modris Miervaldis Mednis

SVEŠVALODU NODAĻA OTHER LANGUAGES SECTION

Our correspondent Elmer (Elmārs) Dambergs who lives in Parry Sound, Ontario, has published a book. See about it below. His cartoons under a pseudonym of Dardzis are a regular feature in the weekly Latvian Newspaper Latvija-Amerikā, which is published in Toronto.

Book celebrates 25 years of editorial cartooning

PARRY SOUND - A quarter of a century of editorial cartooning by Elmer Dambergs is celebrated in a new book released this week.

For 25 years the North Star's cartoonist has lauded and lampooned the area's prominent citizens, also turning his sharp pen toward the international stage - sketching a witty view of our wider world. "This book," according to the introduction, "is a celebration of those 25 years - a contribution of talent and great dedication."

"For the most part these are neither purely editorial cartoons or comics," said Mr. Dambergs. His search for a unique style has led him to a niche between two distinct artistic realms. He calls them "editorial cartoons with the flavour of comics."

Mr. Dambergs said he hopes people will enjoy a look back at the many familiar faces that are captured in the book, a small cross-section of the hundreds of cartoons that he has drawn for the newspaper.

The book is now available at the North Star office.

A great
collector's item!
Get your copy
today!

Books can be picked up at
the 'Star' Office
67 James Street, Parry Sound
or call to reserve your copy
(705) 746-2104

6. februārī, Toronto Latviešu centrā, notika Palīdzības un attīstības fonda Latvijai (Latvian Relief and Development Fond - LRDF) seminārs. Fonds darbojas kā neatkarīga vienība pie LNAK un tam ir sava pārvalde.

To atklāja fonda valdes priekšsēdis Dr. Jānis Lūsis. Viņš pasniedza Goda biedres diplomu Latviešu zobārstniecības projekta vadītājai Silvijai Janušonei, kas semināra ietvaros bija pirmā lektore. Viņa pastāstīja kā izveidojies šis nozīmīgais pasākums. Lai semināra dalībnieki gūtu labāku izpratni, viņa stāstījumu papildināja ar slidītēm, kas rādīja, kā Latvijas Universitātē Zobārstniecības fakultātē bija agrāk un ir tagad. Tas deva ļoti pozitīvu pārskatu par darbu, kuŗam ir noteikts mērķis, savs koordinācijas centrs un brīvprātīgi darbinieki. Projekta vadītāja izveidojusi teicamu sadarbību, iegūdama uzticību. Iepriecināja viņas pozitīvā pieeja, kas, acimredzot, atbalsojusies arī Latvijā. Viņa pratusi izveidot plašu atbalstītāju tīklu Kanādā. Dažādas zobārstniecības firmas devušas projektam lielus pakalpojumus un ziedojumus, dažkārt vairāku desmitu tūkstošu dolāru apmēros. Daudz palīdzējis arī māc. A. Celms.

Woodgreen labdarības iestādes Klaipēdas un Rīgas projektu pārstāvis Mičs Kosnijs (Mitch Kosny) iepazīstināja ar šis lielā Toronto apkaimes pasākuma pieeju palīdzības jautājumos. Retoriski jautājot, ko organizētāji no savas darbošanās Latvijā cer iegūt, viņš atbildēja, ka iestādes darbinieki apgūstot plašāku pieredzi internacionālā darbības laukā un tas esot liels ieguvums. Palīdzības saņēmēji, savkārt, apgūstot veidus un zināšanas par to, kā risināt sava apvidus pasākumus. Viņa darbības lauks Latvijā - sabiedriskas (nevalstiskās) organizācijas, kas veicina pašdarbību un palīdzības darbu. Iztirzāja dažādas metodes, kā veidot šo īpatnējo palīdzības darbu, izmantojot Kanadas valdības atvēlētos līdzekļus. Viņaprāt, vispirms svarīgi apzināt apstākļus un cilvēku pieeju iecerētā pasākumā, pirms izvērst to plašāk. Tas nodrošinās tā pozitīvu iznākumu. Veidojot nevalstiskās organizācijas (Nongovernmental organizations), svarīgi attīstīt brīvprātības principus, izveidot to pārvaldes, iesaistīt brīvprātīgos darbiniekus un apgūt zināšanas līdzekļu vākšanā. Katrā ziņā, viņa vispārējā iztirzājumā netrūka filozofisku apsvērumu, bet trūka praktisku piemēru.

Semināra nozīmīgākais sniegums jāpieraksta Elvirai Grabovskai, Latvijas Labklājības ministrijas Sociālās palīdzības departamenta Sociālās rehabilitācijas nodaļas vadītājai. Viņa bija atvedusi arī vairākus Labklājības ministrijas pārskatus, kas deva plašu ieskatu patreizējā situācijā sociālā aprūpē Latvijā. Ļoti lietišķā stāstījumā viņa iztirzāja sociālo stāvokli. To nu vajadzēja dzirdēt gan daudz vairāk mūsu palīdzības darba veicējiem, kā bija ieradušies šajā seminārā. Diemžēl, nav iespējams visu plašāk atstāt vispārējā ziņojumā. Tā kā nebija ieradušies vairāki apaļā galda diskusijas panelisti, tās vietā stājās plašāka semināristu saruna ar Elviru Grabovsku, kas apliecināja, ka viņa ļoti pārzin savu darba lauku. Šo pārrunu rezultātā radās vairākas idejas, kuŗas varētu īstenot LRDF. Tās tad nu fonda valdei būs jāizvērtē un jāīsteno. To vidū būtu vajadzīgo sabiedrisko projektu koordinācija ar Labklājības ministriju, lietotu smadzeņu (datoru) aparātu ziedojumu iespēju apzināšana un eventuāla nosūtīšana uz Latviju un citi.

Semināra aprises bija lietišķas un plašas. Dalībnieki tajās iesaistījās ar pārliecību, ka LRDF ir savas īpatnējas iespējas sekmīgi darboties palīdzības laukā Latvijā. Dažādiem palīdzības pasākumiem būtu vēlams darboties caur fondu, jo, lūk, tas ir viens no tiem nedaudzajiem mūsu pasākumiem, kuŗam atvēlētie līdzekļi ir izmantojami no-

dokļu atlaidēm. Tā ir reta iespēja! To nedrīkstētu pazaudēt un tas devējiem atmaksājas daudzkārtīgi, bet, galvenokārt, mantotāji ir projekti un pasākumi Latvijā. E. Grabovska solīja iespējamo sadarbību Labklājības ministrijā.

Semināra programma deva daudz. Varēja būt daudz vairāk tās saņēmēju. Rīkotājiem jāsaņem paldies par iedriks-tēšanos, kas vismaz valdei deva jaunu skatu turpmākās darbības iespējās, kas gan nebūs plašas bez nopietna sabiedrības atbalsta. Palīdzība Latvijai šobrīd veidojas daudz citādāka, kāda tā bija līdz šim. Nav vairs vajadzīgi tik daudz lietotu drēbju saiņi, kā padoms un atbalsts specifisku palīdzības jautājumu risināšanā. □

M. Štauers

NOTIKUMI MONTREALĀ

PENSIONĀRU JAUNGADA SAiets

Ieejot Jaunajā gadā, Montrealas latviešu pensionāru saime, atsākot vecās tradīcijas, pulcējās 14. janvārī, Latviešu centrā, savam pirmajam saietam. To atklāja priekšnieks V. Paegle ar Jaungada sveicieniem, laba vēlējumiem, īsu uzrunu un O. Baštikas dzejoļa "Atveŗ vārtus!" lasījumu. Gadmijā mūsu domas apstājoties pie vienmēr nezināmā, bet svarīgā jautājuma - kāda būs veselība, jo visi mēs esam ceļā uz saules norietu. Spēka un veselības vērtību mēs parasti sākam izjust tikai tad, kad tā sāk zust un kad mūs ik katru pārņem domas par mūžības tuvumu - Dievu. Viņš aicināja ik dienas domāt par Viņu un bez bailēm uzticībā raudzīties pretim rītdienai, kaut arī tā nestu jaunas rūpes.

Māc. R. Caune iepriecināja pensionāru saimi ar svētbrīdi un lūgšanu, kas pulcējušamies iet pie sirds tik pat labi kā glāzīte salda vīna.

Pensionāru saimes biedrzīne Ilga Strautiņa iepazīstināja ar janvārī dzimušajiem, katram pasniedzot apsveikuma kartiņu un nolasot tajā ierakstīto vēlējumu. Janvārī dzimuši: Lidija Zalinkēvča, Pēteris Rudzāts, Alberts Bērziņš, Miervaldis Peize, Johanna Verners, Erna Ozols, Kitija Viņiņa un Imants Frišmanis. Neizpalika "Daudz baltu dieniņu" dziedāšana. V. Paegle izsmidināja nolasot vairākas humoreskas.

Centra saimnieks Laimons Bisenieks ar čaklajām pensionāru saimniecēm pacienāja šis saieta viesus ar ceptu šķiņķi, kāpostiem un piedevām. Jubilāri bija sanesuši bagātīgu kūku un cepumu klāstu. Glāzēs dzirkstīja vīns, kas aukstajā ziemas dienā iesildīja kā sirdis, tā arī miesu, jo bija -24 grādi C. Saiets bija pulcinājis 35 drošsirdīgos. □

I. Skrastīņš

☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺

LŪGUMS SAIŅU SŪTĪTĀJIEM

DV Montrealas nodaļas valde, lai izlemtu par nākamo saiņu sūtīšanu uz dzimteni, aicina visus saiņu sūtītājus, kas nodomājuši tos sūtīt atkal šā gada pavasarī, pie-teikties līdz 28. februārim, uzdodot savu vārdu un saiņu skaitu, cik vien precīzi tas iespējams.

Šāda informācija mums vajadzīga, lai uzzinātu, vai ir iespējams minimālais saiņu skaits (vismaz 200). Citādi sūtījums būs jāatliek uz rudenī un būs jāgatavojas tikai Ziemsvētku dāvanu nogādei. Dīvos pēdējos sūtījumos DV Montrealas nodaļai iznāca lielāki izdevumi. 1998. g. pavasarī tvertne nebija pilna, prasot \$ 2,500.- piemaksu, bet rudens sūtījumam nodaļa pati bija sagatvojusi 171 palīdzības saiņu, kas tai izmaksāja \$ 2,565.-.

Pie reizes jāatgādina, ka var sūtīt tikai humānās palīdzības saiņus tautas izdzīvošanai pašreizējos grūtajos ap-

stākļos. Aizdomīgie saipi sūtītāja klātbūtnē būs jāpārbauda, jo spekulatīvi sūtījumi netiks pieņemti.

Saiņu sūtījumus pavasarā tvertnei lūdzam pieteikt Ērikai Vitiņai, tel. 514-482-2694 vai Hedijai Ozoliņai, tel. 514-426-0998, uzdodot vārdu un saiņu skaitu.

DV Montrealas nodaļa

Ω Ω Ω Ω Ω Ω

PATEICĪBA

DV Montrealas nodaļas valde izsaka sirsnīgu pateicību visiem atsaucīgiem tautiešiem, kas atbalstīja mūsu Ziemsvētku ziedojumu vākšanas akciju ar sekojošiem ziedojumiem:

§ 10.- Velta Vaivads, T. Bogdanovs, A. Stigners, Ilga Dekmeiers, Helena Bērziņš.

§ 15.- Milda Ozols, G. Smilga, Elvira Vitols, Elvira Miglons.

§ 20.- S. Opolnieks, Eleonora Krūmājs, Helena Jekums, A. Peičs, Alise Kalniņš, A. Ķipēns, Māra Demandt-Valdmanis.

§ 25.- I. Klaiše, Ausma Valters, E. Balulis, Rita Bungay, Vera Malizevskis, M. Sala, Lidija Stadiņš, Vilma Ulmanis, A. Lepše, J. & G. Lukstiņi, A. Caune, R. Karlsons, Spidola Zariņa, P. Zujevs, Alma Abrams, E. Krūze, E. & V. Lipomaņi, K. Timermanis, Velta Tomsons, Ērika Vitiņa, E. Skujiņš, A. R. Reiss, M. Štauers, J. E. Gributs.

§ 30.- I. Frišmanis, A. Laizāns, Helena Šmits, Jadviga Gasparovičs, Lidija Grīns, V. Golde, Jadviga Ozoliņa, Līlija Rudzāts, Rasma Leimanis, A. Rozentāls.

§ 35.- Antonina Kupcis, O. Kreišmanis, G. Alekssis, Valentine L. Leikucs.

§ 40.- Bernadette Waldheims.

§ 50.- J. Birze, A. Oboruns, Ruta Gabrušs, E. Gailis, A. Gūtmanis, Emilija Varoslavāne, R. Vitiņš, A. & A. Bērziņi, J. Greizis, E. Bārdiņš, I. & G. Strautiņi, Lidija Zalinkēvičs, Alma Gūtmane, E. Reveliņš, I. Steprāns, J. Konovajovs, J. Ierasts, J. Tērauds, Ausma Hūns, V. Klētnieks, V. Nikiforovs, Skaidrite Pedley, Anta Paabo, E. Auders, J. Graudiņš, Elza Ķivītis, J. Blusanovičs.

§ 60.- Elza Āboliņa, V. Ozols.

§ 70.- V. & I. Ozoli

§ 75.- P. Zaļums, E. Platups, A. Zariņš, J. Verners.

§ 100.- Anonims, A. Pušpurs, Maiga Začs, Aina Kaulis, Antonina Bremze, K. Čaks, Eleonora Dudarova, J. Metums, J. Palieps, A. Spura.

§ 120.- J. I. Skrastīņš.

§ 125.- J. Odiņš

§ 150.- K. Deksnis, A. & V. Paegles, Valija Grunde, A. Panga.

§ 200.- A. Apinis, Rasma Stelps-Kirsteins, J. Smelters.

No 108 ziedotājiem saņemts \$ 5615.-

14. jūnija ziedotāju sarakstā nebija pieminēti sekojošie ziedojumi:

E. Platups \$ 75.00, E. Lipomanis \$ 50.00, J. Birze \$ 50.00, J. Verners \$ 55.00, V. Verners \$ 50.00, anonims \$ 20.00, Valentine Spruženieks \$ 30.00, Malda Skaiskalns \$ 100.00, Lidija Grīns \$ 25.00 un F. Porietis \$ 50.00, kas mums deva kopsummā \$ 4350.00.

Es arī personīgi izsaku jums katram lielu lielo paldies par labo atsaucību mūsu ziedojumu vākšanā.

Novēlot Jums visiem visu to labāko 1999. gadā,

Arnolds Zariņš

Ω Ω Ω Ω Ω

DZIMTENE PATEICAS MONTREALIEŠIEM

DV Montrealas nodaļa pēdējās nedēļās saņemusi kaudziti vēstuļu no dzimtenes kā pateicības par nosūtītiem saiņiem skolām, daudzbērnu ģimenēm un vecajiem kaņavīriem, arī bērnu namiem un veco ļaužu mitnēm. Jums, mūsu darba atbalstītāji un palīgi, ir tiesības zināt un izvērtēt šo vēstuļu rakstītāju domas un saklausīt viņu sirsnīgās pateicības vārdus. Lai pārāk neapgrūtinātu atsaucīgo MLB Ziņotāja redakciju un redaktoru viņa neatliekamā darbā, centīšos sakopot tikai nozīmīgāko un izvilkt svarīgāko no šo vēstuļu satura.

Daugavpils apgabala Kalupes pagasta Kalupes pamatskolas dir. J. Vucāns raksta: *Visi skolēni un skolotāji izsaka Jums pateicību par rakstāmpiederumiem un burtnīcām, kas tik ļoti noderēs skolēniem, it sevišķi no nabadzīgām ģimenēm, kā arī par to, ka Jūsu uzmanība tika pievērsta mūsu skolai, kas atrodas tālu no Rīgas un ne tik turīgajā Latgales novadā. Paldies par atsaucību laikā, kad daudzām skolēnu ģimenēm izdzīvošanas sliekšnis ir zems, jo vecāki būtībā ir bez darba, un skolām visos laikos sava tauta ir jāizglīto. - Lai Jums veselība un gribēšana otram darīt labu visu mūžu.*

Barkānu ģimene no Limbažiem raksta: *Miļš, miļš paldies par lielo sūtījumu no mums visiem, kas par mums tā rūpējušies. Bērni tā priecājas par jaunām drēbītēm un īpaši apaviem, jo pašiem nopirkt ko jaunu ir gandrīz neiespējami. No sirds priecājamies, ka mūs atceraties, - ir tik labi zināt, ka kāds par mums domā un rūpējas.*

No Rūjienas bijušais leģionārs R. Krastiņš raksta: *Miļš paldies par sarūpēto sūtījumu mums, vecajiem leģionāriem, kas neesam gan savā dzimtajā zemē sevišķi iecienīti, jo mūs uzskata par fašistiem un nekādu atbalstu no valsts puses nejūtam. Mūsu valsts 80 gadu svētku reizē vēlētos kaut domās būt kopā ar Jums un novēlēt, lai Jūsu dzīvē vairs nebūtu nekad jāpiedzīvo tās briesmas un ciešanas, kuŗas izraisīja pēdējais karš. Šis lielais darbs un nesavtība no Jūsu puses ir cēlākais cilvēciņas izpaudums, jo ko mēs varam dot Jums pretim, vienīgi garīgi kavēties ar Jums domās un vēlēt Jums visu to labāko un lūgt, lai Dievs Jūs visus sargā no visa ļauna. Lai mīlestība valda mūsu starpā Ziemsvētkos, kā arī Jaunajā gadā.*

Māc. A. Beimanis no Slokas draudzes raksta: *Jēzus gaismā ieejot, viss top gaišs mūsos un ap mums. Tā arī katra Jūsu mīlestības dāvana dara gaišāku mūsu bērnu dzīvi. Paldies par katru sūtījumu. Lai Dieva svētīts Jums visiem Ziemas svētku laiks un Jaunais gads. Jāpiezīmē, ka māc. Beimaņa sestdienas skolā mācās ap 450 bērnu ar ļoti priekšzīmīgu un labi noorganizātu vadību.*

Invalids A. Eišlers no Lielvārdes raksta: *Saņēmu saņiedoto naudiņu tieši uz valsts svētkiem, kas man sagādāja lielu prieku, jo man, kā invalidam, ir diezgan grūti ar to pensiju iztikt. Sirsnīgs paldies visiem, kas mums palīdz. Lai Jaunais gads arī Jums visiem latviešiem atnes daudz prieka un laimes!*

Bērnu bāreņu aprūpes centrs, Rīgā, raksta: *Pateicamies Jums visiem par atsūtītām 2 pakām ar zidaiņu un bērnu drēbēm. Mūsu namā dzīvo 200 bērnu no 10 dienu vecuma līdz 7 gadiem. Valsts budžeta maciņš ir ļoti plāns un nepietiek visām vajadzībām. Priecājamies par katru atsūtītu lietiņu!*

Bijām patikami pārsteigti, kad 29. novembra pievakārē mūsu skolā ieradās cilvēki ar sūtījumu no Kanadas.

Sestdien, 1999. gada 6. martā plkst. 18.30

Kalpaka balle

Otavā, Chateau Laurier viesnīcā (Laurier Room) – 1 Rideau St.

Spēlēs kapella „Christl”.

\$60 no personas – vakariņas, vīns, deļa.

Visi laipni ielūgti!

Tie, kas vēlas piedalīties, ir lūgti savu nodomu vēstīt rīkotājiem drīzākā laikā.

Pieteikšanās pie:

M. Sausiņa (819-685-1433), A. Pones (613-824-7557) vai G. Balgalvja (613-592-1623).

Smokings vai tumšs uzvalks; dāmām vakara tērps.

Riko Korporāciju kopa Otavā

Vienmēr ir patikami saņemt dāvanas, taču divtik patikami, ja tās nākušas no tālās zemēs dzīvojošiem tautiešiem, kas, dzīvodami tik tālu no Dzimtenes, ne tikai savās atmiņās kavējās Latvijā, bet arī cenšas materiāli palīdzēt tiem, kuriem nemaz tik spīdoši neiet.

Mēs esam skola, kurā mācās garīgi atpalikušie bērni, lielākā daļa no tiem ir bāreņi vai bez vecāku gādības palikušie. Valsts savu iespēju robežās rūpējas par slimajiem bērniem, taču Latvijas finansiālās iespējas pagaidām nav tik plašas un budžets jāsadala starp daudzām nozarēm, katra grib, lai tai iedotu vairāk. Trūkst visiem, arī izglītībai. Bet mēs dzīvojam, strādājam un mācām bērniem to, ko viņu prātiņš spēj iemācīties.

Var tikai apbrīnot to paaudzi, kurā dzīvoja pirmskaņa Latvijā. Jauno valsti ceļot, bija jāpācieš daudz grūtību, bet tautas spītība un strādāt griba ļāva uzplaukt Latvijas valstij, ļāva tās cilvēkiem dzīvot labklājībā. Nāca okupācija, karš. Latvieši tika izmētāti pa visu pasauli. Taču arī svešuma latvieši, kā to liecina Jūsu piemērs, ar savu neatlaidību un čaklajām rokām izejot cauri visām grūtībām, atkal nokļuva uz zaļa zara.

Okupētajā Latvija tauta iemācījās slinkot. Padomju vara maksāja visiem, apmēram, vienādi - vai tu strādāji čakli un apzinīgi, vai arī pa roku galam, nedodot iespēju ar savu darbu sasniegt labklājību, reizi pa reizei čaklajiem uz svētkiem iedodot pa kādam ordenim. Šādos apstākļos augusi paaudze ir zaudējusi darba tikumu, spēju uzņemties atbildību, čaklumu un gribas spēku. Tāpēc mums šeit vēl ilgi ies grūti.

Pateicamies par sūtījumu. Jūsu atsūtītās rakstāmlietas mums ļoti noderēs. Vēl lielāks paldies par Daugavas vanaugu un vanadžu organizācijas veidošanās un darba aprakstu svešumā. Šī vēstule dod mums cerību, ka tikai ar darbu un prātu varam uzcelt Latvijas labklājību. Un šis cilvēka īpašības mēs cenšamies audzināt bērniem skolā. Sevišķi jau darba iemaņas un taupību, jo ar prātu mūsu bērniem ir tā, kāir. Grūti mums iet, bet mēs strādājam.

Vēlreiz liels paldies par sūtījumu. Pavisam mēs saņēmām 5 pakas, kurās bija rakstāmlietas un kancelejas preces.

Pēc vēstules var saprast, ka arī Jums neiet viegli - galvenais ir gadu nasta un sarūkošais biedru skaits. Jūs esat daudz grūtību pārvarējuši, turieties arī tagad. Mums ir vajadzīgs Jūsu atbalsts. Ne tik daudz materiālais, kā morālais - atbalsts cerībām uz labāku dzīvi Latvijā. Balvu rajona Balčinavas kristīgās speciālās internātskolas direktors H. Logins.

Pirms, apmēram, gada laikrakstā "Laiks" lasītāju vēstuli nodaļā lasīju kādu palīdzības lūdzēja vēstuli, kurā kāda pazīstama ģimene no mūsu skaistās Ezerzemes lūdz materiālu atbalstu savai 19-gadīgai, ar muskuļu defor-

māciju (MS) slimai meitenei, lai varētu iegādāties ļoti dārgas zāles - "Betaferonu", gandrīz nedziedināmās slimības ārstēšanai. Ar Latvijas Sarkanā Krusta, pašas ģimenes pūlēm un ārzemju latviešu atbalstu šai ģimenei izdevās savākt naudu vienam gadam zāļu iepirkšanai, par ko šī ģimene jau izteikusi pateicību visiem atbalsta sniedzējiem. Meitenes veselība redzami uzlabojusies un viņa turpina studijas. Kā būs ar naudas sagādi šim gadam, cik līdzekļu atvēlēs Latvijas labklājības ministrija un cik spēs ietaupīt pati Mazuru ģimene, nav zināms. Ārstu ieteikums ir zāles lietot nepārtraukti 2 gadus.

Pirms pāris dienām saņēmu pateicības vēstuli no šīs ģimenes māmiņas par DV Montrealas nod. sniegto palīdzību un arī lūgumu, ja spējam, palīdzēt kādai citai 7 bērnu priekšzīmīgai, latviskai un pēc bērnu izglītības alkstošai ģimenei. Māmiņa raksta: "Man pie Montrealas nodaļas DV ir ļoti liels lūgums. Es atvainojos par šo uzbāzību, bet ja Jūs varat palīdzēt vienai daudz bērnu ģimenei no Baldones. Lauku Avīzē, ko Jums aizsūtītu, par viņiem ir rakstīts. Pagājušā gadā, kad mums bija ļoti grūti un lūdzām palīdzību savas slimās meitenes zāļu iegādei, šī ģimene no saviem ļoti trūcīgiem līdzekļiem atsūtīja mums Ls 2 palīdzību. Tas mūs ļoti aizkustināja. Mēs dzīvē centīsimies viņiem palīdzēt, bet patreiz to nevaram izdarīt. Tāpēc, ja tas ir iespējams, varbūt kādu humāno sūtījumu variet sniegt šiem bērniem. Anita, šo bērnu māmiņa, arī man personīgi uzrakstīja dažas siltas un uzmudrinošas vēstules sakarā ar mūsu meitiņas ļauno slimību. Kad saslima mana meita Līga ar šo smago slimību, biju galīgi satriekta, tāpēc esmu pateicīga arī Jums par uzmundrinošām vēstulēm. Tālu otrā pasaules malā arī Jūsu ģimene cīnās pret šo ļauno slimību, un mēs no visas sirds vēlam veselību, jo tas dzīvē ir tas galvenais. Kā skolotāja es mācu bioloģiju, ekoloģiju, ķīmiju. Sirdij man tuva ir bioloģija, daba. To cenšos iemācīt arī bērniem. Mūsu dzimtenē, Latvijā, daba ir ļoti skaista. Es nezinu kāpēc, bet dabā es jūtos starp augiem un dzīvniekiem daudz labāk nekā starp cilvēkiem. Tur nav ne ļaunuma, ne pārestības.

Kaņa laikā tēvs bija iesaukts dienēt vācu armijā, pēc tam nonāca krievu gūstā un tika izsūtīts uz tālajiem ziemeļiem - Vorkutu. Gandrīz aizgāja bojā, tikai laimīgas nejaušības dēļ un Dieva sargāts palika dzīvs. Tēvam jau 78 gadi, bet viņš vēl saimnieko savā zemē, Preiļu pusē, kur kādreiz dzīvoja Rainis. Bija mums dzīvē iespējams aizbraukt no šejienes un iekārtoties daudz labākās vietās, bet toreiz nespējām to izdarīt. Man sāp sirds, redzot, kā tiek izpostīta tēvu zeme, kā sveši cilvēki to sagandē. Un tieši tāpēc mēs palikām šeit. Daudzi cilvēki mūs nav sapratuši, arī bērni citreiz pārmet. Var jau būt, ka tā bija kļūda priekš ģimenes nodrošinājuma. Bet paliekot šajā vietā, mēs neļāvām ienākt kādam citam (izcēlums mans - S. I.) Latgale, tie-

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBAS
PAKALPOJUMU LIKMES PAR TIEŠU NAUDAS
PĀRSŪTĪŠANU UZ UNIBANKU LATVIJĀ:

ASV/KANADAS	ASV/KANADAS
\$100 – 500	\$8.00/ 10.00
\$501 – 10,000	\$16.00/ 20.00
\$10,001+	\$40.00/ 50.00

Pārsūtījumā adresētā persona var naudu saņemt Unibankas filiālēs visos Latvijas rajonos. Sūtītājam pašam ir jāpaziņo saņēmējam par naudas izsūtīšanu.

Informācija - lūdzu zvaniet (416) 922-2551, jeb rakstiet
Latvian Credit Union, 491 College Street, Toronto, ON M6G 1A5
Kreditsabiedrības birojs slēgts pirmdienās

šām, ir ļoti skaista. No mums 5 km attālumā ir Rēznes ezers un vēl daudzi mazāki un lielāki ezeriņi ar ļoti tīru ūdeni, ziedošām pļavām un baltu bērzu birztaļām. Es to dzīvē novērtējusi esmu visaugstāk. Varbūt esmu īpatnējs cilvēks, bet man liekas, ka dzīvība ir mūžīga. Arī cilvēka!

Par vēlēšanām neskumstat, arī Latvijā daudzi cilvēki balsoja par TB-LNNK. Tikai žēl, ka latviešu cilvēki valdībā nespēj vienoties un strādāt kopīgi Latvijas labā. Tad jau arī cilvēkiem dzīve būtu labāka. Nu, bet tāds laiks pienāks, kad latvietis sapratis latvieti. Nav mūs te tik daudz, lai mēs te ķildētos. Tēvu zeme ir pārāk maza, lai to dalītu un pārdaļītu. Tad cilvēki apzināsies, ka tikai vienotībā ir spēks un šis spēks pie mums atnāks."

Paldies Dievam, ka tēvu zeme izaudzinājusi arī labus, apzinīgus, godīgus, čaklus un latvisku latviešus. Ticēsim, ka tie, kopā ar mūsu latvisko jaunatni, palīdzēs tautai izbrīst no svešinieku radītiem saduļķotiem purva ūdeņiem.

□

Skrastiņu Indulis

Mīļie palīgi!

Latviešu kultūras biedrības Tilts valdes vārdā sirsnīgs paldies par Dailes teātra aktiešu un šofēru uzņemšanu. Vienīgi pateicoties Jūsu pūlēm, ir vēl iespējams rīkot Latvijas teātru turnejas.

Ar prieku varu Jums pastāstīt, ka šī turneja beidzās ar atlikumu. Tā turnejas dalībniekiem tika drusku vairāk kā minimālā garantētā "kabatas nauda" un varējām pa daļai aizpildīt robu, ko Teātru turneju rezerves fondā bija iesitušas divas iepriekšējās turnejas.

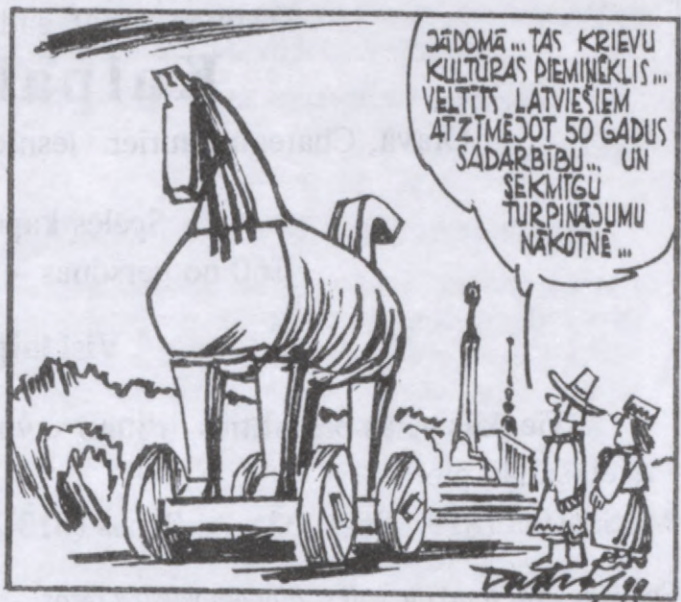
Pateicībā un cerībā, ka Jūs neliegsiet savu atsaucību arī nākotnē,

/paraksts/
Velta Zēbergs Ulms,
turnejas organizatore

MONTREALAS LATVIEŠU ORGANIZĀCIJU PADOME

Padomes locekļi 4. februāri pulcējās šī gada pirmajai sanāksmei Latviešu centrā.

Pārūnājot aizvadīto Valsts svētku sarīkojumu, visi bija vienprātīgi, ka tas izdevies un ka līdzīgu izkārtojumu vajadzētu pielietot arī nākamajā sarīkojumā. Tajā kopā iepērti \$ 1017.00, bet izdoti 541.20, dodot \$ 475.80 atlikumu. No tā \$ 200.00 dolāru atvēlēja Lakeshore Chamber Orchestra un \$ 250.00 Latvijas Institutam Latvijā. Kasieris V. Paegle vēl ziņoja, ka padomes kasē patlaban ir

\$ 2.092.33. Latviešu sabiedriskā centra revīzijas komisija 26. janvārī izdarījusi revīziju un atradusi visu vislabākā kārtībā (A. Caune).

Līdz š. g. 1. maijam pie padomes vadītāja A. Vitola jāpiesakās tiem jauniešiem, kas vēlētos saņemt Stipendiju fonda piešķirumus savas latviskās izglītības turpināšanai. Līdz tam pašam laikam padomes dalībnieces lūgtas iemaksāt dalības maksas (\$ 25.-) un atvēlējumus fondam. Čeki sūtāmi padomes kasierim V. Paeglem.

Atzina, ka būtu turpināma Baltiešu Federācijas Kanādā Montrealas nodaļas darbība. Latviešus lietuviešu valsts svētku sarīkojumā pārstāvēs J. Verners, bet igauņu - M. Štauers. Baltiešu federācijas Kanādā rīkotais Baltiešu vakars šogad notiks 3. martā, Kanadas parlamenta Konfederācijas zālē.

Pārrunāja vēl citus jautājumus. Aicināja Sabiedriskā centra vadību izgatavot informācijas lapu sabiedriskiem darbiniekiem, kas kārto tajā savus sarīkojumus.

Nākamo padomes sēdi paredzēja 16. martā, plkst. 19:30, Latviešu centrā. Tajā aicināti piedalīties visu padomes locekļu pārstāvji. □

M. Štauers

MLB ZIŅAS

MLB sirsnīgākais paldies Dacei Aperānei par teicamo lekciju MLB 51. gadu pastāvēšanas svētku sarīkojumā 16. janvārī un rīkotājiem Anitai Porietei-Bedard, Robertam Klaišem, Mairai Kaniņai un Dāvidam Porietim-Bedard, kā arī visiem apmeklētājiem, kas bija uzdrošinājušies "neievērot" neparasto laika pareģojumu un bija varējuši ierasties, lai pabūtu kopā šajā nozīmīgajā sarīkojumā.

Lai arī lūdzam MLB biedrus, MLB Ziņotāja lasītājus un labvēļus nokārtot maksājumus par 1998./9. darbības gadu. Čeki rakstāmi uz Montreal Latvian Society vārda un nosūtāmi MLB kasierim Anitai Porietei-Bedard. Lūdzam izmantot blanku, kas iespiesta priekšpēdējā lappusē.

1998./9. darbības gads tuvojas noslēgumam. Kasierim svarīgi, ka pieejami ir visi iespējamie līdzekļi, lai varētu nokārtot maksājumus MLB saimniecībā.

Jūsu nedalīta atsaucība ļoti gaidīta!

Pateicamies visiem, kas ziedojuši grāmatas MLB bibliotēkai. Lai arī lūdzam ikvienu, kas nodomājis likvidēt savas grāmatu krājumus vai tos pamazināt, sazināties ar bibliotēkārū Jāni Birzi, vai arī MLB priekšnieku M. Štaueru.

Biedrības biedru rindās gaidām ikvienu Montrealas latvieti. Iestāšanās maksa \$ 5.00, biedru maksa - \$ 15.00. LNAK dalības maksa, maksājot caur MLB - \$ 10.00.

Biežāk lietoto Sv. Jāņa igauņu baznīca, kur notiek dievkalpojumi, 4345 Marciel ielā.
 Ev.-lut. Trīsvienības draudzes nams - 3438 Rosedale Avenue, tālrunis 489-3224
 telpu adreses: Montrealas latviešu sabiedriskais centrs - 3955 Provost ielā, Lašīnā, tālrunis 634-4082

- 14. februārī, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latv. ev.-lut. Trīsvienības draudzes Ģimenes dievkalpojums ar dievgaldu. Sekos nodarbības bērniem un kafija pieaugušiem lejas zālē.
- 17. februārī, plkst. 13:30, draudzes namā, latv. ev.-lut. Trīsvienības draudzes Pelnu trešdienas dievkalpojums ar dievgaldu.
- 21. februārī, plkst. 10:30, Notre Dame bazilikas Jēzus Sv. Sirds kapličā, 426 Sulpice ielā, Montrealas latviešu katoļu draudzes kārtējais dievkalpojums.
- 21. februārī, plkst. 18:00, Latviešu centrā, Valentīnes dienas DANCIS. Info: 457-9164
- 27. februārī, plkst. 13:00, Latviešu centrā, DV Montrealas nodaļas gada sapulce. Pārrunājami daudz svarīgu jautājumu. Lūdzam biedrus ierasties kuplā skaitā!
- 28. februārī, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latv. ev.-lut. draudzes Ciešanu laika svētbrīdis. Sekos DRAUDZES PILNSAPULCE baznīcas lejas zālē.

- 3. martā, plkst. 16:30, Latviešu centrā, A/S "Bebri" kārtējā sanāksme.
- 7. martā, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudzes draudzes darbinieku amatā iveršanas dievkalpojums ar dievgaldu.
- 11. martā, plkst. 11:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības video filmas izrāde.
- 11. martā, plkst. 13:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības un DV Montrealas nodaļas kopīgi rīkotais sarīkojums, veltīts plkv. O. Kalpaka un Latviešu Legiona atcerei.
- 16. martā, plkst. 19:30, Latviešu centrā, Montrealas latviešu orgaznizāciju padomes sēde.
- 21. martā, plkst. 10:30, Notre Dame bazilikas Jēzus Sv. Sirds kapličā, 426 Sulpice ielā, Montrealas latviešu katoļu draudzes kārtējais dievkalpojums.
- 20. martā, plkst. 14:00, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latv. ev.-lut. Trīsvienības draudzes 50 gadu pastāvēšanas dievkalpojums un atceres sarīkojums. Piedalās arch. E. E. Rozītis, prāv. F. Kristbergs un citi mācītāji.
- 25. martā, plkst. 19:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības video filmas izrāde.
- 25. martā, plkst. 13:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības kārtējais saiets un pilnsapulce.
- 28. martā, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudzes Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

MLB Z 1999 II 900 e

Vēršam Jūsu uzmanību uz faktu, ka nevaram garantēt absolūtu SABIEDRISKĀS DZĪVES LAIKRĀŽA pareizību. Neskaidrību gadījumos aicinām sazināties ar pasākumu organizētājiem. Pavaicājiet!

Šo MLB Ziņotāja numuru izdalām lasītājiem uz rokas 11. februārī, dievkalpojumā. Pārējos eksemplārus nododam Kanadas pastā 15. februārī. Red.

Ar nākamo MLB Ziņotāja numuru (3./600.) noslēgsies tā 50 izdošanas gadi. Tas mūsu sabiedrībā ir notikums pats par sevi. Šajā sakarībā lūdzam lasītājus un līdzstrādniekus materiālus šim jubilejas numuram iesūtīt nekavējoties, lai varam tos šajā numurā izmantot. Pie reizes lūdzam izdevuma LABVĒĻUS ATCERĒTIES mūsu izdevuma pastāvēšanu ar ziedojuma artavu, ja tas Jums ir iespējams, jo saimniecība arvien prasa līdzekļus. Tikko Kanadas pasts atkal ir paaugstinājies likmes, kuŗas vēlamies segt, nepaaugstinot abonementa maksas. Lūdzam abonētājus nokārtot izstāvošās un 1999. gada maksas! Pateicamies visiem, kas to jau ir izdarījuši! Redakcija

MLB ZIŅOTĀJA administrātoŗei un MLB kasierei A. Porietai-Bedard, 113 Highgate Ave., Pointe Claire, Que, Canada H9R 2X5, ☎514-697-6624

Ar šo nosūtu MLB Ziņotāja abonementa samaksu par _____ gadu/iem (\$ 35.00 vai \$ 30.00)	\$ _____
Gaisa pasta piemaksu (ASV \$ 6.-, citos kontinentos \$ 20.-).....	\$ _____
Ziedoju tehnisko izdevumu segšanai	\$ _____
Ziedoju spiestuves uzlabošanai, mašīnu remontiem.....	\$ _____
Dāvinu MLB Ziņotāju.....	\$ _____
LNAK dalības maksu (maksājot caur MLB \$ 10.-; pensionāriem \$ 5.00).....	\$ _____
MLB biedru maksu par 1997./8. darbības gadu (\$ 15.-)	\$ _____
Ziedojumu Montrealas latviešu biedrībai 50 gadu jubilejā.....	\$ _____
Ziedojums Kopējam svētku sveicienam	\$ _____
Čeki rakstāmi uz Montreal Latvian Society vārda	Kopā \$ _____

**Goliger's
Travel**
SINCE 1955

Kravis Travel Services Ltd.

- Ceļojumi uz Latviju
vīzas, lidojumi,
auto īre un viesnīcas
- Jūsu ciemiņiem no Latvijas
kārtotajam lidojumus
- Ekskursijas pa Latviju
sadarbībā ar Latvia Tours

Jūsu pārstāvis Jānis Kravis
(416) 924-6328

Cumberland Court,
99 Yorkville Ave.
Toronto, Ont. M5R 3K5
Fax (416) 924-5954

 LATVIA TOURS
Kanādas un Amērikas pārstāvji

1-800-268-7442

Tagad Rīgā!

**Hotel
MĀRA**

Kalneciema ielā 186, Rīga, Latvija LV-1046

Telefons: 011 371 7901316

Fakss: 011 371 7901315

- * 24 modernas istabas
- * Restorāns un bārs
- * Konferenču telpas
- * Lidostas busiņš

Rezervācijas Kanādā:

613/521-7100 (telefons, vai fakss)

epasts: mara@mailbox.riga.lv

tīmeklī:

www.bestwestern.com/thisco/bw/91301/91301_b.html

COLLINS CLARKE
MACGILLIVRAY
WHITE

Funeral Directors

- 5610 Sherbrooke St. W.,
Montreal — Business Office
514 - 483-1870

FLOWERS
by
Paryanna

Laipni lūdzam visus sarīkojumu rīkotājus - draudzes un organizācijas iesniegt ziņas Sabiedriskās dzīves LAIKRĀDIM rakstiski. Tāpat arī visus paziņojumu un pateicību tekstus. Lūdzam rakstīt uz pilnas loksnes. Ja Jums ir iespējams paziņojumu tekstu sagatavot iespēšanas kārtībā, būsim par to pateicīgi. Lūdzam šādus tekstus nesalocīt, jo locījums varētu tos sabojāt. Rakstos lūdzam ievērot dubultrindu atstarpī.

MLB ZIŅOTĀJS / ISSN 0227-2433

FAKSA NUMURS 514-457-3496

IZDEVĒJA: Montrealas Latviešu Biedrība, 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfe, Quebec, Canada H9X 2R2, ☎ 514-457-9832

REDAKTORS: Mārtiņš Štaubers, 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfe, Quebec, Canada H9X 2R2, ☎ 514-457-9832

ADMINISTRĀTORE: Anita Poriete-Bedard, 113 Highgate Avenue, Pointe Claire, Quebec, Canada H9R 2X5

EKSPEDĪCIJA: Velta Ozols. DARBINIEKI: Elmārs Bārdiņš, Jānis Birze, Konstantīns Čaks, Imants Freibergs, Valdis Ozols, Aina Paegle, Voldemārs Paegle, Nora Saletes, Kārlis Timermanis, Vilma Ulmane un daudzi citi.

MLB ZIŅOTĀJA ABONEMENTA MAKSA: \$ 35.00 gadā, MLB biedriem, pensionāriem un kaŗa invalīdiem - \$ 30.00 gadā, gaisa pasta piemaksa uz ASV - \$ 6.00, uz citiem kontinentiem \$ 20.00 gadā; atsevišķas burtnīcas maksa - pret \$ 3.00 ziedojumu. PAZIŅOJUMU LAPPUŠU SLEJU MAKSAS: mazākais paziņojums \$ 20.00, 1/4 lpp. - \$ 30.00, 1/3 lpp. - \$ 35.00, 1/2 lpp. - \$ 40.00 pilna lpp. - \$ 65.00; paziņojumu sagatavošanas izdevumi - \$ 20.00; Čeki rakstāmi uz MONTREAL LATVIAN SOCIETY vārda.

MLB ZIŅOTĀJS iznāk ik mēneša sākumā. Vasaras mēnešos vai neparedzētos gadījumos iespējams dubultnumurs. Materiāli tekošajam numuram iesūtāmi vai nododami redakcijā līdz ik mēneša 15. datumam. Par izdevumā publicēto rakstu saturu atbild to autori. Redakcija var rakstus īsināt. Raksti un vispārējas ziņas nepauz ne MLB valdes, nedz redakcijas, nedz tās darbinieku ieskatu iztīrītājos jautājumos. Rakstu autoriem jāuzdod vārds un uzvārds, pilna adrese, telefona numurs un jāparakstās. Redakcija iesūtītosmateriālus neuzglabā un nesūta atpakaļ. Anonīmus rakstus neievēro.

MONTREAL LATVIAN SOCIETY
ASSOCIATION LETTONE DE MONTREAL

FEBRUARY 1999 FEVRIER

MONTHLY BULLETIN MLB ZIŅOTĀJS
BULLETIN MENSUEL MLB ZIŅOTĀJS

Envoyé par la Association Lettone de Montréal; Sent by Montreal Latvian Society, 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfé, Qué, Canada H9X 2R2, ☎514-457-9832